

UTSIRA KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: fredag 11. oktober 2024
Tid: kl. 12.30
Sted: Allrommet, Siratunet

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 979 eller e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi beskjed om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Kommunedirektøren er invitert

SAKSLISTE:

- 13/24 Godkjenning av protokoll 03.05.24
- 14/24 Oppfølging av forenklet etterlevelsesskontroll 2023
- 15/24 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- 16/24 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll
- 17/24 Budsjettforslag 2025 – kontrollarbeidet i kommunen
- 18/24 Møteplan for 2025 – kontrollutvalget
- 19/24 Revisors uavhengighetserklæring for 2024
- 20/24 Orientering om revisjonsstrategi og forenklet etterlevelsesskontroll for 2024
- 21/24 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Utsira/Aksdal, 03.10.24

Bjarne Austrheim
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (er invitert)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	13/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 03.05.24

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 03.05.24 godkjennes.

Vedlegg: protokoll fra møtet 03.05.24

Saksorientering

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte den 03.05.24.

Protokollen er gjennomlest og er foreløpig godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og leder vil så signere protokollen.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Fredag **3. mai 2024** ble det avholdt møte i Utsira kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Bjarne Austrheim.

MØTESTED:	Allrommet, Siratun
MØTESTART/SLUTT:	Kl. 12.30 – 14.40
MØTENDE MEDLEMMER:	Bjarne Austrheim (Uavh.), Ingunn Amdal (FL), Björg Skålnes (FL) og Rune Kvalvik (FL)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FORFALL:	Frode Skare (FL) og 1. – 4. vara
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder/utvalgssekretær Odd Gunnar Høie - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat
FRA ROGALAND REVISJON:	Revisor Edit Sætrevik Forvaltningsrevisor Håvard Aarvik-Hansen deltok på teams i sak 10
FRA ADMINISTRASJONEN:	Kommunedirektør May Britt Jensen, økonomisjef Rune Solevåg og kommunalsjef Erik Hørluck Berg
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Marte Eide Klovning (FL)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTEN:	Sak 10 ble behandlet mellom sak 7 og 8

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 07/24 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 16.02.24

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 16.02.24 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 16.02.24 godkjennes.

SAK 08/24 UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSMELDING 2023**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Utsira kontrollutvalg vedtar vedlagte uttalelse til årsregnskap og årsmelding 2023 slik den foreligger (med disse endringene/tilleggene).

Kontrollutvalget anbefaler at Utsira kommunestyre godkjenner årsregnskapet og årsmeldingen for 2023.

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Økonomisjef Rune Solevåg visten en presentasjon og gjorde greie for hovedtallene i regnskapet. Resultatene var gode, sett i forhold til kommunens måltall. Det var viktig for kommunen å ha god egenkapital og dermed økonomisk handlefrihet. Det er mange usikkerhetsmomenter for fremtiden, og kommunen har søkt om skjønnsmidler.

Revisor Edith Sætrevik viste en presentasjon og orienterte om revisjonsarbeidet gjennom året. Hun gjorde greie for funn og merknader i de ulike delene av regnskapet. Revisjonsberetningen var uten merknader. Revisor hadde noen forslag til forbedringer, men alt i alt så hadde kommunen gode rutiner. Arbeidsdelingen er fornuftig ut fra lav bemanning.

Kommunedirektøren og økonomisjefen svarte på spørsmål om blant annet sykefravær og selvkost.

Utvalget sluttet seg til uttalelsen slik den var lagt fram.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24 og innstilling:

Utsira kontrollutvalg vedtar vedlagte uttalelse til årsregnskap og årsmelding 2023 slik den foreligger.

Kontrollutvalget anbefaler at Utsira kommunestyre godkjenner årsregnskapet og årsmeldingen for 2023.

SAK 09/24 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR 2023**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelser, datert 24.04.24 fra Rogaland Revisjon om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2023 til orientering.

Utsira kontrollutvalg ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisor sine anmerkninger innen 01.09.24.

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Revisor orienterte om kontrollen, som i 2023 hadde vært av fremleggelse av politiattester. Revisor hadde levert negativ konklusjon, av 14 tilfeldige stikkprøver så var det 7 nyansettelser som manglet dokumentasjon. Administrasjonen hadde allerede tatt tak i dette og forbedret rutinene.

Kontrollutvalget sluttet seg til forslaget om å be kommunedirektøren om en skriftlig tilbakemelding på oppfølging av merknadene til møtet i september.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24:

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelser, datert 24.04.24 fra Rogaland Revisjon om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2023 til orientering.

Utsira kontrollutvalg ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisor sine anmerkninger innen 01.09.24.

SAK 10/24 PRESENTASJON AV RISIKO- OG VESENTLEGVURDERING OG PRIORITERING AV PROSJEKT**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Utsira kontrollutvalg tar Rogaland Revisjon sin presentasjon av Risiko- og vesentlighetsanalyse til orientering.

Utsira kontrollutvalg prioriterer følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt og eierskapskontroll for perioden 2024 – 2028:

1.
 2.
 3.
- Osv.

Revisor vil innarbeide utvalget sine prioriteringer i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalget i neste møte.

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Forvaltningsrevisor Håvard Aarvik-Hansen deltok på teams og presenterte analysen. Han gjorde greie for begrepene som var brukt, generelle utviklingstrekk for kommunen og sektorvise utviklingstrekk.

I oppsummeringen viste han til fire områder som var særlige aktuelle for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll ut fra revisors vurderinger. Det gjaldt flyktninger, plan- og byggesaksbehandling, arbeidsmiljø og eierskapsoppfølging.

Medlemmene, ordfører og kommunedirektør drøftete og kommenterte analysen. Det ble påpekt at det var brukt feil kommunenavn flere steder og feil i teksten til en av tabellene.

Utvalget ble enige om å be revisor gjennomføre en kvalitetssjekk av analysen, og vil komme tilbake til saken i neste møte for prioritering av prosjekter.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24:

Utsira kontrollutvalg tar Rogaland Revisjon sin presentasjon av Risiko- og vesentlighetsanalyse til foreløpig orientering.

Rogaland Revisjon bli bedt om å gjennomføre en kvalitetssjekk av analysen og legge frem forslag til planer i neste møte.

SAK 11/24 ORIENTERING OM ADMINISTRASJONEN – V/KOMMUNEDIREKTØREN

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar kommunedirektørens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Kommunedirektør May Britt Jensen fortalte at hun hadde sagt opp sin stilling og skulle slutte innen kort tid. Hun forklarte om kommunedirektørens arbeidsoppgaver og en nylig gjennomført omorganisering av administrasjonen. Dette var gjort for å få større stabilitet og klarere linjer.

Kommunedirektøren mente hun hadde fått gjennomført mye interessant og viktig arbeid i den tiden hun hadde vært på Utsira. Hun takket for samarbeidet og ønsket utvalget og kommunen lykke til med det videre arbeidet.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24:

Utsira kontrollutvalg tar kommunedirektørens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

SAK 12/24 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

9. Statusrapport pr. mai 2024
10. Tilbakemelding på spørsmål fra utvalget vedr. områdeplan og vannforsyning – fra kommunedirektøren
11. Kst-vedtak 29.04.24, sak 32/24 – kontrollutvalgets årsmelding 2023
12. Kst-vedtak 29.04.24, sak 30/23 – oppfølging av rapport «Samarbeid skole og PPT»
13. Midlertidig skifte av oppdragsansvarlig revisor – brev fra Rogaland Revisjon
14. Årsregnskap Rutebåten Utsira AS – generalforsamling blir avholdt 3. juni 2024
15. Representantskapsmøte 26.04.24 – Haugaland Vekst IKS
16. Representantskapsmøte 19.04.24 – Haugaland brann og redning IKS
17. Representantskapsmøte 22.04.24 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
18. Generalforsamling 24.04.24 – Haugaland Kraft AS

Behandling i kontrollutvalget 03.05.24:

Sekretæren gjorde kort greie for referatsakene.

Kommunedirektøren utdypet svarene under pkt. 10 og forklarte om områdeplaner, vannforsyning og landbasert oppdrett.

Utvalget hadde ingen særskilte merknader til referatsakene.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 03.05.24:

Utsira kontrollutvalg tar referat- og orienteringssakene 9 – 18 til orientering.

Møte nr. 2/24

EVENTUELT

Endring av møtedato

Utvalgsleder skulle være bortreist store deler av september og ønsket derfor å endre møtedatoen.

Utvalget ble enige om ny dato - fredag 11. oktober (13. september utgår).

Neste møte: fredag 11.10.24, kl. 12.30

Foreløpige saker: orientering om næringsutvikling, arbeid med nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og utvalgets budsjett for 2025.

Utsira/Aksdal, 3. mai 2024

Bjarne Austrheim
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	14/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	212	

OPPFØLGING AV FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2023

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar kommunedirektørens tilbakemelding til forenklet etterlevelseskontroll for 2023 til orientering.

Vedlegg: kommunedirektørens tilbakemelding, datert 29.08.24

Bakgrunn

Utsira kontrollutvalg vedtok enstemmig i møtet 03.05.24 sak følgende:

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelser, datert 24.04.24 fra Rogaland Revisjon om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2023 til orientering.

Utsira kontrollutvalg ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisor sine anmerkninger innen 01.09.24.

I følge kommuneloven § 23-2 bokstav B skal kontrollutvalget blant annet se etter at «... at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak».

Videre står det i kommuneloven § 24-9 om kontroll med økonomiforvaltningen følgende:

«Regnskapsrevisor se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen».

Uttale for 2023 – revisors konklusjon**Grunnlag for negativ konklusjon**

Våre kontrollhandlinger avdekket at av 14 tilfeldige stikkprøver er det 7 nyansettelser som manglet dokumentasjon på at politiattest er fremlagt ved vår forespørsel nov 23. Avvik utgjør 50 % avvik. Kommunen har i ettertid forbedret rutinen på området og har innhentet politiattest på de stikkprøvene som manglet ved vår kontroll.

Negativ konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, og på grunn av betydningen av de forhold som er beskrevet i avsnittet Grunnlag for negativ konklusjon i vår uttalelse, mener vi at Utsira kommune ikke har etterlevd reglene gjeldende fremlegging av politiattest ved ansettelse iht. opplæringsloven §10-9 og helse- og omsorgstjenesteloven § 5-4, herunder Utsiras egne rutiner for dokumentering av fremlagt politiattest.

Tilbakemelding fra kommunedirektøren

Kommunedirektørens tilbakemelding følger vedlagt, og han skriver blant annet følgende:

I dag er det følgende rutiner for alle stillinger som det kreves politiattest for i Utsira kommune:

I forbindelse med utlysning av stillinger er det obligatorisk at man må framlegge politiattest før tiltredelse i stillingen. Dette står også i utlysningen. Ingen får starte i jobben før den er på plass.

Lønningskontoret dokumenterer ved å registrere at den er framvist og ikke inneholder merknader under ytelser/politiattest i lønnsregnskap i Visma Enterprise for den aktuelle person.

Etterpå makuleres politiattesten.

Sekretariatet sine kommentarer

I følge kommuneloven § 23-2 bokstav B og forskrift for kontroll og revisjon § 3, skal kontrollutvalget se til at regnskapsrevisor sine påpekninger blir rettet eller fulgt opp. Dette for å sikre at kontrollen får effekt og bidrar til forbedringer.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/mangler i det konkrete tilfellet, da dette er kommunedirektøren sitt ansvar. Det har vært praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølginger og/eller svarer på spørsmål, i tillegg til det skriftlige svaret.

Kontrollutvalget må vurdere om de er fornøyd med tilbakemeldingen fra kommunedirektøren, eller om utvalget ønsker ytterligere oppfølging.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie

Daglig leder/utvalgssekretær



Utsira kommune
5547 Utsira



Kontrollutvalget i Utsira kommune

Forenklet etterlevelseskontroll 2023 – Politiattest – Skriftlig tilbakemelding.

Viser til kontrollutvalgets møte den 3. mai 2024, sak forenklet etterlevelseskontroll for 2023, 09/24.

Det er fint at saken er tatt opp slik at vi fikk rutinene på plass rundt framlegging av politiattest.

I dag er det følgende rutiner for alle stillinger som det kreves politiattest for i Utsira kommune:

I forbindelse med utlysning av stillinger er det obligatorisk at man må framlegge politiattest før tiltredelse i stillingen. Dette står også i utlysningen. Ingen får starte i jobben før den er på plass.

Lønningskontoret dokumenterer ved å registrere at den er framvist og ikke inneholder merknader under ytelser/politiattest i lønnsregnskap i Visma Enterprise for den aktuelle person.

Etterpå makuleres politiattesten.

Utsira 29. august 2024

Beste helsing

Arnstein Eek
Konstituert kommunedirektør

Besøksadresse

Siratun

Postadresse

Postboks 63
5547 Utsira

Sentralbord

52 75 01 00

Telefaks

52 75 01 35

Bankgiro

3240 07 19607

Org.nr

964979901

E-postadresse: post@utsira.kommune.no

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	03.05.24	10/24
Kontrollutvalget	11.10.24	15/24
Kommunestyret		
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	216	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg vedtar Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024 – 2028 slik den foreligger/med følgende endringer

Og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyret vedtar Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024 – 2028 slik den foreligger.

Utsira kommunestyret gir kontrollutvalget delegert myndighet til å gjøre endringer i planen i samsvar med kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

- Vedlegg:**
1. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028
 2. Risiko og vesentlighetsvurdering – utarbeidet av Rogaland Revisjon

Saksorientering

Kontrollutvalget skal i tråd med kommuneloven § 23.2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det kommunestyret som vedtar, etter innstilling fra kontrollutvalget. Planen «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*».

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

UTSIRA KOMMUNE**Saksframlegg**

Rogaland Revisjon ble engasjert av kontrollutvalget til å utarbeide en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen og å komme med utkast til planer. Utvalget gjorde følgende vedtak i møtet 17.11.23:

Utsira kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 - 2027 for Utsira kommune ifølge vedlagt prosjektmandat. Rammen blir satt til 85 timer.

Utvalget hadde i etterkant av møtet 16.02.24 et dialogmøte med forvaltningsrevisor og kom med innspill og synspunkter til analysen.

Risiko- og vesentlighetsanalysen

Revisor presenterte risiko- og vesentlighetsanalysen i møtet 03.05.24. Revisjonen hadde utarbeidet en liste med områdene som de mente var de mest aktuelle revisjonsprosjektene. Risikoanalysen er et verktøy, som sammen med kontrollutvalgets egne vurderinger skal legges til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter. Det er utvalget som prioriterer og vurderer de ulike risikoområdene og avgjøre hvilke område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

I forslaget til plan har revisor innarbeidet kontrollutvalget sine prioriteringer, som ble gjort i møtet 03.05.24. Revisor har ikke foretatt en numerisk rangering, men har delt de aktuelle prosjektene inn i grupper. Utvalget må vurdere om det er ønskelig å ha en klarere prioritering eller om den foreslåtte gruppeinndelingen er god nok.

Utvalget vil i dette møtet gjøre sine endelige prioriteringer, slik at planen kan oversendes til kommunestyret for sluttbehandling.

Videre behandling av saken

Når kontrollutvalget er ferdig med sine prioriteringer vil planen være klare for oversending til kommunestyret for endelig vedtak. Siste frist for å utarbeide planen er ifølge loven innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert.

Kommunestyret bør gi kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i planen dersom det oppstår behov for det, jf. kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret vedtar, og den budsjettrammen kontrollutvalget har til rådighet.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

UTKAST

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

Utsira kommune, 2024



INNHOOLD

1	Plan for forvaltningsrevisjon	3
1.1	Innledning	3
1.2	Formål med planen	4
1.3	Område for gjennomføring av forvaltnings-revisjon	4
1.4	Utvalgte prosjekter	5
1.5	Rapportering og oppfølging	6
2	Plan for eierskapskontroll 2024-2028	7
2.1	Innledning	7
2.2	Eierskapskontroll	7
2.3	Eierstyring	9
2.4	Aktuelle selskapsformer	10
2.5	Selskaper som kan omfattes av eierskapskontroll	12
2.6	Risiko og vesentlighet knyttet til utvelging av aktuelle selskaper	13
2.7	Prioriterte områder for eierskapskontroll	13
2.8	Avslutning	14

1 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

1.1 INNLEDNING

I henhold til kommunelovens § 23-1 er det kommunestyret som har det øverste ansvaret for kontroll og tilsyn i kommunen, og som velger et kontrollutvalg til å utføre den løpende kontrollen på deres vegne.

Kontrollutvalget er bl.a. pålagt å påse at det årlig gjennomføres systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget er i tillegg pålagt å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon for hver kommunestyreperiode, basert på en overordnet risikoanalyse av kommunens virksomhet. Planen skal vedtas av kommunestyret, skal vedtas innen utgangen av året etter at valg har funnet sted, og gjelder fra 2024 til 2028.

Forvaltningsrevisjoner er en sentral del av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunal sektor. Det er derfor viktig at kontrollutvalget og kommunestyret bruker plan for forvaltningsrevisjon som et redskap for å utøve en målrettet og effektiv tilsynsfunksjon i kommunen.

Når kommunestyret bestemmer seg for å igangsette tiltak innenfor kontrollutvalgets ansvarsområde, skal det alltid foretas en vurdering av om saken bør oversendes kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vil ha planen til løpende vurdering og gi tilbakemelding til kommunestyret dersom det oppstår forhold som gjør endringer/ ekstraordinær evaluering nødvendig.

1.2 FORMÅL MED PLANEN

Plan for forvaltningsrevisjon skal bygge på en analyse av virksomheten i Utsira kommune ut fra en overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet. Hensikten med risikovurderingen er å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon i ulike sektorer og virksomheter, og er lagt ved planen.

Kontrollutvalgets overordnede formål med forvaltningsrevisjon er å bidra til å forbedre offentlig sektor. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre «*systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak eller forutsetninger.*» Typiske tema for en forvaltningsrevisjon kan være:

- Gjør kommunen oppgavene på en ressurseffektiv måte?
- Følges regelverket?
- Hvordan følger administrasjonen opp politisk vedtatte mål?
- Har administrasjonen hensiktsmessige styringsverktøy og virkemiddel for å gjennomføre målene?

Et prosjekt vil derfor kunne dreie seg om mål- og regeletterlevelse, mens et annet vil kunne være rettet mot ressursutnyttelse, forbedring og effektivisering.

1.3 OMRÅDE FOR GJENNOMFØRING AV FORVALTNINGS-REVISJON

1.3.1 KOMMUNENS VIRKSOMHET

Denne planen er i tråd med lovkrav utarbeidet med tanke på forvaltningsrevisjon i den kommende 4-årsperioden.

Kommunene har et bredt spekter av roller og oppgaver. Organisasjonsmessige forhold og eksterne betingelser knyttet til demografi, økonomi, sysselsetting og statlige føringer vil variere i løpet av årene som omfattes av planen. Dette vil kunne påvirke hvor det er aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

1.3.2 FORVALTNINGSREVISJON I KOMMUNALT HELEIDE SELSKAPER

Gjennomføring av forvaltningsrevisjon i kommunale selskaper er mulig dersom selskapet er heleid av kommunene. Dette vil gjelde IKS-er, kommunale oppgavefelleskap/interkommalt politiske råd som er selvstendige rettssubjekter og kommunalt heleide aksjeselskaper eller samvirkeforetak.

En forvaltningsrevisjon av kommunale heiede selskaper gjennomføres etter de samme prinsipper som for kommunens øvrige virksomhet.

I forbindelse med en evt. forvaltningsrevisjon i et kommunalt heleid selskap vil det også være naturlig å se nærmere på kommunens eierskapskontroll, se egen plan under.

1.4 UTVALGTE PROSJEKTER

1.4.1 GENERELT

Omfanget av forvaltningsrevisjon er avhengig av identifisert behov og de ressurser som stilles til rådighet for oppgaven. Den gjennomførte risikoanalysen er ikke uttømmende og vil ikke kunne ta hensyn til alle forhold. Den må sees på som et verktøy til å kunne foreta en prioritering av områder/tema som er aktuelle for forvaltningsrevisjon.

1.4.2 PRIORITERTE OMRÅDER FOR FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget vil med bakgrunn i drøftinger og vurderinger prioritere disse forvaltningsrevisjonsprosjektene de kommende årene. Vi har delt inn områdene i første- og andreprioritet.

Førsteprioritet

Følgende revisjoner prioriteres, men rekkefølgen er uprioritert

Forvaltningsrevisjoner
Plan og byggesaksbehandling
Integrering av flyktninger
Arbeidsmiljø

Andreprioritet

I tillegg vil kontrollutvalget i løpet av perioden kunne vurdere prosjekter blant disse innbyrdes uprioriterte prosjektene

Forvaltningsrevisjoner
Kommunen som aktør i samfunns- og næringsutvikling
Helse og omsorg - kompetanseutnyttelse

Forvaltningsrevisjon i heleide selskaper

Forvaltningsrevisjon i heleide selskaper
Utsira kommunes oppfølging av eierskap
Haugaland Brann og Redning IKS

Hvert tema vil bli nærmere utdypet og avgrenset ut fra mottatte problemstillinger og i dialog med revisor i forbindelse med den endelige prosjektbestillingen.

1.5 RAPPORTERING OG OPPFØLGING

1.5.1 RAPPORTERING OM GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget er pålagt å påse at kommunestyrets vedtak bl.a. knyttet til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal derfor rapportere til kommunestyret om dette. Kontrollutvalgets behandling med innstilling til kommunestyret blir derfor fortløpende oversendt for sluttbehandling i kommunestyret.

1.5.2 OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal etter gjennomført forvaltningsrevisjon påse at kommunestyres vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon, følges opp av administrasjonen. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Rapportering til kommunestyret om oppfølging av forvaltningsrevisjon vil skje gjennom oversending av enkeltsaker etter at de er behandlet i kontrollutvalget.

1.5.3 KONTRAKTSOPPFØLGING

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter kommunelovens § 23-6 første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter/private som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt. Kontraktsoppfølgingen gjelder først og fremst faste oppgaver/tjenester og ikke enkeltkontrakter/byggekontrakter o.l.

1.5.4 AVSLUTNING

Kontrollutvalget ber om delegert fullmakt til å iverksette forvaltningsrevisjon på andre områder enn de som er foreslått/vedtatt, dersom kontrollutvalget mener dette vil ha høyere nytteverdi. Kommunestyret har også myndighet til å pålegge kontrollutvalget å gjennomføre konkrete bestillinger i løpet av planperioden dersom det er ønskelig.

2 PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL 2024-2028

2.1 INNLEDNING

Kommunelovens § 23-4 pålegger kontrollutvalget å minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

2.2 EIERSKAPSKONTROLL

En eierskapskontroll er en kontroll av kommunens utøving av sitt eierskap. En eierskapskontroll av kommunen innebærer derfor å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

En kontroll av selskapet er begrenset til selskaper som er heleid av kommunen/ fylkeskommunen. Forvaltningsrevisjon i selskaper der dette er mulig omfattes derfor av plan for forvaltningsrevisjon – se over.

Eierskapskontroll i selskaper omfatter alt kommunalt/fylkeskommunalt eierskap som er organisert med hjemmel i andre lover enn kommuneloven, samt interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap (så lenge de er organisert som selvstendige rettssubjekter). Inkludert er dermed aksjeselskaper (AS), interkommunale selskaper (IKS) og samvirkeforetak (SA).

Det kan gjennomføres både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskaper. Dette innebærer hvordan eierskapsoppfølgingen er gjennomført (eierskapskontroll) og forvaltningsrevisjon av selskapet (hvordan utvalgte sider ved driften av selskapet er gjennomført). Det kan gjennomføres eierskapskontroll uten forvaltningsrevisjon av én eller flere selskaper, og det kan gjennomføres eierskapskontroll av kommunes eierstyring av samtlige selskaper som er omfattet av denne type kontroll.

Utenfor rekkevidden av eierskapskontroll er f.eks. kommunale foretak (KF) og interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekter. Vertskommunesamarbeid kan ikke være selvstendige rettssubjekter. Heller ikke stiftelser og foreninger omfattes av regelverket om eierskapskontroll. Kommunale foretak (KF) kan gjøres gjenstand for forvaltningsrevisjon på lik linje med annen kommunal virksomhet.

2.2.1 HELEIDE KOMMUNALE SELSKAPER

Kontrollutvalget har innsynsrett i heleide selskaper iht. kommuneloven § 23-6. Med heleide selskaper mener vi aksjeselskaper kun eid av kommuner/fylkeskommuner og interkommunale selskaper (IKS-er). I tillegg kommer de to samarbeidsformene kommunalt oppgavefellesskap og interkommunalt politisk råd. Kommunalt oppgavefellesskap gjelder imidlertid stort sett friluftsråd.

2.2.2 DELEIDE KOMMUNALE SELSKAPER

Med deleide selskaper mener vi selskaper hvor det er andre typer eiere (private, staten eller andre). Med deleide selskaper har ikke kontrollutvalget innsynsrett. Det samme gjelder andre selskapsformer enn nevnt i kommuneloven § 23-6 (eksempelvis samvirker). Forvaltningsrevisjon i de nevnte selskaper kan bare foretas etter avtale med øvrige eiere eller når det eventuelt er vedtektsfestet. Det kan imidlertid uansett gjennomføres en kontraktsrevisjon, jf. kommuneloven 23-6, siste ledd.

2.3 EIERSTYRING

KS (Kommunenes Sentralforbund) har utarbeidet en veileder for kommunene knyttet til eierskapskontroll. Denne anses å inneholde anerkjente prinsipper for eierstyring, oppsummert til følgende 21 punkter i *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*.

1. Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte – kurs eller eierseminarer
2. Vurdering og valg av selskapsform -
3. Fysisk skille mellom monopol og konkurransevirkksomhet - der man skiller ut den markedsrettede delen av virksomheten for å unngå rolleblanding og kryss subsidiering.
4. Utarbeidelse av lovpålagte eierskapsmeldinger
5. Utarbeidelse og revidering av styringsdokumenter - Kommunestyrene bør fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper.
6. Jevnlige eiermøter - gjennomføre eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet
7. Eierorganets (generalforsamling eller representantskap) sin sammensetning og funksjon - hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskaps eierrepresentanter i eierorganet
8. Gjennomføring av generalforsamling og representantskapsmøter – innkalling, innkallingsfrister m.m. – bør tas inn i selskaps vedtekter
9. Sammensetning av styret - sørge for at styrets kompetanse salet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Sikre opplæring av styremedlemmene.
10. Bruk av valgkomite ved styreutnevelser
11. Kjønnsmessig balanse i styret
12. Rutiner for å sikre riktig kompetanse i styret – Styret bør selv jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. KS anbefaler flere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.
13. Styresammensetning i konsernmodell (morselskap/datterselskaper)
14. Oppnevning av vararepresentanter
15. Habilitetsvurderinger – rutiner
16. Godtgjøring av styreverv
17. Registrering av styreverv i styrevervregisteret.no
18. Medlemskap i arbeidsgiverorganisasjon for selvstendige rettssubjekter.
19. Utarbeide etiske retningslinjer
20. Administrasjonssjef/daglig leders rolle i kommunale foretak (gjelder kun KF-er, som her er omfattet av Plan forvaltningsrevisjon)
21. Utøvelse av tilsyn og kontroll - kommunestyre, kontrollutvalg (forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll/øvrige revisjonshandlinger)

En eierskapskontroll kan være en samlet vurdering av hvordan kommunen forholder seg til sitt eierskap i alle sine selskaper, bl.a. med utgangspunkt i kommunens eierskapsmelding og etterlevelse av bestemmelser i denne. Den kan også omfatte et enkelte selskap alene, eller være en del av en forvaltningsrevisjon av et kommunalt heleid selskap.

2.4 AKTUELLE SELSKAPSFORMER

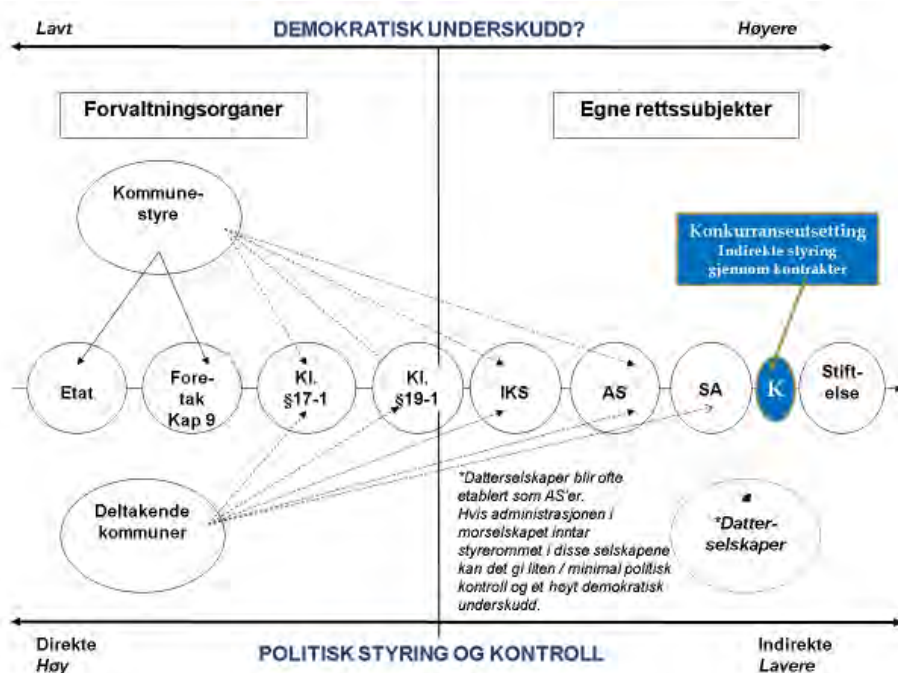
Kommunale eiere står ganske fritt i valg av selskapsform ved etablering av nye selskaper.

De mest vanlige selskapsformene er:

1. **AS - aksjeselskaper** – disse kan være både heleide av kommune, fylkeskommune eller ha private eiere. Begge varianter er omfattet av lovkrav knyttet til aksjeloven. Dette er også en selskapsform som anbefales for flere virksomheter innenfor energiproduksjon, arbeidsmarkedsbedrifter og bompengeselskaper. Aksjeselskapsformen anses vanligvis som best tilpasset for virksomheter som opererer i et marked med risiko- og konkurranse-eksponering. I et AS hefter kommunen kun for innskutt aksjekapital.
2. **SA – samvirkeforetak** - disse kan være både heleide av kommune/fylkeskommune eller også ha private eiere. Hovedformålet i et samvirkeforetak er å fremme medlemmenes økonomiske interesser. Medlemmenes behov for samarbeid er viktigere enn at foretaket går med mest mulig overskudd. Medlemmene har ikke ansvar for samvirkeforetakets gjeld ut over evt. andelsinnskudd.
3. **IKS – interkommunalt selskap** – har kun kommunale/fylkeskommunale eiere. Denne type selskaper har i stor grad kommunale oppgaver innenfor revisjon, energi, avfallshåndtering o.l. Dersom det skulle drives næring med fortjeneste i et IKS er dette ofte utskilt i heleide datterselskaper som er AS-er. I et IKS hefter deltakende kommuner iht. sin eierandel for alle forpliktelser i selskapet inkl. lån som selskapet har tatt opp.
4. Nye selskapsformer i kommuneloven av 22-06-2018:
 - a. **Interkommunalt politisk råd:**
To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et interkommunalt politisk råd. Rådet kan behandle saker som går på tvers av kommune- eller fylkesgrensene. Kommunestyrene og fylkestingene vedtar selv å opprette et slikt råd.
 - b. **Kommunalt oppgavefellesskap**
To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Kommunestyrene og fylkestingene vedtar selv å opprette et oppgavefellesskap.
 - c. Andre selskapsformer som **stiftelser** omfattes ikke av denne planen. Kommunen er ikke eier i en stiftelse, da den er selveiende og kontrolleres via stiftelsesloven.
 - d. **§ 27-samarbeid.** Ifølge kommuneloven av 1992 kunne to eller flere kommuner, to eller flere fylkeskommuner, eller en eller flere kommuner og en eller flere fylkeskommuner, opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. Kommunestyret og fylkestinget fattet selv vedtak om opprettelse av slikt styre, som kunne gis myndighet til å treffe avgjørelser som angikk virksomhetens drift og organisering.

Denne type samarbeid er falt bort i ny kommunelov, og eksisterende § 27-samarbeid må derfor endres til IKS eller kommunalt oppgavefellesskap i løpet av inneværende kommunestyreperiode.

Oversikten nedenfor viser i hvor stor grad kommunen har mulighet for direkte (høy) og indirekte (lavere) politisk styring og kontroll i de forskjellige selskapsformene:



2.5 SELSKAPER SOM KAN OMFATTES AV EIERSKAPSKONTROLL

Utsira kommune har et eierskap i disse selskapene:

Utsira kommune				
Selskap	Heleid AS	IKS	Deleid AS	Annet
Rutebåten Utsira AS	100,00 %			
Haugaland Vekst IKS		9,09 %		
Haugaland Kontrollutvalgsssekretariat IKS		0,19 %		
Haugaland Brann og Redning IKS		0,30 %		
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS		0,05 %		
Krisesenter Vest IKS		0,11 %		
Rogaland Revisjon IKS		0,03 %		
Haugalandsmuseet AS			1,00 %	
Haugaland Kraft AS			0,31 %	
Marin Energi Testsenter AS			1,23 %	
Musikkselskapet Nordvegen AS			1,33 %	
Vann Vest AS			N/A	
Haugalandsrådet Interkommunalt Politisk Råd				9,09 %
Biblioteksentralen SA				N/A

2.6 RISIKO OG VESENTLIGHET KNYTTET TIL UTVELGING AV AKTUELLE SELSKAPER

Som det går fram innledningsvis skal planen for utvelgelse av prosjekter knyttet til eierskapskontroll bygge på risikovurdering av kommunens eierskap. Kontrollutvalget har bedt revisor om å utarbeide en slik risikovurdering, som i hovedsak peker ut disse punktene:

2.6.1 VESENTLIGHET

Hvor viktig er selskapet for kommunens målsettinger?

- Økonomisk bidragsyter til kommunen
- Forvalter store verdier for kommunen
- Leverer viktige kommunale tjenester
- Oppnår et politisk mål for kommunen

2.6.2 RISIKO

Hvor stor risiko er det for at formålet med eierskapet ikke nås?

- Risiko ved eierstyringen av selskapet (kommunen)
- Oppfølging av selskapet
- Risiko hos selskapet
- Selskapets oppfølging av eiernes føringer
- Selskapets drift og utvikling

2.7 PRIORITERTE OMRÅDER FOR EIERSKAPSKONTROLL

Selskaper som er prioritert av kontrollutvalget for forvaltningsrevisjon i perioden skal også omfattes av en eierskapskontroll. Det gjelder disse prioriterte selskapene:

Eierskapskontroller av selskaper
Utsira kommunes oppfølging av eierskap
Haugaland Brann og Redning IKS

Der det er flere eiere utføres en felles revisjon hvis alle eiere ønsker det.

Kontrollutvalget kan om ønskelig også foreta en eierskapskontroll uten forvaltningsrevisjon i utvalgte selskaper.

2.8 AVSLUTNING

Kontrollutvalget ber om delegert fullmakt til å iverksette eierskapskontroll i andre selskaper/samarbeidsformer enn de som er foreslått/vedtatt dersom kontrollutvalget mener dette vil ha høyere nytteverdi. Kommunestyret har også myndighet til å pålegge kontrollutvalget å gjennomføre konkrete bestillinger i løpet av planperioden dersom det er ønskelig.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Utsira kommune, 2024



INNHold

1	Oppsummering.....	4
2	Innledning	6
2.1	Metode.....	6
2.1.1	Begrepsavklaring.....	6
2.1.2	Vurdering av risiko og vesentlighet	7
2.1.3	Informasjonsgrunnlag	7
2.1.4	Avgrensning	7
3	Generelle utviklingstrekk.....	8
3.1	Innledning	8
3.2	Økonomisk handlingsrom for kommunen	8
3.3	Befolkningsutvikling.....	9
3.4	Utgiftsbehov og ressursbruk	12
3.5	Effektivitet.....	13
3.6	Oppsummering.....	14
4	Sektorvise utviklingstrekk.....	15
4.1	Innledning	15
4.2	Oppvekst	15
4.2.1	Flyktninger	15
4.2.2	Ny opplæringslov – tilrettelagt opplæring og kompetanskrav ...	16
4.2.3	Mer spesialundervisning	16
4.2.4	Vurdering	17
4.3	Helse og omsorg.....	18
4.3.1	Kompetansegapet vil øke innen helse og omsorg	18
4.3.2	Rehabilitering og utredning av nytt sykehjem	19
4.3.3	Vurdering	19
4.4	Organisasjon og samfunn.....	21
4.4.1	Kommunen som aktør i samfunns- og næringsutvikling	21
4.4.2	Plan- og byggesak	21
4.4.3	Beredskap.....	22
4.4.4	Arbeidsmiljø.....	22
4.4.5	Vurdering	23

5	Forvaltningsrevisjoner	24
6	Statlige tilsyn.....	24
7	Kommunale selskaper	25
7.1	Innledning	25
7.2	Lovregler.....	25
7.2.1	Hvilke selskapsformer er omfattet av eierskapskontroll?	26
7.2.2	Heleide og deleide kommunale selskaper	27
7.3	Selskap som kan omfattes av eierskapskontroll.....	27
7.4	Kommunen som eier	27
7.5	Heleide aksjeselskaper	28
7.6	Interkommunale selskaper	28
7.7	Deleide aksjeselskaper	29
7.8	Vurdering	30
7.9	Revisjonens forslag til prioritering.....	31
	Vedlegg	32
	Skriftlige Kilder	32
	Muntlige Kilder.....	32

1 OPPSUMMERING

Minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal kontrollutvalget utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskap, og vedtas av kommunestyret. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Formålet med ROV-en er å gi kontrollutvalget et risikobilde av hele kommunens virksomhet og identifisere behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for fireårsperioden 2024-2028.

I tabellen under oppsummerer vi risiko- og vesentlighetsvurderingen vår. En mer utførlig versjon av denne finnes i vurderingsdelen.

Forvaltningsrevisjoner

Tema	Vurdering
Flyktninger	
Plan og byggesaks-behandling	
Arbeidsmiljø	
Tilpasset opplæring og spesialundervisning	
Rehabilitering og utredning av nytt sykehjem	
Helse og omsorg - kompetanseutnyttelse	
Kommunen som aktør i samfunns- og næringsutvikling	
Beredskap	

Eierskapskontroller/forvaltningsrevisjon i selskaper

Tema	Vurdering
Utsira kommunes oppfølging av eierskap	
Haugaland brann og redning IKS	

For å visualisere vår samlede vurdering av tjeneste- og/eller forvaltningsområdets risiko og vesentlighet, brukes trafikklysmodellen, hvor fargeskala angir vurdering av risiko og vesentlighet som lav (grønn), middels (gul) eller høy (rød).

Vi har ikke drøftet områder i kommunen hvor risikoen vurderes å være lav. Derfor er ikke tema med lav risiko (grønn) med i tabellen.

Oppmerksomheten vår er ikke bare rettet mot hva som kan gå galt eller mot at mål ikke blir nådd. Vi retter også oppmerksomheten mot det som vil være sentrale utfordringer for kommunen i årene fremover. Det betyr at når noe markeres med rødt kan det skyldes at dette er sentral utfordring innenfor et viktig område.

Vi ønsker å understreke at risikovurderingene i matrisen er skjønnsmessige vurderinger basert på foreliggende informasjon og erfaringer. Kontrollutvalget kan vurdere risikoen på en annen måte. Det er kontrollutvalget som til slutt skal vurdere og prioritere de ulike områdene, og avgjøre rekkefølgen for forvaltningsrevisjonsprosjekt i plan for forvaltningsrevisjon.

2 INNLEDNING

2.1 METODE

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. En forvaltningsrevisjon kan eksempelvis dreie seg om å undersøke om kommunens vedtak og forutsetninger iverksettes så effektivt som mulig, gitt de rammene som er satt av kommunen. Effektivitet i kommunal forvaltning omfatter både god måloppnåelse og at målene nås med minst mulig ressurser. Forvaltningsrevisjon er nærmere omtalt i kommuneloven § 23-3

I henhold til kommuneloven innebærer eierskapskontroll å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Eierskapskontroll er omtalt i kommuneloven § 23-4.

En risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen innebærer en identifisering av kommunens risikoområder og en vurdering av risikoens vesentlighet. Dette vil utgjøre forslag til områder som er viktig for kontrollutvalget å få informasjon om, og som revisor mener bør revideres.

2.1.1 BEGREPSAVKLARING

Risiko

I denne sammenheng forstås *risiko* som faren for at hendelser eller situasjoner med uønskede eller negative konsekvenser **kan** inntreffe. Eller, hva som er faren for uønskede eller negative konsekvenser etter at en hendelse eller situasjon **har** inntruffet. Det kan være avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommune har satt for virksomheten, risiko for mangelfulle resultater, at virkemidlene ikke fungerer, eller at de ikke brukes riktig.

Sannsynligheten for at avviket vil inntreffe blir ikke tallfestet. Det gjennomføres heller ikke en kartlegging av samtlige konsekvensene av et mulig avvik. Her skiller ROV-arbeidet seg fra tradisjonell risiko- og sårbarhetsanalyse.

Vesentlighet

I denne sammenheng forstås vesentlighet som en samlet vurdering av kartlagte risikoer og utfordringer, basert på i hvor stor grad risikoen utgjør en fare for kommunens eller selskapenes måloppnåelse.

Risikoens vesentlighet vurderes på flere måter, men to perspektiver gjennomsyrrer våre vurderinger: 1) Læring og forbedring, dvs. hvor er det størst læringspotensial, og 2) aktualitet, dvs. sentrale samfunnsendringer og endringer av lovverk. Disse perspektivene vil som regel ha en

mer spesifikk eller detaljert innfallsvinkel. Eksempler her er økonomi, organisering, styring, ressursutnyttelse, kvalitet, forebygging, kompetanse, samarbeid og ivaretagelse av brukere.

Oppmerksomheten vår er ikke bare rettet mot hva som kan gå galt eller mot at mål ikke blir nådd. Vi retter også oppmerksomheten mot det som vil være sentrale utfordringer for kommunen i årene fremover.

Vesentlighet i dette ROV-arbeidet baseres på en subjektiv vurdering av de ulike områdene og deres relative betydning. Analysen vil ikke sammenligne og veie områder opp mot hverandre.

2.1.2 VURDERING AV RISIKO OG VESENTLIGHET

For å visualisere vår samlede vurdering av tjeneste- og/eller forvaltningsområdets risiko og vesentlighet, brukes trafikklysmodellen, hvor fargeskala angir vurdering av risiko og vesentlighet som lav (grønn), middels (gul) eller høy (rød). Sammen med trafikklyset blir det gitt en vurdering. En rød markering trenger ikke å bety at det står dårlig til, men at det kan være en sentral utfordring innenfor dette området.

Vurderingen av vesentlighet er bidrag til å prioritere områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men vil ikke bli rangert. Målet er at forvaltningsrevisjonen over tid dekker en bred nok del av kommunens virksomhet.

2.1.3 INFORMASJONGRUNNLAG

I arbeidet med å identifisere risikoområder i kommunens tjenesteområder og eierinteresser, brukes ulike informasjonskilder som kunnskapsgrunnlag for analysen. Dette for å etablere en felles forståelse av kommunens nåsituasjon, muligheter og framtidige behov.

Det er også gjennomført dialogmøte med kommunedirektørens ledergruppe og workshop med kontrollutvalgets medlemmer. I tillegg er revisjonens kjennskap til kommunen gjennom både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjoner og andre oppdrag tatt inn i grunnlaget.

2.1.4 AVGRENSNING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er en overordnet analyse, og har ikke som formål å beskrive alle forhold ved kommunen og selskaper som kommunen har eierandeler i. Omfanget er begrenset til å identifisere behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det betyr at analysen kun vil omtale de områder og/eller selskap hvor det vurderes å foreligge en viss risiko og/eller vesentlighet. Områder som i denne forbindelse blir ansett som grønne (trafikklysmodellen) vil derfor ikke bli nærmere omtalt.

3 GENERELLE UTVIKLINGSTREKK

3.1 INNLEDNING

2023 var preget av både høye skatteinntekter og betydelig kostnadsvekst for kommunene. Disposisjonsfondene økte, men dette positive bildet ble delvis dempet av utfordringer knyttet til flyktningkrisen som følge av krigen i Ukraina.¹

Utsiktene for 2024 er usikre. Antall flytninger fra Ukraina fortsetter å øke, og det er ventet at 35.000 nye flyktninger kommer til Norge i år, i tillegg til de over 70.000 som allerede har kommet². Kostnadene framover er ventet å stige, mens skatteinntektene er avhengige av lønnsveksten og den generelle økonomiske utviklingen.

Befolkningsframskriving viser en generell trend med flere eldre og færre yngre. Dette vil føre til endring i kommunens tjenesteyting, med mindre behov innen oppvekst og økt behov innen levekår. Endringen vil også føre til en reduksjon i andelen yrkesaktive i forhold til eldre, noe som kan legge press på rekrutteringen i kommunene.

En endring i befolkningssammensetningen påvirker også kommunenes inntektsgrunnlag. KS utarbeider årlig en demografimodell³ som viser hvordan befolkningsendringer forventes å påvirke kommunens utgifter. Denne modellen er imidlertid ikke oppdatert for 2023, da det mangler en befolkningsframskriving som tar høyde for flyktningstrømmen fra Ukraina på kommunenivå.

Dette skaper usikkerhet for kommuneøkonomien i 2024 og fremover. Kommunene står overfor en rekke utfordringer, og det er behov for god planlegging og prioritering for å sikre at de kan håndtere disse utfordringene på en god måte.

3.2 ØKONOMISK HANDLINGSROM FOR KOMMUNEN

Kommunens grad av økonomisk handlingsrom kan vurderes ut fra flere indikatorer. KS har utviklet en indikator for økonomisk handlingsrom⁴ på kommunenivå der følgende tre økonomiske størrelser ses i sammenheng og vektet likt:

- netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger
 - viser hvor mye av driftsinntektene kommunen kan benytte til avsetninger og finansiering av investeringer
 - under 1 % indikerer begrenset handlingsrom, over 2 % indikerer stor grad av handlingsrom

¹ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/sjefokonomens-side/kommuneokonomien-2023-25/>

² UDI

³ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/inntektssystemet/ks-prognosemodell---palogging/prognosemodellen/ks-prognosemodell-for-kommuner/>

⁴ <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/kno/det-okonomiske-handlingsrommet-er-bedret-i-mange-kommuner2/>

- netto lånegjeld fratrasket ubundne investeringsfond
 - o viser kommunens gjeldsnivå i forhold til driftsinntektene
 - o 85 % av driftsinntektene er satt som referansenivå
 - o lav netto lånegjeld er opp til 65 % (grønt), middels mellom 65-85 % (gult) og høy over 85 % (rødt)
- disposisjonsfond inkludert samlet merforbruk i driftsregnskapet til senere inndekning
 - o viser kommunens evne til å håndtere uforutsette utgifter
 - o 5 % av driftsinntektene er satt som referansenivå
 - o høyt disposisjonsfond er over 9 % (grønt), middels er mellom 5-9 % (gult) og lavt disposisjonsfond er under 5 % (rødt)

De tre indikatorene vektes likt og sammenlignes med grenseverdiene for netto driftsresultat. Dette gir en samlet vurdering av handlingsrommet til kommunen.

Tabell 1: Økonomisk handlingsrom 2022, Utsira kommune

Indikator	Verdi	Vurdering
Netto driftsresultat	19,7 %	
Netto lånegjeld	44,6 %	
Disposisjonsfond	35,2 %	
Samlet handlingsrom		

Kilde: KS Økonomisk handlingsrom 2022

Utsira kommune har stor grad av økonomisk handlingsrom i 2022.

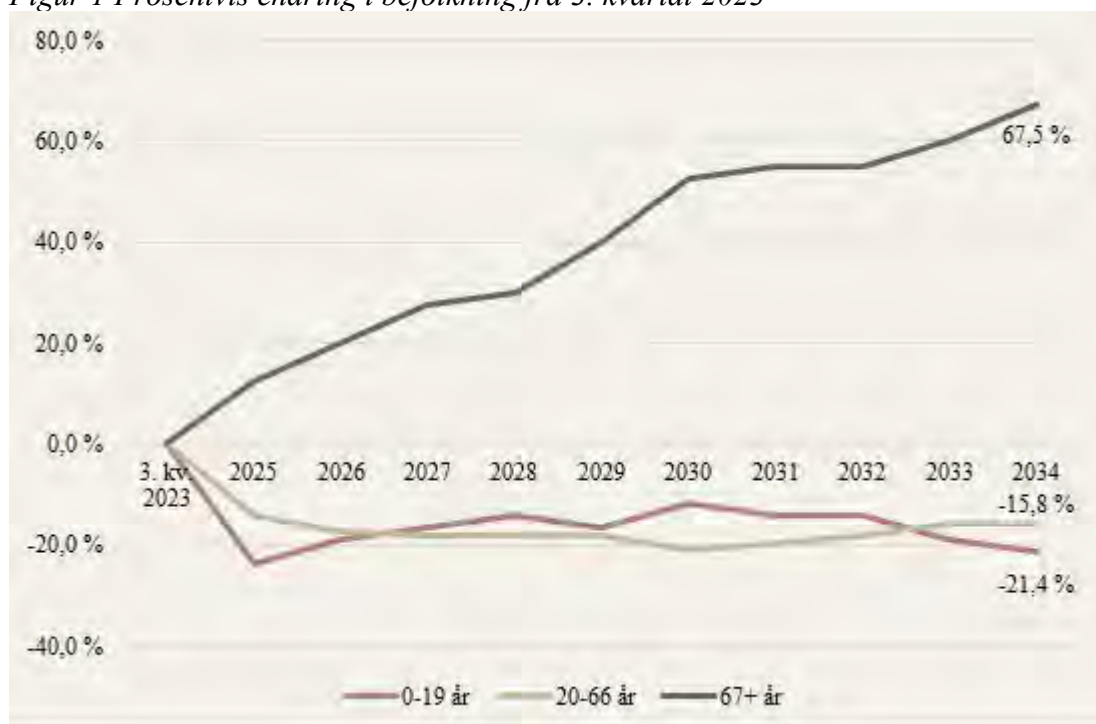
3.3 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Frem mot 2034 er befolkningsutviklingen i kommunen preget av en liten befolkningsreduksjon, med en betydelig skjevfordeling mellom aldersgruppene. Andelen eldre øker, mens andelen yngre reduseres. Dette vil føre til en økning i forsørgerbyrden og et økt behov for kommunale tjenester rettet mot eldre.

Befolkningsvekst og aldersfordeling

Per 3. kvartal 2023 er det 215 innbyggere i kommunen. Befolkningsframskrivingen viser en liten reduksjon på 1,4 % (3 færre personer) frem mot 2034. Veksten er imidlertid ikke jevnt fordelt mellom alle aldersgruppene.

Figur 1 Prosentvis endring i befolkning fra 3. kvartal 2023

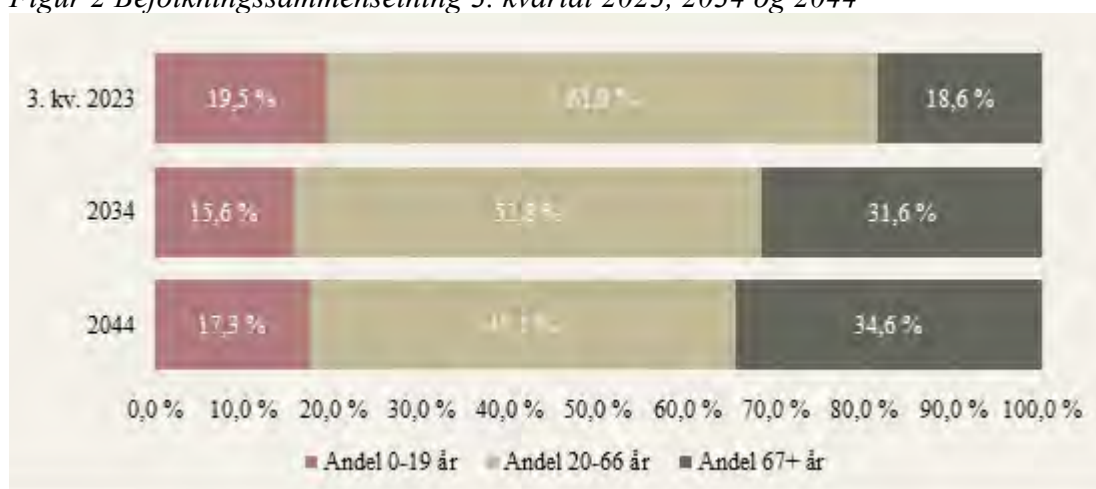


Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

Siden innbyggertallet på Utsira er lavt, vil relativt små endringer gi store utslag prosentvis. Framskrivningen viser at antall eldre vil ha en kraftig vekst frem mot 2034 med hele 67,5 % (27 personer). Samtidig forventes det en reduksjon både blant de yngste (-21,4 %) og de i yrkesaktiv alder (-15,8 %).

Denne skjeve fordelingen vil påvirke befolkningssammensetningen i kommunen betydelig. Figuren under illustrerer denne endringen fra 3. kvartal 2023 til 2034.

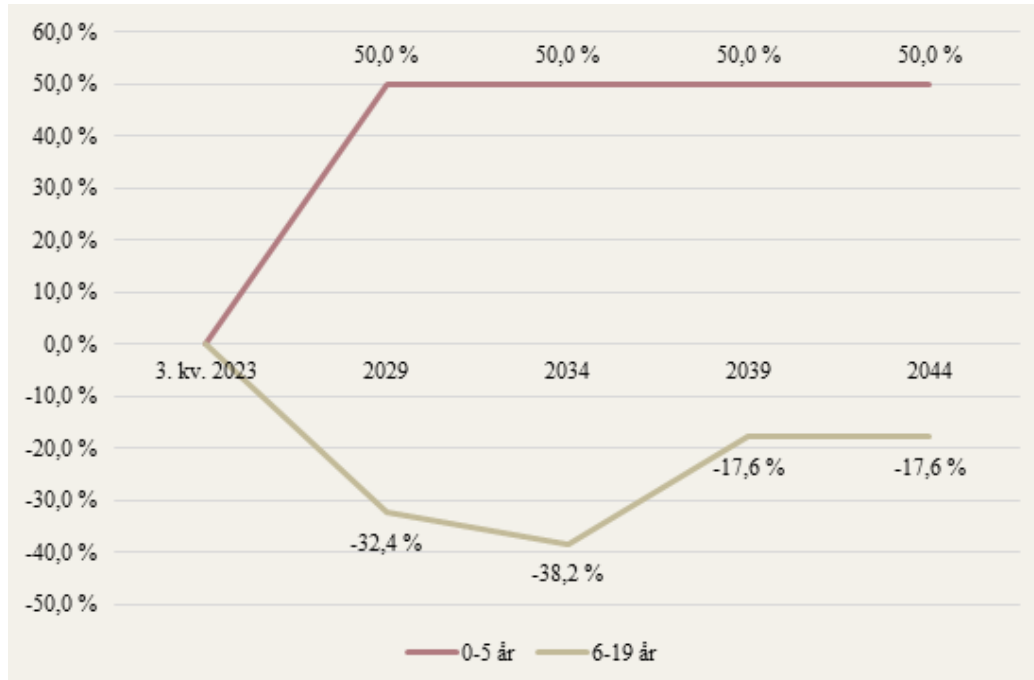
Figur 2 Befolkningssammensetning 3. kvartal 2023, 2034 og 2044



Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

Figuren viser at andelen eldre vil øke kraftig og at andelen i yrkesaktiv alder vil reduseres. For de yngste vil det være en reduksjon frem mot 2034, med en påfølgende vekst mot 2044. Dersom vi deler de yngste opp i barnehagealder og skolealder vil utviklingen mot 2044 se slik ut:

Figur 3 Prosentvis vekst i befolkning 0-19 år fra 3. kvartal 2023



Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

Flyktninger

Tabell 2 Bosettingstall, 2022-2024

	Antall personer kommunen har blitt anmodet om å bosette	Antall personer kommunen har vedtatt å bosette	Antall bosatte personer
2022	30	30	15
2023	20	15	11
2024	5	0	

Kilde: IMDI

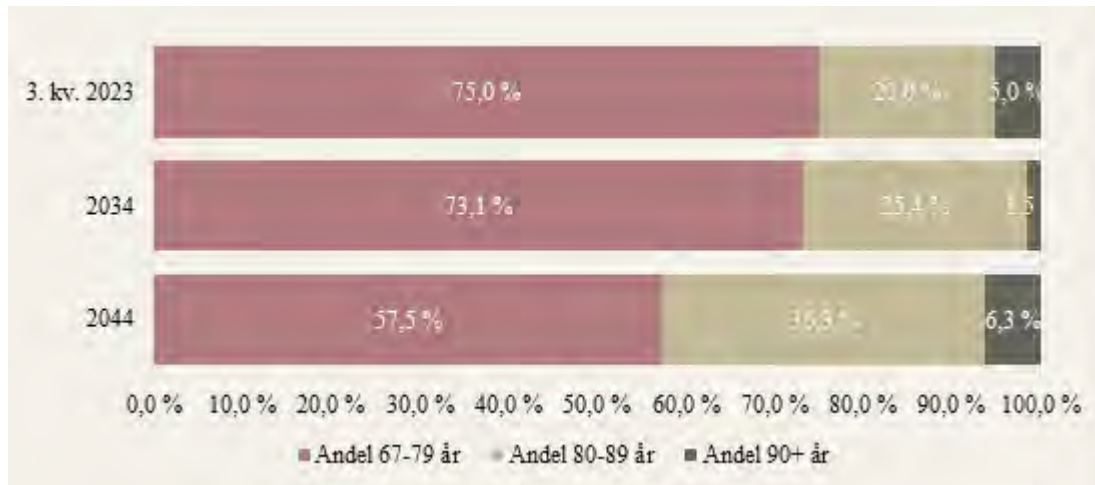
Utsira kommune bosatte totalt 15 flyktninger i 2022 og ytterligere 11 i 2023. Dette er noe lavere enn anmodningen og vedtaket for bosetting. Anmodningsvedtaket for 2024 var 5 personer. Pga. kapasitet har kommunen vedtatt å ikke ta imot flyktninger i 2024.⁵

⁵ [Utsira Kommune – Sak 14/23 - Kommunestyre 2024-2027 \(14.12.2023\) \(360online.com\)](#)

Forsørgerbyrde og behov for kommunale tjenester innenfor pleie og omsorg

Forsørgerbyrden er et mål på forholdet mellom antall personer i yrkesaktiv alder (20-66 år) og antall personer over 67 år. Den demografiske utviklingen frem mot 2044 vil føre til en økning i forsørgerbyrden i Utsira kommune, fra 3,3 til 1,4.

Figur 4 Befolkningssammensetning over 67 år 3. kvartal 2023, 2034 og 2044



Kilde: Framsikt/SSB, middels vekst

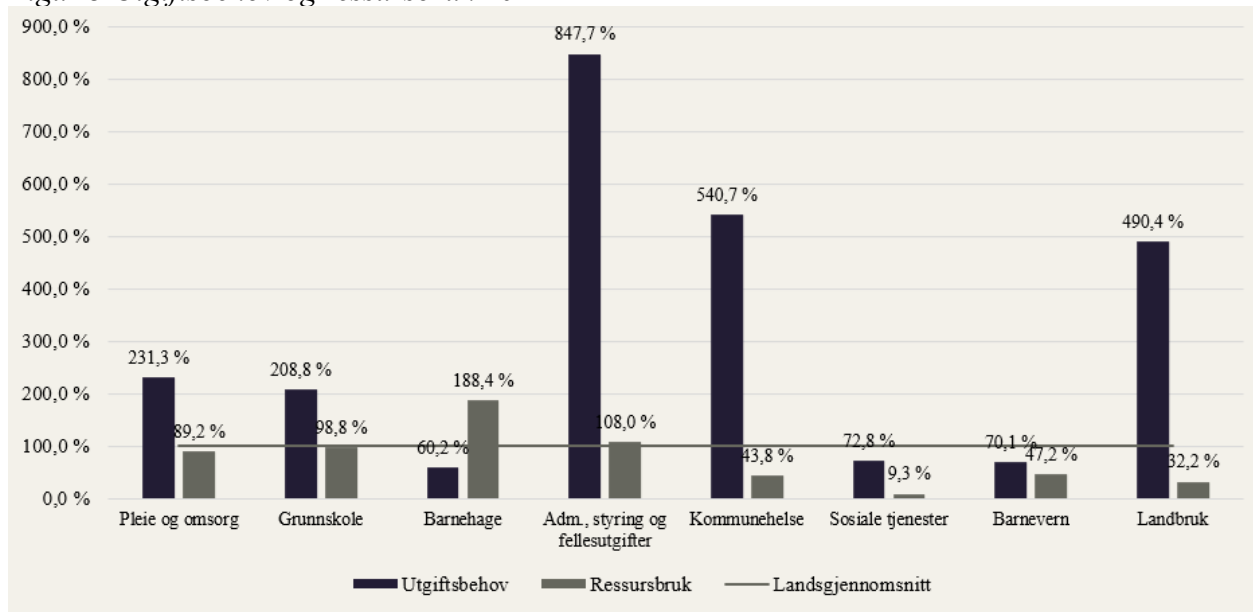
Selv om mange eldre ikke har behov for omfattende kommunale tjenester, øker behovet generelt med alderen. I Utsira kommune ser vi, spesielt i 2044, en betydelig økning i andelen eldre over 80 år, en gruppe som ofte har et større behov for kommunale tjenester. Blant personer over 90 år forventes det en vekst fra 2 personer i 2023 til 5 personer i 2044.

3.4 UTGIFTSBEHOV OG RESSURSBRUK

Utgiftsbehov er statens beregning av kommunens utfordringer innenfor et tjenesteområde sammenlignet med landsgjennomsnittet. Beregningen i statsbudsjettet (grønt hefte) baserer seg på objektive kriterier som antall eldre, unge, uføre og andre faktorer som kommunen ikke kan påvirke.

Ressursbruk er forholdet mellom kommunens egne utgifter på et tjenesteområde og landsgjennomsnittet, korrigert for kommunens utgiftsbehov. Ressursbruk på over 100 % betyr at kommunen bruker mer penger enn landsgjennomsnittet, korrigert for utgiftsbehovet.

Figur 3 Utgiftsbehov og ressursbruk 2022



Kilde: Framsikt

Utsira kommune har et samlet objektivt utgiftsbehov som er 167,2 % høyere enn landsgjennomsnittet. Ressursbruk er justert for kommunen sitt utgiftsbehov. Kommunen har høyere ressursbruk enn gjennomsnittet innenfor grunnskole, kommunehelse og barnevern.

I mindre kommuner som Utsira slår basiskriteriet ofte høyere ut enn større kommuner. Basiskriteriet skal reflektere at deler av administrasjonsutgiftene både samlet og på tjenestenivå er uavhengig av tjenesteomfanget, slik at små kommuner har høyere utgifter per innbygger enn større kommuner.

3.5 EFFEKTIVITET

Agenda Kaupang beregner en kommunes effektivitet ved å kombinere en kvalitetsindikator og en kostnadsindikator. Kvalitetsindikatoren er sammensatt av 86 forskjellige indikatorer innenfor ulike tjenesteområder. Kostnadsindikatoren er netto driftsutgifter justert for utgiftsbehov. For å beregne effektivitet bruker man gjennomsnittet av kvalitetsindikatoren og kostnadsindikatoren. Effektiv drift betyr tjenester med god kvalitet og lave kostnader.

For mer om disse beregningene, se [vedleggsdelen](#). Her presenteres også flere indikatorer.

Tabell 3 Effektivitetsindeks 2023, Utsira kommune

	Kvalitets- indeks	Kostnads- indeks	Effektivitets- indeks
Pleie og omsorg	▲	●	●
Grunnskole	▲	●	▲
Barnehage	●	◆	◆
Administrasjon	●	▲	●
Helse	▲	●	●
Sosial	▲	●	▲
Barnevern	▲	●	●
Kultur	●	◆	◆
Brann og redning	◆	◆	◆
Plan	●	▲	▲
Samferdsel	▲	▲	▲
Bolig	▲	◆	◆
Samlet	●	◆	▲

Kilde: Agenda Kaupang, Norges best styrte kommuner - Kommuneindeksen 2023

* Samlet vurdering for kvalitet og kostnad er basert på flere tjenesteområder enn presentert i modellen. Innenfor kostnadsindeksen vurderes 15 tjenesteområder, mens innenfor kvalitetsindeksen vurderes 13 tjenesteområder. Vi har valgt ut de tjenesteområdene som både hadde kvalitetsindeks og kostnadsindeks.

Tabellen viser at Utsira kommune har høy moderat effektivitet på sine tjenester. Samlet er kvaliteten på tjenestene god, mens kostnadene er høye.

3.6 OPPSUMMERING

Utsira kommune har et godt økonomisk handlingsrom, men det er viktig å være bevisst på følgende utfordringer i årene som kommer:

Befolkningsutvikling:

- Utsira kommune følger den generelle trenden i Norge, med en aldrende befolkning og færre barn og unge. Samtidig viser utviklingen at de yngste (0-5 år) vil ha en vekst fremover, og reduksjonen kommer derfor blant barn og unge i skolealder (6-19 år)
- Dette medfører utfordringer:
 - **Pleie og omsorg**
 - Økt behov for tjenester til eldre kan føre til økte utgifter.
 - Det blir også viktig å håndtere et stadig høyere forsørgerbehov
 - **Grunnskole**
 - Færre barn og unge vil føre til redusert behov for skoleplasser.

4 SEKTORVISE UTVIKLINGSTREKK

4.1 INNLEDNING

I denne delen går vi nærmere inn på de sektorvise utviklingstrekkene i kommunen. Sentrale kilder for dette er økonomiplanen 2024-2027, møte med kontrollutvalget, møte med administrasjonen og et knippe andre nasjonale og lokale styringsdokumenter.

4.2 OPPVEKST

4.2.1 FLYKTNINGER

Utsira er Norges minste kommune i antall innbyggere (215 innbyggere)⁶, men har likevel vedtatt å bosette 32 flyktninger – som er et høyt antall relativt sett til dagens innbyggertall. Ifølge IMDI har kommunen bosatt 26 flyktninger, men i sak 14/23 til kommunestyret kommer det frem at Utsira har samlet vedta å bosette 30 flyktninger i 2022 og 2023. Per desember 2023 hadde kommunen bosatt 28 flyktninger og akseptert å bosette 4 til (totalt 32).

I samme sak ble det samtidig vedtatt å ikke bosette flere i 2024 fordi kommunen ikke har kapasitet. I saksframlegget skriver kommunedirektøren at flyktningene «er på god veg til å bli godt integrert i barnehage, skole, arbeidsliv og frivillighet» og ingen har så langt flyttet til andre kommuner. Det samlede antallet som trenger oppfølging, setter likefullt kapasiteten til administrasjon og avdelinger «på prøve».⁷

Kommunen skriver at skolen nesten har doblet antall elever og at totalbelastningen i skolen er stor. En del av flyktningene krever i tillegg mye oppfølging av helse- og omsorgsavdelingen, men en del av dette har blitt tilleggskompensert av IMDI. Kommunen skriver videre at de hittil har fått god inndekning av kostnadene, men at tilskuddet vil falle lineært over 5 år og ende opp på null kroner. Det er derfor viktig for kommunen å gjennomføre gode introduksjonsprogram, bidra til at flyktningene kommer i arbeid og klarer seg uten økonomisk støtte fra kommunen.

Kommunen skriver videre at det ikke er realistisk å finne egnet arbeid til Utsira til alle voksne – og at det arbeides sammen med flyktningene for å fast arbeidsinntekt og at mye av arbeidet fremover vil konsentrere seg om det.

⁶ [Kommunefakta – SSB](#)

⁷ [Anmodning fra IMDI om bosetting av flyktninger i 2024 \(360online.com\)](#)

4.2.2 NY OPPLÆRINGSLOV – TILRETTELAGT OPPLÆRING OG KOMPETANSKRAV

Mye av innholdet i dagens opplæringslov blir videreført i ny lov som trer i kraft 1.8.2024. Det er imidlertid noen endringer som kan være verdt å merke seg.

I ny opplæringslov er kommunens plikt til å sørge for at elever får tilpasset opplæring videreført. Det er derimot tydeliggjort at tilpasset opplæring gjelder for alle elever, også de med stort læringspotensial.

Spesialundervisning blir i ny lov delt inn i tre ulike begreper: 1) *Individuell tilrettelagt opplæring*. Her er oppmerksomheten rettet mot tilpasninger i selve opplæringsinnholdet for å møte individuelle behov. 2) Personlig assistanse og 3) fysisk tilrettelegging.

Videre er det presisert at den som skal gi individuell tilrettelagt opplæring, må oppfylle kompetansekravene for å bli ansatt i lærerstilling og kompetansekravene for å undervise i de enkelte fagene. Muligheten for unntak er fortsatt gjeldende. Det nye er imidlertid at det er mulig å gjøre unntak fra både kompetansekrav for å bli ansatt i lærerstilling og krav om at lærere må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Personen som skal gjennomføre undervisningen må ha en universitets- eller høyskoleutdanning som gjør vedkommende særlig egnet til å ivareta behovet til eleven. Det betyr at assistenter i skolen, etter ny lov, ikke kan gi tilrettelagt opplæring. Unntak krever sakkyndig vurdering av hvilken kompetanse den som skal gi undervisning i det aktuelle tilfellet bør ha. Dette må også komme frem av vedtaket om individuelt tilrettelagt opplæring.

4.2.3 MER SPESIALUNDERVISNING

I økonomiplanen 2024 til 2027 skriver kommunen at de vil øke pedagogiske ressurs i skolen (i tillegg til økning i 2023). De første årene skal økningen finansieres med midler fra integreringstilskudd til flyktninger. Kommunen skriver at bakgrunnen for dette er økte utfordringer med mange enkeltvedtak og behov for spesialundervisning og oppfølging av elever faglig og sosialt.

4.2.4 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar/problemstilling
	Integrering av flyktninger	Kommunen har vedtatt å bosette 32 flyktninger, som er et betydelig antall relativt sett kommunens innbyggertall på 215 personer. Kommunen har vedtatt å avslå IMDI anmodning om å bosette flere flyktninger i 2024 grunnet utfordringer med kapasitet. Kommunen skriver i økonomiplanen at antall elever i skolen har nesten blitt doblet og at flyktningene også trenger stor oppfølging av helse og omsorg. Utfordringer knyttet til økt press på tjenestene, integrering og å bidra til å skaffe flyktningene arbeid medfører en risiko for både kommunen og flyktningene (fare for fattigdom og utenforskap). Samtidig bør et prosjekt om flyktninger også sees på tvers av flere tjenesteområder i kommunen.	<i>Har kommunen tilstrekkelig med kapasitet til å håndtere antall bosatte flyktninger? Er kommunen tilstrekkelig rigget for å håndtere utfordringene dette kan medføre på sikt?</i> <i>Hvordan fungerer integreringsarbeidet i kommunen? Organisering og internt samarbeid.</i>
	Tilpasset opplæring og spesialundervisning	Kommunen vil øke pedagogiske ressurs i skolen i tiden fremover. Bakgrunnen er økte utfordringer med mange enkeltvedtak og behov for spesialundervisning og oppfølging av elever faglig og sosial. Det kommer nye kompetansekrav til de som yter spesialundervisning i den nye opplæringsloven. Tilpasset opplæring gjelder også for de med stort læringspotensial	<i>Hvordan fungerer spesialundervisningen? Og hvordan påvirker de nevnte faktorene skolenes muligheter til å gi tilpasset opplæring - også til de elevene som har et stort læringspotensial</i>

4.3 HELSE OG OMSORG

4.3.1 KOMPETANSEGAPET VIL ØKE INNEN HELSE OG OMSORG

De ansatte er ryggraden i helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Tilstrekkelig og kompetent personell er avgjørende for at kommunene skal kunne tilby helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Det har blitt et større press på personellet i helse- og omsorgstjenestene i landet de siste årene, og situasjonen blir enda strammere frem mot 2035.

Ifølge SSBs framskrivninger vil det frem mot 2035 bli en kraftig vekst i behovet for årsverk både innen kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten i Norge. Den sterkeste behovsøkningen kommer i kommunehelsetjenesten. Det vil bli et stadig større gap mellom tilbud og etterspørsel etter sykepleiere og helsefagarbeidere.

Andelen av alle sysselsatte i Norge som jobber i helse- og omsorgstjenesten er tredoblet fra tidlig på 1970-tallet. I 2021 arbeidet 15 prosent av alle sysselsatte i helse- og omsorgssektoren. Mange kommuner i landet står i en bemanningskrise, og det er særlig vanskelig å få tak i sykepleiere og leger. Utfordringene er størst i distriktene⁸.

Det er høyskole- og universitetsutdannet personell som har stått for veksten de seneste årene. Fagarbeidere og personell uten formell utdanning har ikke økt tilsvarende.

Demografiutviklingen utfordrer helse- og omsorgssektoren på to måter: Økningen i antall eldre betyr økt behov for pleie- og omsorgstjenester. Samtidig bremses veksten i tilgjengelig arbeidskraft før den stopper helt opp. Fra midten av 2030-tallet vil antallet personer i yrkesaktiv alder falle. Helsepersonellkommisjonen mener derfor at det ikke er bærekraftig å øke helse- og omsorgssektorens andel av den totale arbeidsstyrken vesentlig. Fordi ansatte allerede er et knapphetsgode, og i «*enda større grad vil være det fremover, må helse- og omsorgstjenesten bruke personellet og deres kompetanse mye mer effektivt enn før. Det blir færre ansatte per pasient*⁹».

Gapet mellom tilbud og etterspørsel er strukturelle nasjonale helse- og omsorgsutfordringer som Utsira naturligvis ikke kan løse alene. For Utsira blir det derfor avgjørende å få til en best mulig utnyttelse av de ressursene og den kompetansen kommunen har.

Helt til slutt: Andelen kommuner som sier de sliter med å rekruttere sykepleiere er nesten fordoblet siden 2015¹⁰. Dette har ført til en skjerpet konkurranse mellom kommunene, som også konkurrerer med sykehus, vikarbyråer, private institusjoner og aktører utenfor helsesektoren.

⁸ Helsepersonellkommisjonen – tid for handling, 2023.

⁹ Helsepersonellkommisjonen – tid for handling, 2023.

¹⁰ [Ingen yrkesgrupper er vanskeligere å rekruttere for kommunene enn sykepleiere \(sykepleien.no\)](https://sykepleien.no/ingen-yrkesgrupper-er-vanskeligere-a-rekruttere-for-kommunene-enn-sykepleiere)

Kommunene har begynt å overby hverandre i form av økt lønn eller andre ordninger for å rekruttere kompetansen de trenger (rekrutteringstilskudd, lokale tillegg, nedbetaling av deler av studielån osv.). I tillegg er det en trend at flere sykepleiere leier seg selv ut via vikarbyrå, til langt høyere lønn¹¹. Dette er forhold som etter alt å dømme vil bidra til å øke kommunens helse- og omsorgskostnader.

4.3.2 REHABILITIERING OG UTREDNING AV NYTT SYKEHJEM

I forrige planstrategi (2019-2022) skrev kommunen at den stod overfor store utfordringer i helse- og omsorgstjenestene. Dette var blant annet knyttet til nye reformer som flyttet mer av ansvaret fra spesialisthelsetjenesten over på kommunene. De blir også pekt på flere eldre og endring i sykdomsmønster.

Ifølge SSB sin befolkningsframskriving, vil antall eldre ha en kraftig vekst frem mot 2034 med hele 67,5 % (27 personer). Samtidig forventes det en reduksjon både blant de yngste (-21,4 %) og de i yrkesaktiv alder (-15,8 %).

I økonomiplanen 2024 til 2027 skriver kommunen at det politiske signaler er gitt i retning av utredning av nytt sykehjem, heller enn rehabilitering av det eksisterende sykehjemmet Siratun. Ordførerens kommentar til økonomiplanen er at nåværende sykehjem har behov for oppussing og at dette skjer fortløpende, samtidig som behov for nytt sykehjem vil tvinge seg frem siden kommunen vil få flere eldre og fordi dagens sykehjem ikke er rigget for dagens og fremtidens helsetjenester. Ordfører sier at kommunen har flere tunge investeringer foran seg som vil være krevende å gjennomføre uten statlig støtte.

4.3.3 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar
	Rehabilitering og utredning av nytt sykehjem	Formannskapet i Utsira har vedtatt at behovet for nytt sykehjem skal utredes i perioden. Befolkningsframskrivninger tilsier en betydelig vekst i antall eldre personer og det er sannsynlig at det vil bli større behov for å tilføre ressurser til helse- og omsorgstjenester i tiden fremover.	<i>I hvilken grad har Utsira kommune nok kapasitet og ressurser til å møte behovene for flere sykehjemsplasser?</i>

¹¹ [Helseminister om sykepleiere som leier ut seg selv: – En kjempeutfordring \(vg.no\)](https://vg.no/helse/helseminister-om-sykepleiere-som-leier-ut-seg-selv-_-en-kjempeutfordring)

		Utsira vil utrede behovet for et nytt sykehjem i perioden, samtidig som oppussing av nåværende sykehjem er nødvendig. Behov for flere tunge investeringer som vil være vanskelig å gjennomføre uten statlig støtte. Hvis ikke Utsira møter behovene til flere eldre og pleietrengende er det en risiko for at kommunen ikke ville kunne tilby tilstrekkelig med hjelp.	
	Helse og omsorg – kompetanse-utnyttelse	Kompetansegapet vil trolig øke i sektoren. Skjerpet konkurranse mellom kommunene, som allerede nå har begynt å overby hverandre i kampen om arbeidskraften. Helse og velferd må fremover bruke kompetansen mer effektivt og samtidig være en attraktiv arbeidsgiver for de ansatte. Dersom Utsira ikke klarer å skaffe til veie den riktige kompetansen, er det en risiko for redusert kvalitet og tilgjengelighet på helse- og omsorgstjenester. Dersom kommunen klarer det, er den risiko for at kostnadene vil øke.	<i>Hvordan klarer Utsira å utnytte den samlede kompetansen for å sikre best mulige tjenester?</i>

4.4 ORGANISASJON OG SAMFUNN

4.4.1 KOMMUNEN SOM AKTØR I SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING

Kommunen selv er Utsiras hjørnesteinsbedrift og størst som arbeidsgiver og organisasjon. Det stilles derfor store forventninger til kommunen som pådriver, kapitalist og utviklingsaktør og dens aktivitet har avgjørende betydning for bosetting og etableringer. Samfunnets minimale størrelse forsterker denne effekten

Utsira kommunes overordnede målsetning «Grønn øy» og «Utsira gir energi» er forankret i kommuneplanens samfunnsdel 2012-2022. Kommunal planstrategi gir et samla overblikk på kommune sitt planbehov i planperioden 2019-2023. Planstrategien vurderer at det ikke er behov for revidering av kommuneplanens samfunnsdel, men at arealdelen bør revideres.

Regjeringen har åpnet to områder på norsk sokkel for havvindparker ut fra havenergiloven, hvor ett av disse er Utsira Nord. I dag arbeider Utsira kommune aktivt med å få på plass en handlingsplan for lokale ringvirkninger og kompensasjoner for Utsira-samfunnet av Utsira Nord-utbyggingen. De arbeider aktivt for at ringvirkningene av utbyggingen av flytende havvind i kommunens sjøareal skal komme utsirasamfunnet til gode.¹²

Som en konsekvens av Utsira Nord-utbyggingen blir det pekt på behovet for å legge til rette for bygging av flere og mer varierte boliger. Her blir det vist til at gjeldende arealdel er gammel og utdatert sett opp mot det som lokalsamfunnet nå må ta stilling til. Kommuneplanen er nå under revidering, men arbeidet stanset opp på grunn av andre pressende oppgaver og manglende kapasitet. Kommunestyret vedtok i mai 2023 at disposisjonsfondet kunne benyttes til å sikre administrasjonen tilstrekkelig kapasitet til å ferdigstille kommuneplanen. I tillegg skulle dette også bidra til å holde framdriften i områdeplanen Sør, håndtering av krevende byggesaker og for at administrasjonen skal kunne påta seg oppdrag for private lokale utbyggere.

Kontrollutvalget peker videre på at næringsutvikling er et aktuelt tema. Kommunen hadde tidligere en næringsutvikler som sluttet da engasjementet gikk ut og kontrollutvalget er opptatt av hvordan status ser ut på dette området nå.

4.4.2 PLAN- OG BYGGESAK

Kommunen har som nevnt over hatt noen utfordringer knyttet til å holde deler av planene sine oppdatert. I økonomiplanen skriver kommunen at de har tilført planavdelingen ekstra ressurser som gjør at den nå får framdrift i samfunnsdel og arealplan med et «godt faglig nivå i staben».

¹² <https://distriktssenteret.no/artikkel/attraktive-tettsteder-i-distriktskommunene-i-rogaland/#target-4>

Utsira behandler ca. 10 byggesaker i året og denne trenden er økende med forberedelse til utbygging av havvindprosjektet Utsira Nord og etablering av et stort landbasert akvakulturanlegg.¹³ Disse prosessene og viktigheten av næringsutvikling bidrar til en større arbeidsmengde på plan- og byggesak i årene fremover.

Etter innspill fra kontrollutvalget i Utsira kommune, trekkes byggesaksbehandling som et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget sier at det har vært mye utfordringer knyttet til byggesak. Dette kombinert med at kommunen står overfor krevende byggesaker og at disse øker i takt med positive fremtidsutsikter for Utsira.

Forrige gang det ble bestilt og gjennomført et prosjekt var i 2017 og omhandlet plan, byggesak og eiendom. Utvalget bestilte da et prosjektmandat fra Deloitte, men valgte så å ikke bruke revisor, dvs. ikke bestille prosjektet, men sendte forslåtte spørsmål/problemstillinger til administrasjonen.

4.4.3 BEREDSKAP

I møte med kontrollutvalget ble beredskap nevnt som et mulig tema for forvaltningsrevisjon. Det ble pekt på beredskap generelt og drikkevann mer spesielt som tema for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget bestilte svar fra administrasjonen om vannkvaliteten på Utsira og vannverket og en oppfølging av dette i 2021.

Bakgrunnen for forrige gjennomgang var at flere av innbyggerne/abonentene hadde opplevd mye skittent vann i springen og ofte tette siler. Sekretariatets kommentar til saksframlegget i 2020 var at svarene som ble gitt fra kommunen dekket kontrollutvalgets bestilling, selv om det kunne vært gitt et noe mer klart og tydelig svar.

Når det gjelder kommunens generelle beredskapsarbeid, fikk dette gode skussmål fra Statsforvalterens rangering av arbeidet i «Kommunetrappa» i 2023. Dette innebærer at kommunen i stor grad oppfyller formelle krav til arbeidet i henhold til lov og forskrift.

4.4.4 ARBEIDSMILJØ

I møte med kontrollutvalget 16.02.2024 blir det pekt på mulige utfordringer knyttet til arbeidsmiljøet i kommunen. Ifølge kontrollutvalget er bakgrunnen for dette at en del personer har sluttet i kommunen – og det pekes på utfordringer knyttet til administrasjonen spesielt. Kontrollutvalget fremhever videre at kommunen er i en sårbar personal- og ressursituasjon da tap av arbeidskraft (og særlig spesialisert arbeidskraft) kan være vanskelig å erstatte.

Det ble nylig kjent at også kommunedirektøren har valgt å si opp sin stilling.

¹³ [Nær saksbehandling i Norges minste kommune - Norsk Kommunalteknisk Forening \(kommunalteknikk.no\)](https://kommunalteknikk.no)

4.4.5 VURDERING

Vurderingene oppsummeres i tabellen under. Vi kommer også med noen korte forslag til hva som kan være aktuelle problemstillinger. Disse står i kursiv i kommentarfeltet.

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar
	Kommunen som aktør i samfunns- og næringsutvikling	Kommunen har flere store næringsutviklingsprosjekt på gang. Utsira har samtidig hatt noen utfordringer med å holde kommuneplanen oppdatert. Kommunen hadde tidligere en næringsutvikler som sluttet i sin stilling da engasjementet gikk ut. Kontrollutvalget er usikker på hva status for arbeidet er nå.	<i>Hvordan jobber kommunen med å tilrettelegge for næringsutvikling?</i> <i>I hvilken grad ser kommunen planprosesser og næringsutvikling i sammenheng?</i>
	Plan og byggesaks-behandling	Kommunen har hatt noen utfordringer knyttet til å holde planene sine oppdatert. Kontrollutvalget peker videre på at det har vært flere utfordringer knyttet til byggesak. Økende antall byggesaker og store prosjekter setter byggesaksavdelingen på større prøve. Det har tidligere vært prioritert prosjekt knyttet til byggesak, men dette har ikke blitt gjennomført.	Kartlegging av plan- og byggesaksområdet i kommunen. <i>I hvilken grad arbeider plan- og byggesak i tråd med formelle lovkrav?</i>
	Beredskap	Kommunen har tidligere opplevd misnøye tilknyttet vannkvaliteten i kommunen. I forrige periode ba kontrollutvalget om en redegjørelse knyttet til vannkvaliteten i kommunen – og en oppfølging av dette i 2021. Kontrollutvalget peker på vannkvalitet spesielt og beredskap generelt som aktuelle tema for forvaltningsrevisjon i perioden.	Kartlegging av utfordringer knyttet til vannkvalitet. <i>Hvordan arbeider kommunen med samfunnssikkerhet og beredskap?</i>
	Arbeidsmiljø	Ifølge kontrollutvalget i Utsira, har kommunen hatt en utfordrende personalsituasjon den siste tiden. Det opplyses om at flere personer har sluttet i sine stillinger og at kommunen er sårbar overfor disse endringene. Det ble nylig kjent at også kommunedirektøren har valgt å si opp sin stilling i kommunen.	Kartlegging av utfordringer knyttet til arbeidsmiljø i kommunen. <i>Hva skyldes utfordringene og hvordan kan dette eventuelt rettes opp?</i>

5 FORVALTNINGSREVISJONER

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner/prosjekter	Årstall
Vannkvaliteten på Utsira og vannverket (skriftlig svar fra administrasjonen)	2020
Evaluering av skolematordningen	2020
Oppfølging av revisjon vann	2020
Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging	2021
Samarbeid skole og PPT	2023

Ikke gjennomførte forvaltningsrevisjoner
Kommunens informasjonskanaler
Spesialundervisning
Skolefritidsordningen
Prosjektstyring
Kontrakts- og leverandøroppfølging

Ikke gjennomførte eierskapskontroller
Generell eierskapsforvaltning

6 STATLIGE TILSYN

Årstall	Område	Tema	Utført av
2020	Drikkevann	Vannforsyningssystem	Mattilsynet
2021	Barnevern	Landsomfattende tilsyn 2021 med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Egen vurderingstilsyn	Statsforvalteren i Rogaland
2023	Personvern	Brevkontroll – Etterlevelse av regelverkets krav til personopplysningssikkerhet	Datatilsynet
2023	Matrikkelen	Matrikkellovtilsyn	Statens kartverk
2024	Miljø og klima	Kommunetilsyn med kommunens forsøplingsmyndighet (§28)	Statsforvalteren i Rogaland

7 KOMMUNALE SELSKAPER

7.1 INNLEDNING

Det snakkes om eierstyring når kommunen har valgt å opprette selskaper som skal sørge for tjenester til kommunens innbyggere. Virksomhet som forvaltes av kommunens administrasjon med kommunedirektøren som øverste administrative leder, er ikke å anse som eierstyring.

I denne sammenheng forstås derfor eierstyring som å sørge for at kommunens interesser forvaltes i tråd med formålene satt for selskapene. Det offentlige forvalter våre skattepenger og skal løse lovpålagte oppgaver og tilby tjenester til innbyggere. Derfor bør eierne være fremoverlente, informerte, og interesserte i sine selskaper.¹⁴

God eierstyring er viktig for å:

- oppnå de mål eierne har hatt med opprettelsen av selskapet
- forvalte ressursene på best mulig måte
- kontrollere risiko

7.2 LOVREGLER

Ifølge kommuneloven § 23-2.1c skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Ifølge kommuneloven § 23-2.1d skal kontrollutvalget også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).

Det kan gjennomføres både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskaper. Dette innebærer hvordan eierskapsoppfølgingen er gjennomført (eierskapskontroll) og forvaltningsrevisjon av selskapet (hvordan utvalgte sider ved driften av selskapet er gjennomført). Det kan gjennomføres eierskapskontroll uten forvaltningsrevisjon av én eller flere selskaper, og det kan gjennomføres eierskapskontroll av kommunes eierstyring av samtlige selskaper som er omfattet av denne type kontroll.

Selskapstyper som er omfattet av eierskapskontroll er:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefellesskap

¹⁴ [Hva kjennetegner god eierstyring? - NKRF](#)

- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

7.2.1 HVILKE SELSKAPSFORMER ER OMFATTET AV EIERSKAPSKONTROLL?

Eierskapskontroll i selskaper omfatter alt kommunalt/fylkeskommunalt eierskap som er organisert med hjemmel i andre lover enn kommuneloven, samt interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap (så lenge de er organisert som selvstendige rettssubjekter). Inkludert er dermed aksjeselskaper (AS), interkommunale selskaper (IKS) og samvirkeforetak (SA).

Utenfor rekkevidden av eierskapskontroll er f.eks. kommunale foretak (KF) og interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekter. Vertskommunesamarbeid kan ikke være selvstendige rettssubjekter. Heller ikke stiftelser og foreninger omfattes av regelverket om eierskapskontroll. Kommunale foretak (KF) kan gjøres gjenstand for forvaltningsrevisjon på lik linje med annen kommunal virksomhet.

Figur 4. Oversikt over selskapsformer som kan brukes til kommunalt eierskap.



Eierne står ganske fritt i valg av selskapsform. Aksjeselskapsformen er imidlertid lovkrav eller anbefaling for en rekke typer virksomheter (energiproduksjon, arbeidsmarkedsbedrifter og bompengeselskaper). Aksjeselskapsformen kan anses godt tilpasset for virksomheter som opererer i et marked med risiko- og konkurranseeksponering.

IKS-formen kan anses godt tilpasset for virksomheter som håndterer kommunale oppgaver i egenregi for eierne (deltakerne) og hvor det ellers ikke er aktuelt med fortjeneste/utbytte (typisk virksomheter som driver med kultur, idrett eller under selvkostregimet). Slike selskap opprettes gjerne når dette gir en effektivitet i kommunenes tjenesteproduksjon. Dersom det drives næring

med fortjeneste/utbyttmuligheter i et IKS, vil dette ofte være skilt ut i heleide datterselskaper som er aksjeselskaper.

7.2.2 HELEIDE OG DELEIDE KOMMUNALE SELSKAPER

Heleide kommunale selskaper

Kontrollutvalget har innsynsrett i heleide selskaper iht. kommuneloven § 23-6. Med heleide selskaper mener vi aksjeselskaper kun eid av kommuner/fylkeskommuner og interkommunale selskaper (IKS-er). I tillegg kommer de to samarbeidsformene kommunalt oppgavefellesskap og interkommunalt politisk råd. Kommunalt oppgavefellesskap gjelder imidlertid stort sett friluftsråd.

Deleide kommunale selskaper

Med deleide selskaper mener vi selskaper hvor det er andre typer eiere (private, staten e.a.). Med deleide selskaper har ikke kontrollutvalget innsynsrett. Det samme gjelder andre selskapsformer enn nevnt i kommuneloven § 23-6 (eksempelvis samvirker). Forvaltningsrevisjon i de nevnte selskaper kan bare foretas etter avtale med øvrige eiere eller når det eventuelt er vedtektsfestet. Det kan imidlertid nå uansett gjennomføres en kontraktsrevisjon, jf. kommuneloven 23-6, siste ledd.

7.3 SELSKAP SOM KAN OMFATTES AV EIERSKAPSKONTROLL

Utsira kommune				
Selskap	Heleid AS	IKS	Deleid AS	Annet
Rutebåten Utsira AS	100,00 %			
Haugaland Vekst IKS		9,09 %		
Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS		0,19 %		
Haugaland Brann og Redning IKS		0,30 %		
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS		0,05 %		
Krisesenter Vest IKS		0,11 %		
Rogaland Revisjon IKS		0,03 %		
Haugalandsmuseet AS			1,00 %	
Haugaland Kraft AS			0,31 %	
Marin Energi Testsenter AS			1,23 %	
Musikkselskapet Nordvegen AS			1,33 %	
Vann Vest AS			N/A	
Haugalandsrådet Interkommunalt Politisk Råd				9,09 %
Biblioteksentralen SA				N/A

7.4 KOMMUNEN SOM EIER

Utsira kommune har ingen oppdatert eierskapsmelding eller oversikt over eierskap på sine nettsider. Det kan fremstå som at kommunen har en utfordring med å holde eierskapsmeldingen oppdatert og det er generelt lite informasjon å hente om kommunens eierskap. Selskapsoversikten

i tabellen er hentet fra tidligere planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og kryssjekket med andre relevante kilder som proff.no og regnskapstall.no (med forbehold om feil).

I forrige periode ble det prioritert en eierskapskontroll av kommunens generelle eierskapsforvaltning, uten at denne ble gjennomført. Utfordringer med å finne informasjon om eierskap kombinert med tidligere prioritering – gjør at en generell eierskapskontroll av kommunen er prioritert i denne perioden. Etter Utsira kommunes retningslinjene for eierskapskontroll bør andre kontroller samordnes med de andre eierkommunene.

7.5 HELEIDE AKSJESELSKAPER

- Rutebåten Utsira AS: Dette selskapet er kommunens eneste heleide selskap. Rutebåten Utsira trafikkerer sambandet Utsira – Haugesund. Regnskap og generalforsamlingspapirer til Rutebåten Utsira AS blir alltid lagt frem for kontrollutvalget til orientering.¹⁵

Selskapet omsatte for 44 millioner kroner i 2022 (opp fra 35 millioner i 2021). Selskapet har de siste fem årene levert positive resultater, og har en god likviditets- og soliditetsgrad.

Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon ble sist gjennomført i 2011. I epost fra kommunedirektøren 21.11.2023 blir det påpekt at Rutebåten Utsira er på anbud og at det er ventet å skje endringer. Kommunedirektøren skriver at en eierskapskontroll av selskapet derfor ikke er hensiktsmessig å bruke ressurser på per nå.

7.6 INTERKOMMUNALE SELSKAPER

- Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS (IKA): Interkommunalt Arkiv i Rogaland (IKA) er et selvstendig interkommunalt selskap, eid av fylkeskommunen, 22 kommuner og to interkommunale selskaper i Rogaland. Det ble sist gjennomført en selskapskontroll av selskapet i 2013.
- Rogaland Revisjon IKS: Forrige selskapskontroll ble gjennomført i 2011 av ReVisor AS.
- Haugaland Vekst IKS: Selskapet ble stiftet i 2004 og har som formål å drive regionalt nærings- og utviklingsarbeid. Selskapet er eid av ti kommuner på Haugalandet, samt Rogaland fylkeskommune. Det har ikke vært utført eierskapskontroll av selskapet i nyere tid.

Selskapet hadde i 2022 en omsetning på 13,9 millioner kroner, og et årsresultat på 1,8 millioner. Selskapets likviditet og soliditet fremstår som meget god.

¹⁵ [Kontrollutvalget i Utsira kommune. Kontrollutvalgets årsmelding 2020 \(kontrollutvalgene.no\)](#)

Det har ikke vært gjennomført eierskapskontroll av selskapet i nyere tid.

- **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS:** HKS IKS er et interkommunalt selskap som utfører sekretariatstjenester til kontrollutvalgene i kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord. Selskapet har de siste årene hatt en tilfredsstillende økonomisk situasjon og risikoen vurderes som lav.
- **Krisesenter Vest IKS:** Krisesenter Vest IKS har 17 eierkommuner og avdelinger i Haugesund og på Stord. Alle kommuner er pålagt å ha et tilbud til innbyggere som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenteret gir et bo- og dagtilbud til kvinner, barn, menn og LHBT-personer.

Ble trukket frem som prioritert for eierskapskontroll i forrige periode da selskapet er eid av flere kommuner, leverer en viktig tjeneste til en svært sårbar brukergruppe – og uvisshet rundt økonomien i selskapet.

- **Haugaland Brann og Redning IKS:** Haugaland brann og redning IKS er et samarbeid mellom seks kommuner på Haugalandet for å løse kommunene sitt ansvar og sine plikter etter brannvernloven. Haugaland brann og redning IKS har vært i drift siden 1. juli 2018.

I 2020 hadde kommunen ni eiere. I møte med administrasjonen i Vindafjord kommune stilles det spørsmål ved hvordan robustheten i tjenestene er når stadig flere kommuner har trukket seg ut – og om dette har noen konsekvenser for innbyggerne i kommunen.

Selskapets økonomiske situasjon i 2019 var god med en omsetning på 107 millioner kroner og årsresultat på 8,6 millioner. Selskapet har ikke levert regnskap til Brønnøysundregistrene siden den gang.

7.7 DELEIDE AKSJESELSKAPER

Utsira kommune har kun noen mindre eierandeler i deleide aksjeselskaper. Disse er Haugalandmuseet AS, Marin Energi Testsenter AS, Musikkselskapet Nordvegen AS og Vann Vest AS. I tillegg har Utsira en liten eierandel i Haugaland Kraft AS på 0,31 prosent.

Haugaland Kraft AS

Hovedvirksomhetene til Haugaland Kraft er produksjon, overføring og omsetning av elektrisk kraft, samt utbygging og drift av fibernettverk. Konsernet består i dag av ett morselskap (Haugaland Kraft AS) og fire heleide datterselskaper: Haugaland Kraft Energi, Haugaland Kraft Fiber, Fagne og Endra. I tillegg er selskapet majoritetseier i Sunnhordland Kraftlag og Afiber og er deleier i Deep Wind Offshore, Havnekraft og Datek.

Konsernet eies av kommunene Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord, Sveio, Utsira, Suldal, Sauda, Ullensvang, Etne, Fitjar og Bømlo samt selskapene Finnås Kraftlag SA, SØK AS, Fitjar Kraftlag SA.

Selskapet er viktig både som leverandør av kritiske samfunnstjenester og infrastruktur, men også økonomisk – i form av betydelige utbyttebetalinger til eierne. Konsernet omsatte for 7 milliarder kroner i 2022 og satt igjen med et årsresultat på 1,8 milliarder. Konsernet betalte ut totalt 600 millioner kroner til eierne i 2022, derav 1,4 millioner til Sauda kommune.

I møte med administrasjonen andre kommuner trekkes risikoer knyttet til utbyttebetalingene som viktige og at disse risikoene bør belyses for eierne. Det ble sist gjennomført en selskapskontroll i 2015.

7.8 VURDERING

Risiko	Tema	Hvorfor vesentlig?	Kommentar/problemstilling
	Utsira kommunes oppfølging av eierskap	Kommunen har ikke oppdatert eierskapsmeldingen. Generelt lite informasjon om kommunens eierskap. Var prioritert i forrige periode. Det er et krav i kommuneloven § 26-1 om å minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding. Manglende etterlevelse av krav utgjør en risiko for at kommunen kan oppfattes som en passiv eier, føre til lenger avstand mellom folkevalgte og selskap, usikkerhet rundt eierskap og formål med eierskap.	<i>Generell eierskapskontroll av Utsira kommune.</i>
	Haugaland Brann og Redning IKS	Viktig tjenesteleverandør for kommunen og leverandør av samfunnskritiske tjenester. Selskapet har hatt en utfordring med at flere eiere har trukket seg ut de siste årene. Både kontrollutvalget og administrasjon i andre kommuner stiller spørsmål ved hvordan selskapet følger opp sin tjenesteproduksjon.	<i>Økonomi og drift.</i> <i>Viktig tjenesteleverandør.</i> <i>Hvordan sikre robusthet i tjenestene når flere av eierne har trukket seg ut?</i> <i>I hvilken grad har kommunene gode rutiner for å forvalte sitt eierskap i samarbeid med andre?</i>

7.9 REVISJONENS FORSLAG TIL PRIORITERING

På grunnlag av det ovenstående og tilgjengelige ressurser foreslår vi eierskapskontroll og forvaltningsrevisjoner slik i planperioden:

- Prioritert 2024-2025: Generell eierskapskontroll av Utsira kommune.
- Prioritert 2026-2027: Haugaland Brann og Redning IKS.

VEDLEGG

SKRIFTLIGE KILDER

- Relevant regelverk og nasjonale føringer
- Kommunens planer, budsjett og årsrapporter
- Informasjon om selskaper som kommune har eierinteresser i
- Kommunens eierskapsmelding
- Tilsynsrapporter fra andre
- Tidligere forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Ulike former for statistikk, for eksempel fra SSB, Framsikt og IMDIAgenda Kaupang, Norges best styrte kommuner – Kommuneindeksen 2023
- [*Rapport, EVALUERING AV BARNEVERNREFORMEN. Første statusrapport med søkelyset på forebygging og tidlig innsats.*](#) Menon Economics, NTNU Samfunnsforskning. Desember 2023.
- Udir ([Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging i ny opplæringslov | udir.no](https://udir.no/tilpasset-oppl%C3%A6ring-og-individuell-tilrettelegging-i-ny-oppl%C3%A6ringslov))
- Helsepersonellkommisjonen – tid for handling, 2023
- Psykisk helsearbeid for barn og unge – en innsiktsrapport, Helsedirektoratet 2021
- Psykisk helse barn og unge, Stavanger kommune, Rogaland Revisjon 2023
- Ulike artikler, henvisninger i teksten

MUNTlige KILDER

- Kommunedirektørens ledergruppe
- Kontrollutvalgets medlemmer

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	16/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	216	

VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT ELLER EIERSKAPSKONTROLL

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg ber Rogaland Revisjon IKS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll om til neste møte.

Saksorientering

Kommunestyret skal etter innstilling fra kontrollutvalget vedta nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024 -2028 i løpet av høsten.

Revisjonen har med utgangspunkt i utvalget sine prioriteringer foreslått følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter i den nye planen:

Førsteprioritet:

Plan og byggesaksbehandling
Integrering av flyktninger
Arbeidsmiljø

Andreprioritet

Kommunen som aktør i samfunns- og næringsutvikling
Helse og omsorg - kompetanseutnyttelse

Eierskapskontroll

Utsira kommunes oppfølging av eierskap
Haugaland Brann og Redning IKS

Utvalgets budsjett for kjøp av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er på 100 timer årlig. Det tilsvarer 1 prosjekt, gjerne fordelt over to år. Alt avhengig av størrelsen på prosjektet.

Rogaland Revisjon har levert en risiko- og vesentlighetsanalyse og utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll så langt i år.

Kontrollutvalget må drøfte hvilket prosjekt de ønsker å velge nå. Forvaltningsrevisor vil utarbeide et prosjektmandat til neste møte, som vil danne grunnlag for utvalgets bestilling.

Det legges opp til at utvalget får fullmakt fra kommunestyret til å gjøre endringer i planen, dersom utvalget finner det nødvendig.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	17/24
Kommunestyret		
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	151	

BUDSJETTFORSLAG 2025 – KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling:

Utsira kontrollutvalg foreslår et samlet budsjett for kontrollarbeidet i Utsira kommune for budsjettåret 2025 med en totalramme på kr 570 000.

Vedlegg: budsjettforslag – samlet for kontrollarbeidet 2025

Saksorientering

Kontrollutvalget skal sørge for at kommunens regnskaper blir revidert og at det utføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utvalget skal ifølge loven utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet. Dette inkluderer budsjett for kjøp av revisjonstjenester, sekretariatstjenester og utgifter til utvalget. Denne saken legges fram som kontrollutvalgets forslag til budsjett for kommunens kontrollarbeid for 2025.

I følge kommuneloven har kontrollutvalget et vidt arbeidsområde, og er kun underordnet kommunestyret. Kontrollutvalgets tilsyn er ikke avgrenset til bare å gjelde økonomiske forhold. Kontrollutvalget skal også påse at saksforberedelse og beslutningsprosesser, både i administrasjonen og i de øvrige politiske organer, fungerer på en måte som garanterer oppfyllelse av alle faglige krav og ivaretar grunnleggende rettssikkerhetshensyn overfor kommunens innbyggere og andre som måtte bli berørt av vedtakene.

Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere får innvirkning på kontrollorganets budsjettamme.

Når det gjelder betaling for tjenester som kjøpes av selskaper/samarbeid, fastsettes budsjettet her av representantskapet, og kan kun endres av disse. I denne saken gjelder det vedtak som er oversendt fra Rogaland Revisjon IKS og fra HKS IKS.

1. Kontrollutvalgets utgifter

Utvalgets egne utgifter er videreført som tidligere år. Kontrollutvalget fastsetter ikke selv møtegodtgjørelsen. Den er innarbeidet i budsjettforslaget for å synliggjøre samlede kontrollutgifter. Budsjettet forutsetter en aktivitet i utvalget som tidligere år med 4 møter i året.

Kontrollutvalget har åpne møter, som avholdes på dagtid. Det er lagt inn midler til deltakelse på kurs og medlemskap i nettverk. Sekretariatets forslag er på kr 58 800.

2. Sekretariatskostnader

Utsira kommune er medeier i det interkommunale selskapet Haugaland Kontrollutvalgssekretariat (HKS) IKS og kjøper sekretariatstjenestene til kontrollutvalget herfra.

Representantskapet vedtok i møtet 22.04.24 budsjettet for 2025 og eiertilskuddet fra eierkommunene. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det betales en årlig fast grunnsum og etter medgått timeforbruk, basert på eierandel.

Kostnadene for Utsira kommune neste år er satt til kr 156 000. Sekretariatet drives etter selvkostprinsippet og eventuelt overskudd i driften blir overført til fond.

3. Revisjonskostnader

Utsira kommune er medeier i det interkommunale selskapet Rogaland Revisjon IKS, og kjøper sine revisjonstjenester fra dette selskapet. Sekretariatet har mottatt forslag til budsjett fra selskapet basert på vedtak i representantskapet.

Regnskapsrevisjonen utføres innenfor fastsatt lovbestemte krav. Forvaltningsrevisjon og andre kontroller blir som tidligere år budsjettet med 100 timer.

Rogaland Revisjon har for 2025 ført opp totalt 296 timer, det samme som for inneværende år. Timeprisen for 2025 er satt til kr 1 200.

Kontrollutvalgets samlede budsjettforslag

Samlet budsjettforslag er på totalt kr 570 000, og er satt opp spesifisert i eget vedlegg.

Dersom kommunestyret vedtar endringer i kontrollutvalgets budsjettforslag, må dette meldes til sekretariatet.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA kommune			
Budsjett for kontrollarbeidet 2025			
Art	Ansvar 11000/ funksjon 1100	2024	2025
1081	Fast godtgjørelse utvalgsleder	kr 10 000	kr 10 000
1081	Møtegodtgjørelse	kr 10 000	kr 10 000
1080	Tapt arbeidsfortjeneste	kr -	kr -
1099	Arbeidsgiveravgift	kr 2 500	kr 2 500
	Lønn og sosiale utgifter	kr 22 500	kr 22 500
1115	Bevertning	kr 5 000	kr 5 300
1150	Kurs og opplæring	kr 20 000	kr 17 000
1171	Reiseutgifter	kr 10 000	kr 10 000
11950	Kontingenter/lisenser	kr 4 000	kr 4 000
	Kjøp av varer og tjenester	kr 39 000	kr 36 300
1375	Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS	kr 128 000	kr 156 000
1375	Rogaland Revisjon IKS	kr 344 840	kr 355 200
	Kjøp av sekretariat- og revisjonstjenester	kr 472 840	kr 511 200
	Kontrollutvalgets totale budsjettramme	kr 534 340	kr 570 000
	Oversikt - Rogaland Revisjon IKS		
	Regnskapsrevisjon, attestasjoner, mm.	kr 228 340	kr 235 200
	Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroller	kr 116 500	kr 120 000
	Sum oversikt fra revisor	kr 344 840	kr 355 200
	Timepris	kr 1 165	kr 1 200
	Alle beløp er eks. mva.		
	Timeoversikt		
	Regnskapsrevisjon	96	96
	Attestasjoner	50	50
	Kontrollutvalg	50	50
	Annet (rådgivning etc.)		
	Sum regnskapsrevisjon, attestasjoner, mv.	196	196
	Forvaltningsrevisjon	100	100
	Timer i alt	296	296

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	18/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	033	

MØTEPLAN FOR 2025 – KONTROLLUTVALGET

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg vedtar følgende møteplan for 2025:

fredag 14. februar, 9. mai, 19. september og 14. november kl. 12.30.

Sekretær kan i samråd med leder endre møtedato ved behov.

Saksorientering:

Sekretariatet har, med utgangspunkt i tidligere års møter, laget et forslag til møteplan for 2025. Det er satt opp fire møtedatoer som tidligere. Forslaget er å fortsette med møtene på fredager fra kl. 12.30 til kl. 14.30.

Møtene er åpne for publikum og presse. Datoene legges ute på kommunens nettside. Det er derfor viktig at møteplanen blir mest mulig korrekt.

Formannskapet kan ikke gjøre vedtak i regnskapssaken før den er behandlet i kontrollutvalget. Dato for dette møtet vil derfor være avhengig av når det er planlagt behandling av årsberetning og regnskap i formannskapet.

Det er også mulighet for å ha ekstra møter hvis det blir behov for det.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	19/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	212	

REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING FOR 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar de framlagte uavhengighetserklæringene av 25.06.24 fra Rogaland Revisjon IKS til orientering.

Vedlegg: revisors egenerklæringer

Saksorientering:

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kap. 3 (§§ 16 – 21) slår fast at oppdragsansvarlig revisor for kommuner skal være uavhengig og ha godandel. Forskriften slår også fast at oppfølging av dette kravet ligger til kontrollutvalget, jfr. § 3 – «påse.... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3».

I følge kommunelovens § 24-4 skal den som foretar revisjon for en kommune ikke ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisors nærstående har en slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. I tillegg sier forskriftens §§ 16-21 noe om hvilke krav som stilles for at revisor skal være uavhengig, og hvilke begrensninger som finnes for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følge forskriftens § 19 skal oppdragsansvarlig revisor årlig, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er bare oppdragsansvarlig revisor som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Revisor gjør i vedlagte erklæring rede for sin uavhengighet overfor kommunen i samsvar med kravene i kommuneloven og i revisjonsforskriften. Det går her fram at det ikke foreligger noe som tilsier at de utvalgte fra Rogaland Revisjon IKS ikke er uavhengig i forhold til Utsira kommune. Erklæringen gis på revisors eget ansvar og skal ikke godkjennes av kontrollutvalget, men tas til orientering.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

Til kontrollutvalget i Utsira kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR UTSIRA KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Utsira kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Utsira kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptretr ikke som fullmektig for Utsira kommune.

Stavanger, 25.06.2024
Rogaland Revisjon IKS


Tore Kristensen

Leder regnskapsrevisjon /
Statsautorisert revisor

Til kontrollutvalget i Utsira kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR UTSIRA KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Utsira kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Utsira kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Utsira kommune.

Stavanger, 25.06.2024

Rogaland Revisjon IKS

Svein Kvalvåg

Svein Kvalvåg

Oppdragsansvarlig

Til kontrollutvalget i Utsira kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR UTSIRA KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Utsira kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Utsira kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Utsira kommune.

Stavanger, 25.06.2024

Rogaland Revisjon IKS



Bjørn G. Sæbø

Leder forvaltningsrevisjon

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	20/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	212	

ORIENTERING OM REVISJONSSTRATEGI OG FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar revisors gjennomgang om revisjonsstrategi og plan for forenklet etterlevelsesk kontroll for revisjonsåret 2024 til orientering.

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-2 bokstav a skal kontrollutvalget "påse at kommunens ... regnskaper blir revidert på en betryggende måte". Tilsynet blir gjennomført ved at revisjonen rapporterer til kontrollutvalget om de ulike trinnene i revisjonsprosessen. Rapporteringen dekker både planlegging, gjennomføring og oppsummering av arbeidet.

I følge kommuneloven § 24-2 og god kommunal revisjonsskikk (GKR) skal revisor planlegge sitt arbeid, og da med årlig å utarbeide en plan for revisjon av regnskapet. Dette er et internt dokument som styrer det arbeidet revisor må gjøre for å kunne godkjenne regnskapet. Regnskapsåret avsluttes ikke før regnskap for 2024 er avlagt våren 2024. Hovedarbeidet i det enkelte regnskapsår starter derfor ikke før om høsten.

Rogaland Revisjon IKS har varslet at de har utarbeide en slik plan for Utsira kommune. Revisor vil presentere planen/strategien i møtet.

Revisor vil i tillegg orientere om forenklet etterlevelsesk kontroll (FEK). Etter kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget bl.a. påse «....at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Etter kommuneloven § 24-9 skal revisor basere FEK på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

UTSIRA KOMMUNE**Saksframlegg**

Formålet med FEK er å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor vil gi en muntlig orientering til utvalget om hovedinnholdet i sitt arbeid.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 pålegger også oppdragsansvarlig revisor årlig, og ellers ved behov, å avgi en skriftlig vurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Uavhengighetserklæringen for 2024 legges fram for kontrollutvalget i samme møtet som orientering om revisjonsstrategi og FEK.

Kontrollutvalgets behandling av revisjonsstrategi og evt. informasjon om regnskapsrevisjonen så langt i 2024, vil altså være et ledd i å se til at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte og at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Slik sekretariatet ser det, bør kontrollutvalg få anledning til å komme med innspill til fokusområde i interimsrevisjonen som skal gjennomføres, evt. senere revisjoner, dersom de ønsker det, selv om det er revisjonen som fastsetter den endelige revisjonsplanen.

Konklusjon

Dersom det ikke kommer fram noe spesielt i møtet, blir det anbefalt at kontrollutvalget tar informasjonen fra Rogaland Revisjon til orientering.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	11.10.24	21/24
Saksansvarlig	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar referat- og orienteringssakene 19 – 25 til orientering.

Vedlegg:

19. Statusrapport pr. oktober 2024
20. Tertialrapport fra Rogaland Revisjon IKS pr. 31.07.24
21. Reglement for Utsira kontrollutvalg
22. Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget – veileder fra FKT
23. Protokoll fra generalforsamling i Rutebåten Utsira AS – 03.06.24
24. Protokoll fra årsmøtet i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) 04.06.24
25. Invitasjon til webinar 01.11.24 - fra FKT

Saksorientering

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev og meldinger til kontrollutvalgets orientering.

Aksdal, 03.10.24

Odd Gunnar Høie
Daglig leder/utvalgssekretær



Kontrollutvalget - Utsira

Statusoversikt oktober 2024

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Tema	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
Oppfølging av FEK 2023	03.05.24			11.10.24	
Valg av nytt prosjekt	Nyåret 2025				

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Tema	Bestilt	Behandling i KU	Behandling i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
ROV og planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	17.11.23	03.05.24/ 11.10.24			

Avsluttede prosjekt

Tema	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Oppfølging i KU/KST	Merknader
Samarbeid skole og PPT	09.09.22	10.02.23	16.03.23	16.02.24/ 29.04.24	
Prosjektstyring, leverandør- og kontraktsoppfølging	07.05.21, sak 10/21	12.11.21, sak 23/21	15.12.21, sak 50/21	11.11.22/ 15.12.22	Deloitte AS
Oppfølging av forvaltn. – revisjon vann	18.06.20, sak 5/20	07.05.21, sak 11/21	17.06.21, sak 28/21	KU 10.09.21 KST 04.10	
Evalueringsplan av skolematordningen	09.09.20, sak 13/20	13.11.20, sak 20/20	17.12.20, sak 55/20	-	
Vannkvaliteten på Utsira og vannverket	22.11.19, sak 19/19	12.02.20, sak 2/20	18.06.20, sak 21/20	17.06.21, Sak 28/21	Skriftlig svar fra adm.

ORIENTERINGER

Tema	Bestilt dato	Møte dato	Deltager
Administrasjonen v/kommunedirektør	16.02.24	03.05.24	
Næringsutvikler	16.02.24	Nyåret 2025	
Helse- og sosialsjef	16.02.24	Våren 2025	
Oppvekstsjef	16.02.24	1. møte 2025	
Økonomisjef	16.02.24	2. møte 2025	
Miljø- og jordbruks- sjef	16.02.24	3. møte 2025	
Miljø, næring og teknisk drift	16.02.24	4. møte 2025	

UTSIRA KOMMUNE

Perioderapportering 31.07.2024



Kunde	Måned												Tot. timer	Tot. sum
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Regnskapsrevisjon	8	11	30	32	5	5	0,25						89	103 976
Bekreftelse/attestasjoner	7	2	4	4	6	2							24	27 378
Kontrollutvalg		2			9								11	12 815
Rådgivning	1	2		1									3	2 913
Forvaltningsrevisjon				1			0,25						1	1 456
Total sum	15	17	34	37	19	7	0,50	0	0	0	0	0	128	148 538

UTSIRA	Forvaltningsrevisjon	Regnskapsrevisjon	Attestasjon	Kontrollutvalg	Rådgivning	TOTALT	SUM
B 2023	100	96	50	50		296	328 560
R 2023	7	153	50	23	0	233	258 353
B 2024	100	96	50	50		296	344 840
R 2024	1	89	24	11	3	128	148 538
B 2025	100	96	50	50		296	355 200

Budsjett 2025:

Budsjett fra tidligere år er videreført. Timeprisen økes med kr 35 og kr 55,- for 2025 slik at timepris blir kr 1 200,- + mva for kommuner og kr 1 275,- + mva for andre.

Forbruk 2.tertial 2024:

I regnskapsrevisjonen er resterende del av interim, og årsoppgjør 2023 gjennomført. Vi er godt igang med planlegging av revisjonsåret 2024. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for 3 terminer og noe rådgivning. Resultat av revisjon for 2023, og FEK er presentert for KU.

Budsjettet for regnskapsrevisjon er nok noe lavt. Det forventes et forbruk i løpet av 2024 på nivå med 2023 og 2022 på ca 150 timer.

Av forvaltningsprosjekt er Risiko- og vesentlighetsvurdering levert.

Reglement for Utsira kontrollutvalg

Vedtatt av Utsira kommunestyre første gang 31.05.11, sak 30/11, endret 12.11.14, sak 65/14 og 18.06.20, sak 24/20.

VIRKEOMRÅDE

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, vedtatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i kommuneloven § 23-2, § 24-2 og § 24-4 gjelder for hele kontrollutvalgets virksomhet.

I tillegg gjelder følgende:

INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, og kan kreve enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. Kommunestyret kan gjøre om vedtak som er gjort av andre folkevalgte organ eller administrasjonen, i samme utstrekning som disse selv kan gjøre om vedtak, jf. kommuneloven § 22-1.

1. KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret forestå det/den løpende kontroll med kommunens virksomhet, under dette se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skiller seg i stor grad fra andre kommunale styrer, råd og utvalg da utvalget ikke skal drive politisk virksomhet, og heller ikke skal overprøve politiske prioriteringer gjort av ~~andre~~ kommunens folkevalgte organ eller andre kommunale organer, jf. forskriften § 1.

Kontrollutvalget skal framstå som et kompetent, uavhengig, objektivt og synlig organ med høy integritet.

Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer har rett på deltagelse på kommunens folkevalgtopplæring, som for kommunestyremedlemmene.

2. FORMÅL

Kontrollutvalget skal medvirke til å sikre den allmenne tillit til at de kommunale oppgavene blir ivaretatt på best mulig måte og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Utvalget skal bl.a. påse at:

- kommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte,
- det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltninga er i samsvar med lov og vedtak,
- kommunen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- kommunens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt,
- lov og regelverk etterleves i den kommunale virksomheten,
- kommunens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige og
- resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger.

3. VALG OG SAMMENSETNING

Kontrollutvalget skal ha 5 medlemmer. Kommunestyret velger medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget som første sak etter valg av formannskap og ordfører/varaordfører i det konstituerende møte. Minst 1 av de valgte medlemmene i kontrollutvalget skal være medlem av kommunestyret.

Kommunestyret velger leder og nestleder. Utvalgsleder kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Det bør tas hensyn til kontinuitet i utvalget.

Utelukket fra valg er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskapet, medlem og varamedlem av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet og ansatte i kommunen. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valgbare. Utelukket fra valg er også personer som har lederstilling, eller er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser, eller i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

Kommunestyret kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Ved utskifting av ett eller flere medlemmer av utvalget, skal det foretas nyvalg av samtlige medlemmer.

4. GENERELL INSTRUKS

Kontrollutvalget skal følge lov og forskrifter og - så langt det passer - de regler og retningslinjer for saksbehandling, møteorden og møteledelse m.m. som er fastsatt i Utsira kommune, jf. reglement for kommunestyre, formannskap og faste utvalg, vedtatt 23.04.01, sak /01, endret i 2011, sak /11.

4.1 Taushetsplikt

For medlemmene, varamedlemmene og sekretariatet for kontrollutvalget gjelder de allmenne reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven. Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer skriver under egen taushetserklæring.

4.2 Etikk

Utvalget skal ha fokus på kommunens etiske retningslinjer og skal i sitt arbeid bidra til å ivareta og styrke innbyggernes tillit til den kommunale virksomhet.

Medlemmene bør unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stilles spørsmål ved vedkommendes integritet og de oppfordres til å registrere seg i KS sitt styrevervregister.

5. OPPGAVER

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp alle forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll og tilsyn. Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve alle opplysninger, utredninger eller alle dokument, og gjøre undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Ansvar for å gjennomføre vedtak ligger hos rådmannen, jf. kommuneloven § 23.

Utvalget skal føre kontroll med at vedtak blir satt i verk og etterlevd.

5.1 Internkontroll

Kontrollutvalget skal se til at forvaltningen av kommunen sine verdier er forsvarlig sikret ved et forsvarlig internt kontrollopplegg, jf. kommuneloven kapittel 25, og dersom det blir nødvendig gi innstilling med anbefalinger om at det må gjøres tiltak.

5.2 Årsregnskap

Kontrollutvalget skal se til at årsregnskapene til kommunen og kommunale selskap og foretak blir revidert på en trygg måte, og holde seg orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalget skal, gjennom sitt tilsyn med revisjonen, skaffe seg nødvendig innsyn i om regnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Kontrollutvalget gir uttalelse til kommunestyret om regnskapene, med kopi til formannskapet. Kopien må være formannskapet i hende tidnok til at det kan ta hensyn til uttalelsen før det gjør innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

5.3 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at det jevnlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten til kommunen.

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål, og om ressursene blir forvaltet på en effektiv måte. Kontrollutvalget skal, innenfor de rammene som er gitt av kommunestyret, velge tema og utforme problemstillinger basert på en risiko- og vesentligvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Som grunnlag for en slik plan skal det gjennomføres en overordnet analyse av kommunens virksomhet basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Planen skal godkjennes av kommunestyret.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

5.4 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere om den som utøver kommunen sine eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. I heleide kommunale selskap har kontrollutvalget rett til å være til stede på generalforsamlinger, representantskapsmøter og andre eierorgan. Kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles når det holdes slike møter.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Kommunestyret kan fastsette regler for kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

5.5 Granskning

Kontrollutvalget skal kunne iverksette granskning av enkeltsaker/forhold. Formålet er å avklare faktiske forhold og analysere årsaker, og under dette om en eller flere enkeltpersoner har gjort feil eller brutt regler.

Granskning kan iverksettes på eget initiativ eller dersom ordfører eller minst 3 av kommunestyremedlemmene ber om det.

5.6 Orientering fra rådmannen/kommunedirektøren

Kontrollutvalget kan som ledd i å føre kontroll med kommunens virksomhet be rådmannen/kommunedirektøren orientere om saker og aktuelle tema.

6. MØTE- OG SAKSBEHANDLING

Møtene i kontrollutvalget skal holdes for åpne dører, jf kommuneloven § 11-5, såfremt utvalget selv har vedtar noe annet. Vedtaket må da være begrunnet med gyldig lovhjemmel.

Dørene skal lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, jf. kommuneloven § 11.5.

6.1 Forberedelser / møteinnkalling / saksliste

Saksliste blir satt opp av lederen i samråd med sekretariatet. Innkalling med saksliste til møtet skal sendes til utvalgsmedlemmene og varamedlemmene, ordfører og revisor med rimelig varsel. De to sistnevnte har møte- og talerett i møtene til kontrollutvalget.

Rådmannen/kommunedirektøren får alltid normalt innkalling med saksliste til orientering, og må møte når han blir innkalt til møtene. Rådmannen eller andre ansatte i kommunen kan bli innkalt til kontrollutvalget for å orientere om en sak eller gi opplysninger i konkrete tilfelle. Når ansatte i kommunen blir innkalt til møte, skal rådmannen orienteres om dette på forhånd.

Rådmannen kan la seg representere av fullmektig når han/hun finner dette høvelig og kontrollutvalgslederen ellers samtykker. Kontrollutvalget kan òg invitere eksterne personer for å opplyse eller orientere om en sak.

Møteinnkalling og sakskart er offentlige, men saker som skal unntas offentligheten etter lov og forskrifter, skal gjøres anonyme på sakskartet. Saksdokument som er merket «*Unntatt offentlighet i medhold av off.lov.*» blir bare sendt ut til de som skal ha slike dokument for å ta stilling i saken.

6.2 Møtestruktur

Utvalgsleder er møteleder. Ved forfall fungerer nestleder. Har begge forfall, blir særskilt møteleder valgt ved flertallsvalg.

Kontrollutvalget kan bare treffe vedtak dersom minst halvparten av medlemmene er til stede under møtet.

Vedtak blir fattet med flertall av de stemmene som blir avgitt. Ved likt stemmetall i andre saker enn valg, blir lederens stemme avgjørende.

Utvalget kan treffe vedtak i en sak som ikke stod på møtekartet, dersom ikke møteleder eller 1/3 av medlemmene motsetter seg dette.

6.3 Inhabilitet for folkevalgte

Kommuneloven § 11-1 gjelder òg for kontrollutvalget. Når det blir spørsmål om et medlem er inhabilt, skal ikke medlemmet være med å behandle spørsmålet, men gå fra møtet.

Dersom et medlem vet at hun/han vil være inhabil, må hun/han melde ifra om dette på forhånd, slik at varamedlem kan bli innkalt.

6.4 Tilbakemelding fra utvalget

Det skal førest møteprotokoll fra møtene. Revisor kan forlange sine uttalelser på møtet blir protokollert. Utskrift av møteprotokollen skal sendes til medlemmene, varamedlemmene, revisor, ordfører og rådmann/kommunedirektør, og dessuten til kommunestyret til orientering.

Protokollen skal godkjennes i neste møte og skal være sendt ut på forhånd.

Særutskrifter fra kontrollutvalgsmøtet skal sendes til rådmannen eller revisor når det blir gjort vedtak som krever handling fra han/hun.

Saker fra kontrollutvalget skal normalt fremmes direkte til kommunestyret for behandling. I saker der kontrollutvalget har innstillingsrett, har verken rådmannen/kommunedirektør eller formannskapet anledning til å gi innstilling. Innstillingsretten til kontrollutvalget er knyttet til saker der kontrollutvalget rapporterer resultatet av sitt arbeid.

Dette gjelder blant annet:

- plan for forvaltningsrevisjon,
- plan for eierskapskontroll,
- rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner
- rapporter fra gjennomførte eierskapskontroller,
- rapportering om saker som ikke er fulgt opp av administrasjonen.

Saker som skal realitetsbehandles av kommunestyret, skal oversendes ordfører som egne saker.

6.5 Oppfølging

Kontrollutvalget skal se til at kommunestyret sine vedtak i forbindelse med gjennomførte forvaltningsrevisjoner, blir fulgt opp. Kontrollutvalget sitt ansvar for oppfølging er rettet mot både administrasjonen og andre folkevalgte organ. Kontrollutvalget skal også rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyret sine merknader til forvaltningsrevisjonsrapporter er blitt fulgt opp. I tillegg skal det rapporteres om tidligere saker som etter utvalget sin mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

6.6 Uttalelser

Kontrollutvalget kan uttale seg i saker det får seg forelagt eller i saker de selv velger å behandle. Det er utvalget som organ som skal gi slik uttalelse.

6.7 Innsyn og undersøkelse

Utvalget skal se til at det blir iverksatt undersøkelser når dette er vedtatt av kommunestyret. Utvalget skal selv sørge for at det blir foretatt undersøkelser når de finner det nødvendig.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre kontroller fra interkommunale selskaper etter IKS-loven, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefellesskap, aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Det foreligger plikt for rådmannen/kommunedirektøren å rapportere eventuelle mistanker om mislighold og mulige avvik til revisjonen, som på sin side har plikt til å rapportere dette videre til kontrollutvalget.

6.8 Rapportering

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret resultatet av de undersøkelser som er gjennomført og resultatet av disse. Dette kan skje ved at uttalelse til årsregnskapet blir sendt kommunestyret med kopi til formannskapet, forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter om eierskapskontroll blir lagt fram for kommunestyret sammen med innstilling som også inneholder anbefalinger, samt at kontrollutvalget avlegger årsmeldingen som blir sendt kommunestyret til orientering.

7 ANDRE FORHOLD

7.1 Sekretariat for kontrollutvalget

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har den sekretærhjelpen som utvalget trenger. Sekretariatet skal se til at de sakene som blir behandlet av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at vedtakene i utvalget blir iverksatt.

Den som utfører sekretariatfunksjonen for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinje og pålegg som utvalget gir.

7.2 Bruk av sakkyndig hjelp

Kontrollutvalget kan innhente sakkyndig hjelp utover bistand fra sekretariat og revisjon når dette vurderes som nødvendig.

7.3 Budsjett

Kontrollutvalget skal ha eget budsjett som omfatter kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget skal lage forslag til budsjett som skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret etter kommuneloven kapittel 14.

7.4 Møte- og talerett i kommunestyret

Lederen og nestlederen har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet. Er leder eller nestleder hindret fra å møte, kan den utvalget peker ut, få møte- og talerett i kommunestyret i hans/hennes sted.

7.5 Informasjon

Det er normalt leder av kontrollutvalget som uttaler seg til pressen og andre, på vegne av kontrollutvalget, om saker som utvalget har til behandling.

7.6 Valg av revisjonsordning

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket skal gjøres etter innstilling fra kontrollutvalget.

7.7 Valg av revisor

Dersom kommunestyret vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.

7.8 Valg av sekretariatsordning

Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-7.

8. HØRING

8.1 Virkeområde og formål

Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor sitt ansvarsområde. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der en mottar muntlige forklaringer fra personer som er anmodet om å møte for å få belyst en spesiell sak eller et saksområde.

Formålet med reglementet er å sikre kontrollutvalgets og kommunestyrets informasjonsbehov i kontrollsaker og en god fremdrift i høringen, samtidig som hensynet til de innkaltes rettssikkerhet ivaretas.

8.2 Forberedelse av høring

Kontrollutvalget kan med vanlig flertall beslutte at det skal avholdes høring i en kontrollsak, og hvem som skal kalles inn for å møte. Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan likevel med vanlig flertall beslutte at hele eller deler av høringen skal være lukket. Beslutning om helt eller delvis å gjennomføre høringen for lukkede dører må begrunnes med gyldig lovhjemmel.

Kontrollutvalget må klart definere formålet med høringen og hva utvalget forventer å oppnå. I tillegg bør kontrollutvalget ha en forventning om hvilken lærdom som kan trekkes ut av høringen kontra bruk av andre virkemidler.

Før høringen gjennomfører kontrollutvalget særskilte saksforberedende møter. Kontrollutvalget bør gjennomgå de problemstillinger som ønskes belyst, med sikte på å gjøre utspørringen mest mulig effektiv. Utvalget må også ta stilling til hvor mye bakgrunnsinformasjon som er nødvendig å innhente for gjennomføringen. Videre bør det fastsettes en fremdriftsplan for høringen.

Under de saksforberedende møter beslutter kontrollutvalget hvem som skal velges som hovedutspørrer under høringen, jf. § 4 tredje ledd. Kontrollutvalget kan i tillegg til hovedutspørrer også velge flere utspørrere blant utvalgets medlemmer. Valget av hovedutspørrere bør skje ut fra hensynet til å få saken allsidig belyst.

8.3 Den innkaltes stilling

Rådmannen/kommunedirektøren har møteplikt ved innkalling til høring. Andre ansatte i kommunen kan innkalles direkte for å møte til høring. Rådmannen skal i slike tilfelle alltid varsles, og gis adgang til å være til stede. Spørsmål stilles direkte til den innkalte, men rådmannen skal gis adgang til å supplere forklaringen om ønskelig.

Eksterne aktører kan inviteres til å møte til høring for å gi opplysninger.

Den som kalles inn/inviteres til å møte til høring, skal varsles i så god tid som mulig. Innkallingen skal angi den eller de saker kontrollutvalget ønsker forklaring om. Kopi av dette reglement skal vedlegges. Det skal videre opplyses om høringen skal være åpen, og om det skal tas referat. De som møter skal ha tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter med mindre regler om unntak fra offentlighet/ taushetsplikt tilsier annet.

Dersom et spørsmål ikke kan besvares uten å røpe opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt, bør den innkalte gjøre kontrollutvalget oppmerksom på dette. Den innkalte kan anmode kontrollutvalget om å få avgi forklaring helt eller delvis for lukkede dører. Dersom det fremsettes slik anmodning, skal kontrollutvalget avbryte høringen, og behandle spørsmålet i lukket møte.

Den innkalte skal ha adgang til å medbringe en bisitter. Den innkalte har rett til å konferere med sin bisitter før svar avgis. Dersom møteleder gir adgang til dette, kan bisitteren supplere forklaringen. Dersom bisitter krever honorar må dekning av disse utgiftene avklares på forhånd.

8.4 Gjennomføringen av høringen

Kontrollutvalgets leder skal innledningsvis orientere om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder. Lederen påser at spørsmålene holder seg innenfor det tema som er angitt, og at den innkaltes rettssikkerhet ivaretas.

Før kontrollutvalget starter sin utspørring, skal den innkalte gis inntil 10 minutter til å gi sin versjon av saken. Lederen kan utvide den innkalles taletid i den grad det anses nødvendig for sakens opplysning.

Høringen innledes med at valgt hovedutspørrer stiller sine spørsmål. Deretter får kontrollutvalgets øvrige medlemmer ordet til spørsmål i den rekkefølge de ber om dette. Etter at utspørringen er over, skal den innkalte gis mulighet til å gi en kort sluttkommentar.

Meningsutveksling mellom kontrollutvalgets medlemmer skal ikke finne sted under høringen. Medlemmene skal heller ikke kommentere de svar som avgis, annet enn der dette inngår som en naturlig del av et oppfølgingsspørsmål. Upassende eller fornærmelig atferd eller spørsmål er ikke tillatt. Dette skal påtales av møteleder.

Et medlem av kontrollutvalget kan kreve at høringen avbrytes for at kontrollutvalget skal behandle den videre fremdrift, herunder forslag om at høringen skal avsluttes eller fortsette for lukkede dører.

Kontrollutvalget kan bare motta taushetspliktbelagte opplysninger for lukkede dører. Under en åpen høring må kontrollutvalgets medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger underlagt lov- eller instruksfestet taushetsplikt.

8.5 Etterarbeid

Kontrollutvalget skal utarbeide rapport fra høringen. Rådmannen skal gis anledning til å uttale seg til rapporten, jf. Kommuneloven § 23-5. Rådmannens uttalelse skal ligge ved rapporten.

Rapporten oversendes kommunestyret for sluttbehandling, med innstilling fra kontrollutvalget

9. IVERKSETTING

Reglementet trer i kraft straks det er vedtatt.



Forum for
kontroll og tilsyn

.....

VEILEDER

Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

Innhold

Oppsummering av anbefalinger	3
1. Innledning	4
2. Kontrollutvalgets mandat og avklaring av roller	6
2.1 Kontrollutvalgets mandat og forholdet til kommunestyret	6
2.2 Rolleavklaringer	6
3. God forvaltningsskikk	8
3.1 God forvaltningsskikk	8
3.2 Skriftlige henvendelser	8
3.3 Muntlige henvendelser	9
3.4 Tilbakemelding til avsender – sekretariatets veiledningsplikt	10
4. Sekretariatets behandling av henvendelser	12
4.1 Ulik praksis	12
4.2 Forslag til fremgangsmåte	12
5. Kontrollutvalgets vurdering av henvendelser	13
5.1 «Trafikklysmodellen»	13
5.2 Henvendelser som faller utenfor kontrollutvalgets mandat	13
6. Kontrollutvalgets oppfølging av henvendelser	15
6.1 Ressurser	15
6.2 Valg av kontrollhandlinger	15
7. Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid	16
7.1 Informasjon til innbyggere og andre	16
7.2 Kommunikasjonsstrategi	16
VEDLEGG 1 Eksempel på retningslinjer for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget	17
VEDLEGG 2 Tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret	19
VEDLEGG 3 Hva er et saksdokument?	20

Oppsummering av anbefalinger

Anbefaling 1

Alle skriftlige henvendelser til kontrollutvalget skal journalføres.

Anbefaling 2

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne behandles av kontrollutvalget.

Anbefaling 3

Den som henvender seg til kontrollutvalget må i tråd med god forvaltningsskikk få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt.

Anbefaling 4

Kontrollutvalget bør utarbeide egne retningslinjer for håndtering av henvendelser. Disse bør inneholde en fremgangsmåte for saksbehandling av henvendelser.

Anbefaling 5

Kontrollutvalget bør bruke «trafikklysmodellen» når kontrollutvalget skal vurdere om innholdet i en henvendelse skal følges opp.

Anbefaling 6

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med henvendelser som uttrykker generell misnøye med et politisk fattet vedtak, dreier seg om en enkeltsak, er under behandling i et annet organ eller har en annen naturlig behandlingsvei.

Anbefaling 7

Kontrollutvalget bør i sitt budsjettframlegg ta høyde for uforutsette kontrollhandlinger.

Anbefaling 8

Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre sin rolle og mandat, og hvorfor utvalget ønsker å motta henvendelser.

1. Innledning

Henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid med å føre kontroll med den kommunale forvaltningen.

Henvendelser kan være generelle innspill til tema og områder for revisjon eller andre kontrollhandlinger. Slike henvendelser bør sees i sammenheng med kontrollutvalgets planarbeid.

Henvendelser kan også være tips om mer konkrete og mulige kritikkverdige forhold. Denne veilederen gir først og fremst råd om hvordan denne type henvendelser kan håndteres. Henvendelser kan for eksempel komme fra innbyggere, folkevalgte, næringsaktører, ansatte, media, organisasjoner og revisor.

Veilederen er ment å være et supplement til Kontrollutvalgsboka.¹

I en uformell spørreundersøkelse som ble gjennomført blant deltakerne på FKTs fagkonferanse i 2021, svarte 65 prosent ja på spørsmålet om henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid. 55 prosent svarte at henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket.

Det er få kontrollutvalg og sekretariat som har avtalt faste rutiner for hvordan henvendelser skal mottas og følges opp. På bakgrunn av dette opprettet FKT en arbeidsgruppe i juni 2021. Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å utarbeide en veileder for hvordan kontrollutvalget kan håndtere henvendelser.

Arbeidsgruppen har bestått av: Henning Warloe kontrollutvalget i Bergen, Trond Egil Nilsen kontrollutvalget i Måsøy, Solveig Kvamme Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS, Ragnhild

Aashaug Kontrollutvalg Fjell IKS, Hilde Rasmussen Nilsen 2. vara til styret og Anne-Karin F Pettersen generalsekretær.

Høsten 2021 gjennomførte arbeidsgruppen en undersøkelse blant FKTs medlemmer om hvordan henvendelser blir håndtert. Underveis i veilederen oppsummerer vi noen fakta og viser eksempler fra undersøkelsen.

Målgruppen for veilederen er primært kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariat.

Det er opp til kontrollutvalget selv å beslutte hvordan henvendelser skal behandles. Formålet med dette dokumentet er derfor å gi råd og anbefalinger.

¹ [Kontrollutvalgsboka](#) 3. utgåve, januar 2022.

Fakta:

Resultater etter Deloitte's uformelle undersøkelse på fagkonferansen juni 2021:

Henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid

- ✓ 65 prosent svarer ja på spørsmålet om henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid

Henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket

- ✓ 55 prosent svarte at henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket

Innbyggerne er den viktigste kilden for henvendelser

- ✓ 40 prosent svarer at innbyggerne er den viktigste kilden for henvendelser
- ✓ Andre kilder er folkevalgte, næringsaktører, ansatte, media og organisasjoner

Området for henvendelser er i stor grad byggesak, plan og eiendom

- ✓ 40 prosent svarer at henvendelsene gjelder byggesak, plan og eiendom
- ✓ Andre tema er økonomi, innkjøp, kontrakt, personalsaker, arbeidsmiljø, saksbehandling generelt og barnevern

Kilde: Kommunerevisoren 4-2021

2. Kontrollutvalgets mandat og avklaring av roller

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. God rolleforståelse og et godt samarbeid mellom kontrollutvalget og kommunestyret kan bidra til økt interesse for kontrollarbeidet.

2.1 Kontrollutvalgets mandat og forholdet til kommunestyret

Kontrollutvalgets mandat er å være kommunestyrets utøvende kontrollorgan. Det innebærer at kontrollutvalget skal gi uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning, utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

I tillegg har kontrollutvalget et påseansvar i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget skal også påse at kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

Utover det som er bestemt i lov og forskrift, kan kontrollutvalget i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid.

God dialog og samhandling mellom kontrollutvalget og kommunestyret gjør det lettere å få aksept for at kontrollutvalgets arbeid med henvendelser er viktig og relevant. Derfor bør kontrollutvalget diskutere hvordan utvalget kan skape forståelse og interesse for kontrollutvalgets arbeid blant medlemmene i kommunestyret.

Vedlegg 2 i veilederen lister opp en rekke tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret.

2.2 Rolleavklaringer

Styringsrolle²

Folkevalgte har fire sentrale roller: representasjonsrollen (ombudsrollen), lederrollen, styringsrollen og arbeidsgiverrollen. Kontrollutvalgets oppgaver med å føre kontroll på vegne av kommunestyret, tilhører styringsrollen som blant annet handler om oppfølging og kontroll.

Henvendelser fra innbyggerne om mulige kritikkverdige forhold til kontrollutvalgets medlemmer, bør derfor håndteres mer formelt enn det rollen som folkevalgt ellers gir rom for.

Arbeidsmåte

Kontrollutvalgsmedlemmer bør ikke gjøre egne undersøkelser av en henvendelse eller starte innsamling av fakta. Det kan bli oppfattet som om saksbehandlingen er påbegynt før kontrollutvalget som organ har gjort sin vurdering.

Dersom der er behov for å innhente mer informasjon før kontrollutvalget får henvendelsen, så gjøres det i samarbeid med sekretariatet for å sikre krav til forsvarlig saksbehandling.

Saksbehandlingen

Kontrollutvalget er ikke et ordinært forvaltningsorgan som fatter enkeltvedtak.³

Kontrollutvalget kan ikke fatte eller omgjøre vedtak som er bindende for administrasjonen.⁴

² Tillit, KS folkevalgtprogram 2019-2023, kap. 2.

³ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav b.

⁴ Kontrollutvalgsboka 2021, s. 18.

Videre betyr dette at de som kommer med henvendelser til kontrollutvalget, ikke er en part⁵ i påfølgende kontrollsak.

Det er ikke klagerett på kontrollutvalgets vedtak, men det kan være noen unntak, for eksempel:

- Avslag fra kontrollutvalget på innsynsbegjæring etter offentleglova.
- Enkelte vedtak som fattes av kontrollutvalget når kontrollutvalget opptrer som arbeidsgiver.
- Kontrollutvalgets krav på innsyn etter kommunelovens § 23-6 hos selvstendige rettssubjekter.

⁵ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav e.

3. God forvaltningsskikk

Kontrollutvalget er et offentlig organ⁶ og sekretariatet skal ivareta organets journalførings- og arkivplikt.

3.1 God forvaltningsskikk

God forvaltningsskikk bygger på de fire grunnleggende forvaltningsverdiene: demokrati, faglig integritet, effektivitet og rettssikkerhet. Verdiene blir ivaretatt ved at offentlige organ følger «forfatningsreglene» i forvaltningsloven, offentleglova og arkivloven.

Alle offentlige organ plikter å ha et arkiv som er ordnet og innrettet slik at dokumentene er sikret som informasjonskilde for samtid og ettertid, jf. arkivlova § 6. Et dokument er arkivverdig dersom det enten har blitt saksbehandlet eller har verdi som dokumentasjon. Det er et sekretariatsansvar å forvalte kontrollutvalgets arkiver i tråd med gjeldende arkivlov og arkivforskrift.⁷

Offentlige organ har journalføringsplikt som følge av både offentleglova og arkivforskriften. Journalen er et viktig redskap for å sikre åpenhet om offentlig saksbehandling, og er en forutsetning for demokratiet. Det er sekretariatet sitt ansvar å sørge for journalføring av kontrollutvalget sine dokumenter og korrespondanse. Sekretariatet har videre ansvar for å opprettholde personvernet til avsender ved å kontrollere at innkommende dokumenter helt eller delvis avskjermes, dersom det er hjemmel for dette.

Journalen er et viktig arbeidsverktøy som kan brukes som dokumentasjon på når en henvendelse ble mottatt, og hvordan den blir fulgt opp.

Arkivverket har utarbeidet en enkel sjekkliste⁸ som kan være til hjelp for sekretariatet.

3.2 Skriftlige henvendelser

I dag foregår det meste av kommunikasjonen digitalt, også det som kommer inn til kontrollutvalget. Det brukes mange ulike kanaler, former og sjangre. Det som før kanskje kom som et brev, kan i dag komme som en SMS, e-post, melding på sosiale medier, et dokument via et digitalt møte, eller en registrering på en webportal, for å nevne noe. Det er sekretariatet sin oppgave å avgjøre hva som skal journalføres og arkiveres av kontrollutvalgets korrespondanse.⁹

Det er med andre ord sekretariatets ansvar å ivareta hensynet til god forvaltningsskikk. Derfor bør utvalgets medlemmer som mottar en henvendelse, oversende henvendelsen til sekretariatet slik at de kan bli håndtert etter fastlagte rutiner.

Anbefaling 1

Alle skriftlige henvendelser til kontrollutvalget skal journalføres.

⁶ [Rettleiar til offentleglova](#) kap. 3.1 omtaler hva som er et offentlig organ, jf. offentleglova § 2.

⁷ For mer informasjon om arkiv, se [FKT og NKRFs felles veileder for arkivordning for](#)

kontrollutvalgssekretariat (2015)

⁸ [Sjekkliste for journalføring og arkivering i departementene og statlige virksomheter - 2019.](#)

⁹ Dokument og saksdokument er nærmere definert i vedlegg 2.

Eksempel, skriftlig henvendelse:

Kontrollutvalgets medlem får en SMS fra en bekjent der det gis informasjon som er interessant og som medlemmet tenker at kontrollutvalget bør se nærmere på. Kontrollutvalgets medlem takker avsender for informasjonen og informerer om at den blir lagt fram for kontrollutvalget til vurdering.

Kontrollutvalgets medlem bør ta skjermdump av SMS-dialogen eller videresende den til sekretariatet for journalføring.

Anbefaling 2

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne behandles av kontrollutvalget.

Eksempel, muntlig henvendelse:

Et medlem i kontrollutvalget møter en innbygger på butikken og vedkommende sier at "du som er med i kontrollutvalget..." Så gir vedkommende informasjon som medlemmet finner interessant.

Kontrollutvalgets medlem bør oppfordre innbyggeren til å sende det skriftlig enten rett til sekretariatet eller via medlemmet slik at det kan håndteres og journalføres.

3.3 Muntlige henvendelser

Både sekretariatet og kontrollutvalgets medlemmer blir noen ganger oppringt av innbyggere og andre som mener de har informasjon som kontrollutvalget bør se nærmere på. Den som ringer bør oppfordres til å gjøre henvendelsen skriftlig og sende den til sekretariatet.

Alternativt kan mottakers notater fra muntlige samtaler arkiveres som et internt notat.

3.4 Tilbakemelding til avsender – sekretariatets veiledningsplikt

Et flertall av de som svarte på undersøkelsen som FKT sin arbeidsgruppe gjennomførte høsten 2021, svarer at avsender får en bekreftelse på at henvendelsen er mottatt og en skriftlig underretning om hvordan henvendelsen ble behandlet (60 prosent).

Den som henvender seg til et offentlig organ som kontrollutvalget er, bør få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt og journalført. Tilbakemeldingen bør gi informasjon om at kontrollutvalget tar den til vurdering og at det ikke er klagerett på kontrollutvalgets vedtak. Videre bør avsender informeres om at hen ikke er part om det blir en sak.

Tilbakemeldingen bør videre inneholde veiledning dersom henvendelsen heller bør rettes til en annen instans.

Avsender har ikke rett på skriftlig tilbakemelding etter kontrollutvalgets behandling. Kontrollutvalget kan likevel vurdere om avsender skal få flere skriftlige tilbakemeldinger.

Anbefaling 3

Den som henvender seg til kontrollutvalget må i tråd med god forvaltningsskikk få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt.

Eksempel 1:

«Kontrollutvalssekretariatet har på vegne av kontrollutval motteke henvendinga di. Alle henvendingar til kontrollutvalet vert journalførte som innkomen post med namn på avsender(-ar).

Henvendinga di vert lagt fram for kontrollutvalet til vurdering. Om kontrollutvalet vel å gå nærare inn på det som henvendinga gjeld, vil du kunne sjå i møteprotokollen som du finn på heimesida vår.

Ut over dette vil du ikkje få noko meir svar frå kontrollutvalet på henvendinga di.

Vi gjer deg merksam på at kontrollutvalet kun har plikt til å behandle dei saker som kommunestyret ber dei om, eller der det går fram av forskrift om revisjon i kommunar. Når det gjeld henvendingar frå andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalet sjølve vurdere om dei vil prioritere å sjå nærare på det ei henvending tek opp.

På generelt grunnlag kan ein seie at det er utanfor kontrollutvalet sitt mandat og reglement å behandle henvendingar som gjeld klagesaker, saker som er til behandling i rettsapparatet, usemje i politiske vedtak eller varsel etter Arbeidsmiljøloven kap. 2a.»

Kilde:

Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Eksempel 2

Kontrollutvalssekretariatet har på vegne av kontrollutval motteke henvendinga di. Alle henvendingar til kontrollutvalet vert journalførte som innkomen post med namn på avsender(-ar). Henvendinga di vert lagt fram for kontrollutvalet til vurdering.

Utan at vi har vurdert henvendinga di, vil vi på generelt grunnlag seie at det i hovudsak er utanfor kontrollutvalet sitt mandat og reglement å behandle henvendingar som m.a. gjeld klagesaker, saker som er til behandling i rettsapparatet, usemje i politiske vedtak eller varsel etter Arbeidsmiljøloven kap. 2a.

Vi gjer deg merksam på at kontrollutvalet kun har plikt til å behandle dei saker som kommunestyret ber dei om, eller der det går fram av kommunelova kapittel 23 og 24 <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83> og forskrift om kontrollutval og revisjon i kommunar <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904>. Når det gjeld henvendingar frå andre enn kommunestyret, må kontrollutvalet sjølve vurdere om dei vil prioritere å sjå nærare på det henvendinga tek opp.

Vi gjer også merksam på at kontrollutvalet ikkje er eit forvaltningsorgan som fattar enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2. Personar som henvender seg til kontrollutvalet er ikkje å rekne som part i ei eventuell påfølgjande kontrollsak. Det vil difor ikkje vera klagerett på vedtak gjort av kontrollutvalet, eller andre partsrettar etter forvaltningslova § 28 knytt til vedtak gjort av utvalet.

Du vil etter behandlinga i kontrollutvalet verta orientert om vedtaket, men som det går fram over vil du ikkje ha klagerett på vedtaket.

Kjelde:

Vestland fylkeskommune, sekretariat for kontrollutval

4. Sekretariatets behandling av henvendelser

Det er ulik praksis for hvordan henvendelser blir saksbehandlet før de legges fram for kontrollutvalget.

4.1 Ulik praksis

I undersøkelsen som arbeidsgruppen gjennomførte blant FKTs medlemmer høsten 2021, stilte vi spørsmål om hvordan henvendelsene blir lagt fram for kontrollutvalget. Svarene tyder på at det er ulik praksis.

Flertallet (63 prosent) svarer at de legger alle henvendelser fram som informasjons- eller meldingssak. I møte avgjør kontrollutvalget hva som er innenfor mandatet og hva som skal utredes videre av sekretariatet.

Under 20 prosent svarte at sekretariatet saksbehandler alle henvendelser før de blir lagt fram for kontrollutvalget som sak.

Det kan bety at sekretariatet i saksfremlegget gjør en vurdering av om saken hører inn under kontrollutvalgets mandat, og gir en anbefaling.

Rundt 20 prosent svarte at sekretariatet kun saksbehandler henvendelser som er innenfor mandatet til kontrollutvalget. Svarene kan tyde på at det er utvalgsleder som forhåndsvurderer hva som hører inn under mandatet.

Hvilken ordning som velges vil innvirke på hvor lang tid det tar fra en henvendelse kommer inn og til den er ferdigbehandlet.

4.2 Forslag til fremgangsmåte

Retningslinjer for hvordan kontrollutvalget behandler henvendelser, kan bidra til en større forutsigbarhet og økt tillit til saksbehandlingen. Retningslinjer må være i tråd med forvaltningslovens regler og god forvaltningsskikk. Saksbehandlingen kan foregå på følgende måte:

- ✓ Sekretariatet gjør en vurdering av innholdet i henvendelsen. Her kan spørsmålene i «trafikklysmodellen» være et egnet hjelpemiddel.
- ✓ Hvis henvendelsen åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsender og legge henvendelsen og svaret fram for kontrollutvalget til orientering.
- ✓ Henvendelser som ikke åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, drøfter sekretariatet med kontrollutvalgets leder som avgjør om henvendelsen skal settes opp som sak på sakslisten.
- ✓ For henvendelser som skal på sakslisten, gjør sekretariatet en vurdering av innholdet i henvendelsen og kommer med et forslag til kontrollutvalget om hvordan den kan håndteres, i tråd med vanlig saksforberedelse.

Anbefaling 4

Kontrollutvalget bør utarbeide egne retningslinjer for håndtering av henvendelser. Disse bør inneholde en fremgangsmåte for saksbehandling av henvendelser.

5. Kontrollutvalgets vurdering av henvendelser

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid. I vurderingen av hvilke henvendelser som kontrollutvalget skal gå videre med, kan det være nyttig å stille noen kontrollspørsmål.

5.1 «Trafikklysmodellen»

Hvorvidt kontrollutvalget skal følge opp en ekstern henvendelse bør skje utfra en helhetlig vurdering. "Trafikklysmodellen" kan være et nyttig hjelpemiddel.

«Trafikklysmodellen» på neste side er utarbeidet av Deloitte AS. Tabellen nevner noen aktuelle spørsmål kontrollutvalget bør stille seg når utvalget skal bestemme om henvendelsen er en sak som skal følge opp eller ikke. Listen er ikke uttømmende, og relevansen av det enkelte spørsmål kan vektes ulikt.

Selv om kontrollutvalget i prinsippet kan ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, faller det utenfor utvalgets mandat å vurdere om politiske vedtak er formålstjenlige. Utvalget skal heller ikke brukes som arena for «omkamp».

Anbefaling 5

Kontrollutvalget bør bruke «trafikklysmodellen» når kontrollutvalget skal vurdere om innholdet i en henvendelse skal følges opp.

5.2 Henvendelser som faller utenfor kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med henvendelser som dreier seg om en enkeltsak, som er under behandling i et annet organ eller som har en annen naturlig behandlingsvei,

som hos politiet, rettsapparatet, statsforvalteren, sivilombudet, KOFA, klageorgan i kommunen eller kommunens varslingskanal. Vedtak i en enkeltsak kan likevel avdekke systemsvikt som kontrollutvalget kan vurdere å se nærmere på.

Dersom henvendelsen gjelder et avvik, må det vurderes om det er andre instanser i kommunen som først skal vurdere dette, og om det dekkes av internkontrollen.

Henvendelser kan medføre mye støy og uklarhet rundt hvilken rolle kontrollutvalget kan og skal ha i en konkret sak. Fallgruvene kan være mange dersom kontrollutvalget involverer seg i en henvendelse som egentlig ikke egner seg for kontrollutvalget og de verktøyene kontrollutvalget disponerer. Det er fare for at oppfølging av henvendelser fortrenger risikoområder der behovet for kontroll er større. Kontrollutvalget må også være forberedt på at det er sannsynlig at de ikke vil klare å møte forventningene til den som har kommet med henvendelsen.

Anbefaling 6

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med henvendelser som uttrykker generell misnøye med et politisk fattet vedtak, dreier seg om en enkeltsak, er under behandling i et annet organ eller har en annen naturlig behandlingsvei.

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen» Kryss på røde felt kan peke i retning av å ikke følge opp henvendelsen, mens kryss på grønne felt kan tale for å følge opp henvendelsen.	Ja	Delvis	Nei	Ukjent
Vedrører henvendelsen misnøye med et politisk fattet vedtak?				
Dreier henvendelsen seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?				
Viser henvendelsen til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?				
Viser henvendelsen til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?				
Dreier henvendelsen seg i hovedsak om en isolert hendelse?				
Er henvendelsen under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?				
Er det annen naturlig behandlingsvei for henvendelsen (ref. organene nevnt over)?				
Kan henvendelsen, og henvendelsens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?				
Berører henvendelsen et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?				
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?				
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?				
Bør henvendelsen prioriteres foran andre planlagte oppgaver?				

Tabell 1 Kilde: Deloitte AS

6. Kontrollutvalgets oppfølging av henvendelser

Hvordan kontrollutvalget kan gå videre med henvendelsen, er avhengig av ressurssituasjonen og sakens karakter.

6.1 Ressurser

Kontrollutvalget skal hvert år utarbeide framlegg til budsjett som skal behandles i kommunestyret. For å gi kontrollutvalget gode arbeidsvilkår må kommunestyret stille nødvendige ressurser til disposisjon. Kontrollutvalget må på sin side synliggjøre for kommunestyret at det kan oppstå uventede situasjoner, som for eksempel henvendelser fra innbyggere, som kontrollutvalget må følge opp. Hvis kontrollutvalget ikke har tilgjengelige budsjettmidler, kan utvalget fremme sak om ekstramidler fra kommunestyret.

Anbefaling 7

Kontrollutvalget bør i sitt budsjettframlegg ta høyde for uforutsette kontrollhandlinger.

6.2 Valg av kontrollhandlinger

Under følger noen eksempler på fremgangsmåter for kontrollutvalget:

Samle informasjon

Kontrollutvalget kan be sekretariatet om å samle inn informasjon som angår henvendelsen. Kontrollutvalget vurderer om det skal gjøre videre undersøkelser.

Orienteringer

Kontrollutvalget kan invitere kommunedirektøren eller andre til å orientere om kommunens system og rutiner for den type saker eller om det den konkrete henvendelsen tar opp. Dette kan gi kontrollutvalget et grunnlag for å vurdere om et saksfelt er tilstrekkelig belyst, eller om det er behov for ytterligere oppfølging og undersøkelse.

Inn i ROV-analysen

Kontrollutvalget kan ta det henvendelsen peker på videre med som innspill til mulig risiko i risiko- og vesentlighets analyse (ROV), eller til eksisterende prosjekt som gjelder samme tema i plan for forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll.

Kartlegging (forundersøkelse)

Dersom man ønsker en begrenset undersøkelse av et område, kan kontrollutvalget undersøke forholdet nærmere uten å foreta en større undersøkelse av området – i alle fall ikke i første omgang. Kontrollutvalget kan også vedta å gjennomføre en konkret leverandørkontroll.¹⁰

Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kontrollutvalget kan vedta å gjennomføre en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll betyr at man velger en systematisk tilnærming for å vurdere temaet som henvendelsen dreier seg om.

Videre undersøkelser

Dersom henvendelsen gjelder et spesifikt tilfelle som ikke egner seg for en systemgjennomgang slik en forvaltningsrevisjon ofte er, kan kontrollutvalget be om at det blir foretatt en mer omfattende undersøkelse.

Høring¹¹

En høring finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der bestemte personer blir bedt om å svare muntlig på spørsmål fra medlemmene. Kontrollutvalget kan også be om at den som skal høres leverer inn sitt innspill skriftlig i forkant av høringen.

¹⁰ Jf. kommuneloven § 23-6, siste ledd.

¹¹ [Høring i kontrollutvalget? Veileder for høringer \(2014\).](#)

7. Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid

Henvendelser til kontrollutvalget kan være verdifulle informasjonskilder. Gjennom å informere om hva som er kontrollutvalgets rolle, hvilke oppgaver det har, og hvordan utvalget jobber, kan kontrollutvalget legge til rette for en økt forståelse for utvalgets mandat.

7.1 Informasjon til innbyggere og andre

Innbyggere og offentligheten ellers har ofte lite kjennskap til hva som er kontrollutvalgets oppgaver. Synlighet og åpenhet er et mål for den offentlige forvaltningen generelt, og synliggjøring av kontrollutvalgets rolle, mandat og hvordan utvalget jobber kan bidra til flere og mer relevante henvendelser.

Kontrollutvalget mottar henvendelser. For at henvendelsene skal bli en verdifull informasjonskilde, bør kontrollutvalget ha en tydelig kommunikasjon om hva som er kontrollutvalgets mandat og hvordan utvalget jobber. For å avklare forventningene, kan det være viktig å formidle at kontrollutvalget hele tiden prioriterer ut fra risiko, vesentlighet og annen kjennskap til innholdet i henvendelsen innenfor sitt mandat.

Eksempel:

Informasjon til innbyggere og andre som kan legges ut på hjemmesiden til sekretariatet eller kommunen:

<https://sekom.no/om-sekom/kva-gjer-sekom/innspeil-til-kontrollutvalget.17203.aspx>

7.2 Kommunikasjonsstrategi

Noen enkle retningslinjer for hvordan den interne og eksterne kommunikasjon skal bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid, kan nedfelles i en kommunikasjonsstrategi. Det kan hjelpe kontrollutvalget til å nå sine mål, og man

kan i større grad forutse konsekvensene av det som formidles.

Mediene gir en mulighet til å kommunisere med innbyggerne. Gjennom å være åpen, troverdig og vise tydelighet i hva som er kontrollutvalgets rolle, kan innbyggerne og mediene oppfatte kontrollutvalget som et ryddig og viktig kontrollorgan. Spørsmål som bør vurderes er hvilke medier som er aktuelle å bruke, hvilke type saker man bør være varsom med å kommentere og hvordan utvalget gjennom media kan nå sine mål over for de ulike gruppene.

Ønsker utvalget å velge en aktiv strategi der kontrollutvalget går ut i media og kommenterer saker? Eller ønsker utvalget å velge en mer tilbakeholden strategi hvor utvalget kun responder når de blir utfordret? Hvilken rolle kontrollutvalget tar i media, avhenger av hvordan utvalget ønsker å jobbe. Det viktige er å skape tillit til at kommunen er underlagt en betryggende, folkevalgt kontroll.

Hvilken strategi som velges vil også være avhengig av den politiske kulturen i den enkelte kommune. Målet kan nås på ulike måter, men utvalget må være bevisst på hva som kan bli konsekvensene av de ulike valgene.

Anbefaling 8

Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre sin rolle og mandat, og hvorfor utvalget ønsker å motta henvendelser.

VEDLEGG 1 Eksempel på retningslinjer for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

1. Henvendelser til kontrollutvalgsmedlemmer

Henvendelser til kontrollutvalgsleder eller -medlemmer må til sekretariatet for journalføring og saksbehandling.

2. Muntlige henvendelser

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne journalføres og saksbehandles av sekretariatet.

3. Sekretariatets saksbehandling før kontrollutvalgets møte

Sekretariatet journalfører og arkiverer henvendelsen i tråd med rutiner for journalføring og arkivering.

Sekretariatet gjør en vurdering av innholdet i henvendelsen i forhold til kontrollutvalgets mandat, «trafikklysmodellen» og vanlige krav til saksforberedelse.

Hvis henvendelsen åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsender i tråd med pkt. 4 og legger henvendelsen og svaret fram for kontrollutvalget til orientering.

Alle andre henvendelser drøfter sekretariatet først med kontrollutvalgets leder. Om nødvendig kan sekretariatet gjøre enkle avklaringer, for eksempel om henvendelsen er til behandling hos annen instans. Kontrollutvalgets leder beslutter om henvendelsen skal settes opp som sak på sakslisten.

For henvendelser som skal på sakslisten, gjør sekretariatet en vurdering av innholdet i henvendelsen og kommer med et forslag til kontrollutvalget om hvordan den kan håndteres, i tråd med vanlig saksforberedelse.

4. Tilbakemelding til avsender

Alle som henvender seg til kontrollutvalget må få tilbakemelding fra sekretariatet om at den er mottatt og blir vurdert. Om nødvendig gis det veiledning om hva som er rett instans for henvendelsen.

5. Partsrettigheter

Avsender har ingen partsrettigheter i en eventuell sak som behandles i kontrollutvalget. Avsender har heller ingen klagerett på kontrollutvalgets eventuelle vedtak om å ikke gå videre med saken.

6. Kontrollutvalgets vurderinger og prioriteringer

På grunnlag av saksutredningen fra sekretariatet vurderer kontrollutvalget i møte, om og eventuelt hvordan henvendelsen skal følges opp.

Kontrollutvalget kan bruke «trafikklysmodellen» som hjelp i sin vurdering av om henvendelsen egner seg til oppfølging av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget må i tillegg vurdere om utvalget har ressurser til å følge opp den aktuelle problemstillingen.

7. Kontrollutvalgets handlingsalternativer

Kontrollutvalgets handlingsalternativer kan være:

- a. Kontrollutvalget vurderer at dette ikke er en sak som kontrollutvalget vil følge opp og tar henvendelsen til orientering. Saken avsluttes.
- b. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen ved å be om mer informasjon. Utvalget kan for eksempel be kommunedirektøren om å gi informasjon i neste møte. Utvalget kan også be sekretariatet om å hente inn mer informasjon.
- c. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen med en kontrollhandling.

8. Hvis henvendelsen skal følges opp med en kontrollhandling

Dersom kontrollutvalget mener at henvendelsen dreier seg om et saksfelt som utvalget bør se nærmere på, må kontrollutvalget vurdere følgende:

- Tilsier en risiko- og vesentlighetsvurdering at utvalget skal bruke ressurser på saken, nå eller senere?
- Hvilken kontrollaktivitet er det mest hensiktsmessig å iverksette dersom det skal gjennomføres en kontroll?
- Skal den aktuelle henvendelsen brukes direkte i selve kontrollen eller skal den brukes indirekte til å indikere risikoen på et område?

Dersom forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll er aktuell kontrollaktivitet, kan saksfeltet settes på planen for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll når det skal lages ny plan eller planen skal rulleres. Eventuelt kan saksfeltet inkluderes i formål og/eller problemstillinger i en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll som skal bestilles.

Dersom utvalget vedtar å bestille en forvaltningsrevisjon eller annen undersøkelse, følges vanlige prosedyrer for dette, jf. pkt. 9.

9. Videre behandling

Det videre forløpet i saksbehandlingen følger de vanlige prosedyrene i tråd med bestiller/utfører-modellen, tilsvarende som for en forvaltningsrevisjon eller den kontrollformen som er valgt av kontrollutvalget.

VEDLEGG 2 Tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret

- ✓ Kontrollutvalgets medlemmer bør inviteres til kommunestyrets folkevalgtopplæring slik at de får samme innsikt i rollen som folkevalgt. Her bør også kommunestyrets og kontrollutvalgets kontrolloppgave være tema.
- ✓ Kontrollutvalget/sekretariatet bør tidlig i valgperioden holde en presentasjon for kommunestyret om arbeidet til kontrollutvalget.
- ✓ Kontrollutvalget bør årlig ha et dialogmøte med ordfører hvor de snakker om hvilke forventninger kommunestyret og kontrollutvalget har til hverandre, og om det er saker eller områder som kontrollutvalget bør følge med på. Dette bør følges opp.
- ✓ Kontrollutvalget bør ta initiativ overfor kommunestyret til å drøfte rutiner for hvor ofte kontrollutvalget skal rapportere om sitt arbeid, utover det som er lovpålagt.
- ✓ Kontrollutvalget kan avtale med ordfører at protokollen fra kontrollutvalgets møter blir lagt fram som referatsak i kommunestyret. Kontrollutvalgets leder kan be om taletid for å gi utfyllende informasjon, også om kontrollutvalgets leder ikke er medlem av kommunestyret.
- ✓ Kontrollutvalgets leder bør ta ordet når kommunestyret skal behandle rapporter fra kontrollutvalget og orientere om funn og anbefalinger som utvalgets forslag til vedtak bygger på, også om kontrollutvalgets leder ikke er medlem av kommunestyret.
- ✓ Alle medlemmer, evt. ordfører og gruppeledere i kommunestyret, kan med fordel involveres i ROV-prosessen¹² og få mulighet til å komme med innspill på viktige temaer som kan legges inn i planene før behandling i kommunestyret.
- ✓ Kontrollutvalget bør midtveis i perioden rullere vedtatt plan, og også her kan f.eks. gruppeledere og andre folkevalgte, inviteres til å komme med innspill til nye temaer for revisjonen.
- ✓ Plan for utvalgets arbeid bør oversendes kommunestyret til orientering.
- ✓ Årsrapporten fra kontrollutvalget bør utformes på en måte som vekker interesse for utvalgets arbeid.
- ✓ I kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning kan utvalget legge inn temaer og problemstillinger som kan være av interesse for kommunestyrets medlemmer, f.eks. kommunal økonomisk bærekraft (KØB

¹² Risiko- og vesentlighetsvurdering

VEDLEGG 3 Hva er et saksdokument?

Offentleglova [§ 4](#) har definert hva som er å regne som saksdokument.

Et **dokument** er informasjon som kan presenteres som en samlet, avgrenset helhet. Det kan være en e-post, en video, en SMS, et tradisjonelt brev på papir, eller en PDF-fil. Det er ikke teknologien eller formatet som bestemmer om noe er et dokument.

For å vite om noe er et **saksdokument** må en først vurdere om innholdet gjelder virksomhetens ansvarsområde. Og om det har kommet inn til, lagt fram for eller opprettet av virksomheten. Det meste sekretariatet oppretter på vegne av kontrollutvalget er å regne som saksdokumenter når det er sendt ut.

Offentleglova [§ 4](#) nevner også hva som ikke er å regne som saksdokument.

Er dokumentet sendt inn eller ut av virksomheten?

Hvis du har fått en henvendelse, eller selv henvendt deg til noen utenfor din egen virksomhet, regnes denne kommunikasjonen som «sending» inn eller ut. Det er ikke kanalen eller metoden som avgjør dette, men om dokumentet har blitt formidlet til eller fra en representant for virksomheten.

Blir dokumentet saksbehandlet og har verdi som dokumentasjon?

Terskelen for hva som regnes som saksbehandling er lav. Saksbehandling er når du sammenstiller, vurderer eller bruker informasjon, for så å forberede eller ta en avgjørelse på vegne av virksomheten.

Kilde: [Arkivverket](#)

ORDINÆR GENERALFORSAMLING
RUTEBÅTEN UTSIRA AS
PROTOKOLL

Generalforsamlingen (GF) ble avholdt i allrommet på Siratun mandag 3. juni 2024 kl. 15. 00

Til stede: Marte Eide Klovning, Elisabeth Foss, Kai Børresen, Even Sandmo, Daniella Vreeze, Geir Helge Rasmussen, Maria Thomassen, Tove Grimsby og Anders Klovning deltok på teams.

Generalforsamlingen var dermed lovlig satt.

Fra styret møtte styreleder Thor Otto Lohne, samt daglig leder Ståke Kristiansen.

GL Skipsregnskap AS v/Geirmund Lund møtte som referent og for gjennomgang årsregnskapet.

Fra Utsira Kommune møtte Erik H. Berg som observatør.

Sak 1 Åpning av møte ved styreleder Thor Otto Lohne

Marte ønsket velkommen, og Thor Otto fikk ordet og orienterte om saker i generalforsamling og påpekte at sak 6 er hovedsak i generalforsamlingen.

Sak 2 Valg av møteleder og 2 personer til å underskrive protokollen.

Sammen med møteleder Thor Otto Lohne signerer Daniella Vreeze og Maria Thomassen protokollen.

Sak 3 Godkjenning av innkalling, agenda og habilitet.

Ingen kommentarer

Sak 4 Årsmelding. Godkjenning av årsregnskapet, styrets årsberetning og revisjonsberetning for 2023, herunder disponering av årets resultat.

Thor Otto gikk gjennom styrets årsrapport som er vedlagt protokollen. Viser ellers til årsrapport og vedlagt regnskap.

Thor Otto orienterte om driften og påpekte at der hadde vært stor økning med passasjerer og biler.

Norled og vi vant anbudet med ny konsesjon fra 1. mai 2025. Imidlertid ble tildelingsbeslutningen og kontraktsinngåelsen rettslig stoppet etter at Kolumbus ble tatt til tingretten av Boreal for brudd på egne konkurranseregler. I hovedsak var dette endring av rutetid med 10 minutt pga. ladetid.

Norled og vi vant, men ikke på pris, men kvalitet og største båt. Kontrakt 20 år med 5+5 år.

Ny budrunde i 2025 blir avklart i styremøte i Kolumbus 14.06.24. I følge Kolumbus blir der ingen ny politisk behandling og ikke nye krav. Dermed antar en omstart samme prosess.

Kostnader til ev. leiefartøy er en utfordring for alle tilbydere mht midlertidig båt og pt er dette uavklart mht til om Rutebåten Utsira AS skal forlenge med Kolumbus fra 1. mai 2025.

Rutebåten Utsira AS hadde god avtale med Norled som en antar blir videreført ved ny utlysning. Thor Otto påpeker at der var meget bra samarbeid med Norled og anbefaler å fortsette samarbeid med Norled iht sak 6, men styret bør ha plan B hvis andre tilbydere vinner. Blir spennende å se hvordan Norled og vi forbedrer nytt anbud.

Utfordringene for styret har i alle år vært reservefartøy. Kommunen har derfor sendt brev til Kolumbus vedrørende bedre reserveferge. Norled (og øvrige tilbydere?) har i sine anbudet batteridrevet passasjerbåt som reservebåt. Fylkeskommunen endret kravet fra ferge i forkant av konkurransen..

Der er ikke krav i anbudet om å gjøre bruk av kai i Sør. Viktig at dette etter hvert adresseres politisk. Fylkeskommunen er kontaktet på grunn av dårlig kvalitet på kaien i Sør mht kostnader med kai. Viktig at kommunen i sine samtaler med fylkeskommunen også får implementert de endringer som kreves for ny ferge.

Verkstedopphold bør forskyves etter 1. mai da en kan benytte fartsområdet klasse 4. Viktig at verkstedopphold passer godt med bl.a. næringslivsaktiviteten. Næringslivet på Utsira kommer med anbefaling til styret mht tidspunkt for verkstedopphold.

Ståle orienterte om utviklingen vedrørende selve driften av MS Utsira.

- Antall passasjer i mai 24 er høyere enn 2023
- Sykefravær i 2023 60 dg frem til i 03.06.24 - 42 dg
- Verkstedopphold litt lenger tid og som budsjettet.
- Endring koking i 2024 – midlertidig ansatt pga 36 timer sammenhengende fri.
- 2024 mekling i lønnsforhandlinger 6. og 7. juni 24.

Styret sender forespørsel til Aibel om å kunne disponere flere P-plass i helgene.

Geirmund gikk gjennom årsregnskap og vedlegger nøkkeltall til protokollen.

Årets resultat er et overskudd med kr. 4 367 854 mot overskudd i 2022 med kr. 659 011. Bedre resultat skyldes billigere verkstedopphold og reversering av kostnader avsatt til å arbeide med bud på ny konsesjon fra 01.05.2025.. Justering iht SSB er i 2023 3,3 % mot 23,5 % i 2022..

Likviditeten er og arbeidskapitalen er god (hele tusen):

Årstall	2023	2022
Omløpsmidler	18 581	15 168
Kortsiktig gjeld	9 298	6 755
Arbeidskapital	9 283	8 413
Avdrag/renter	4 730	4 687
Langsiktig gjeld	6 739	11 074

Inkl. i kortsiktig gjeld

Klassekostnad	2 500	1 382
Skatt	1 914	345
Utbytte	1 200	0

Kommunen mottar ca. 12 % av personlig skatt og ca. 10,95 % av selskapsskatt.

Årsregnskap enstemmig godkjent inkl. utbytte,**Sak 5 Fastsetting av godtgjørelse til styrets medlemmer. Orientering om styrets arbeid.**

Forslag fra styret at styrets leder Thor Otto Lohne godgjøres med kr. 600 pr. timer for arbeid rundt ny konsesjon.

Enstemmig vedtatt.

Sak 6 Reversering anbud 01.05.2025

Thor Otto orienterte generalforsamlingen om arbeidet som var utført av styret.

Generalforsamlingen var enstemmig og styret fikk videreført fullmakt fra generalforsamlingen i 2022 til forhandlinger vedr. ny konsesjon.:

Fullmakt strategi -100 %
Fullmakt intensjonsavtalen – 100 %
Fullmakt driftsavtalen – 100 %
Fullmakt å delta i anbud – 100 %

Generalforsamlingen avventer med å ta stilling til tekniske løsninger på eventuell reserveferge og nybygg.

Utsira den 3. juni 2024

Thor Otto Lohne

Daniella Vreeze

Maria Thomassen

Elektronisk signatur

Signert av

Lohne, Thor Otto
Norwegian BankID

Dato og tid

(UTC+01:00) Central European Time (Berlin)

06/05/2024 10:27:24

Vreeze, Daniella Maria Ferdinanda Anto
Norwegian BankID

06/10/2024 20:24:01

Thomassen, Maria Vorre
Norwegian BankID

06/11/2024 22:54:39

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Årsoppgjør for

RUTEBÅTEN UTSIRA AS

984734794

01.01.2023 - 31.12.2023

Innhold	Side
Resultatregnskap	2
Eiendeler	3
Egenkapital og gjeld	4
Noter	5

RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Resultatregnskap

	Note	2023	2022
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		793 586	1 758 868
Annen driftsinntekt		45 114 375	42 326 841
Sum driftsinntekter		45 907 961	44 085 709
Driftskostnader			
Lønnskostnad	1, 2	-13 011 616	-11 939 725
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	-2 717 900	-2 707 300
Annen driftskostnad	4	-24 520 726	-28 374 826
Sum driftskostnader		-40 250 242	-43 021 850
Driftsresultat		5 657 719	1 063 858
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		342 799	111 227
Annen finansinntekt		8 418	7 067
Sum finansinntekter		351 217	118 294
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		-393 498	-330 640
Annen finanskostnad		-14 870	-6 486
Sum finanskostnader		-408 368	-337 126
Netto finans		-57 151	-218 832
Resultat før skattekostnad		5 600 568	845 026
Skattekostnad	5, 6	-1 232 714	-186 015
Årsresultat		4 367 854	659 011
Overføringer			
Ordinært utbytte	7	1 200 000	0
Annen egenkapital	7	3 167 854	659 011
Sum overføringer		4 367 854	659 011

RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Balanse

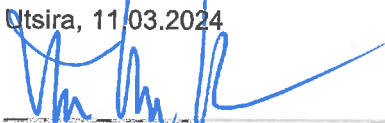
	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Skip, rigger, fly og lignende	3	18 116 200	20 787 200
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner, ol.	3	127 800	174 700
Sum varige driftsmidler		18 244 000	20 961 900
Sum anleggsmidler		18 244 000	20 961 900
Omløpsmidler			
Varer			
Varer		798 013	1 081 311
Sum varer		798 013	1 081 311
Fordringer			
Kundefordringer		9 325 646	10 920 346
Andre kortsiktige fordringer		826 100	934 532
Sum fordringer		10 151 746	11 854 878
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	8	7 631 392	2 231 390
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		7 631 392	2 231 390
Sum omløpsmidler		18 581 151	15 167 579
SUM EIENDELER		36 825 151	36 129 479

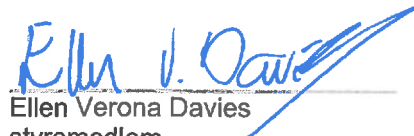
RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	9	1 200 000	1 200 000
Sum innskutt egenkapital		1 200 000	1 200 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	17 104 648	13 936 794
Sum opptjent egenkapital		17 104 648	13 936 794
Sum egenkapital		18 304 648	15 136 794
Gjeld			
Avsetning og forpliktelser			
Utsatt skatt	6	2 482 444	3 163 509
Sum avsetning for forpliktelser		2 482 444	3 163 509
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	6 739 425	11 074 283
Sum annen langsiktig gjeld		6 739 425	11 074 283
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 953 715	2 263 067
Betalbar skatt	5	1 913 779	345 558
Skyldige offentlige avgifter	8	837 458	794 433
Utbytte	7	1 200 000	0
Annen kortsiktig gjeld	4	3 393 683	3 351 835
Sum kortsiktig gjeld		9 298 634	6 754 893
Sum gjeld		18 520 503	20 992 685
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		36 825 151	36 129 479

Utsira, 11.03.2024


Thor Otto Lohne
styrets leder


Ellen Verona Davies
styremedlem


Geir Helge Rasmussen
styremedlem

Styrets årsberetning 2023

Virksomhet

Selskapet driver med lokalrute mellom Utsira og Haugesund.
Selskapet har konsesjon fra Rogaland Fylkeskommune på sambandet frem til 2025.
Selskapet har forretningskontor på Utsira, Utsira kommune.

Rettvisende oversikt over resultat og utvikling

Driften gjennom året har gått som normalt.

Selskapets driftsinntekter utgjorde kr. 45 907 961 mot i fjor kr. 44 086 169. Resultat etter skatt er overskudd med kr. 4 367 854 mot fjorårets overskudd kr. 659 011. Egenkapitalen i selskapet utgjør kr. 18 304 648 av en balansesum på kr. 36 825 151.

Selskapet overskudd er basert på litt høyere driftstilskudd enn i 2022, men hovedårsaken er lavere driftskostnader og da først og fremst årets verkstedopphold. Godsfrakt utgjør kr 614 622 som er noe høyere enn i 2022. Da fergen er såkalt gratisferge er der ikke inntektsført billettinntekter.

Totalt antall passasjer var 45 246. som er en økning med 7 086 passasjer. Totalt antall biler var 15 953 som er en oppgang med 2 626 biler.

Økte kostnader til anløpsavgift og kaiavgift via Karmsund Havnevesen viderefaktureres og dekkes av Kolumbus. Andre kostnader som bunkers, personal- og administrative kostnader er innenfor budsjett.

Det årlige verft-oppholdet ble utført hos Westcon Shipyard AS i Ølen. Årets verkstedopphold ble utført i perioden 12.04 – 21.04.23. og årets kostnad var innenfor budsjetterte rammer da der ikke var større klassekostnader eller uforutsett vedlikehold som dukket opp.

I årets regnskap er der avsatt kr. 2 500 000 i fremtidig klassekostander. I 2025 kan en forvente høye klassekostander opp mot kr. 4 000 000. En antar at årets verkstedopphold vil ha samme tidsforbruk. Kr. 1 118 000 er kostnadsført i årets regnskap.

Nevnte faktorer gjør at styret er fornøyd med utviklingen og at årets overskudd på kr. 4 367 854. Styret foreslår at kr. 1 200 000 utbetales i utbytte og kr. 3 167 854 styrker selskapets egenkapital. Styret vil gi honnør til mannskapet ombord som har mestret god og sikker drift.

Selskapet er innmeldt i NHO sjøfart og selskapet er dermed under NHO sin tariffavtale og styret anser dette som svært viktig mht. utviklingen for fremtiden.

Havneavgifter, lagringsareal, kjørevei og oppstillingsareal etc. er for fremtiden formalisert i et avtaleforhold mellom Kolumbus og Karmsund Havn. Dette også viktig mht. utviklingen for fremtiden.

MS Gyda har vært reservebåt i Utsira-sambandet de siste årene. Denne ble solgt ut av landet i 2023 og er ikke lenger tilgjengelig. Selskapet har for 2024 (og fremtiden) funnet løsning med Norled.

Fylkestinget godkjente i desember 2022 et saksfremlegg ang. konkurranse for drift av rutetilbudet med ferje til Utsira. Dette ga Kolumbus mandat til lyser ut ny kontrakt. Selskapet opplyste da Kolumbus at de hadde som plan om å være deltaker i anbuds konkurransen med ombygg miljøvennlig MS Utsira. Konkurranses grunnlaget stilte imidlertid krav om bl.a. gjennomkjøring. Gjennomkjøring var det reelt ikke mulig å få til med eksisterende båt. Videre kunne ikke kommunen – av både juridiske og økonomiske grunner – stille garanti til selskapet for nybygg.

Selskapet søkte derfor samhandling med 3. part. Samarbeidet Rutebåten Utsira og Norled kom i stand da partene så at de sammen kunne gi Kolumbus et tilbud hverken Norled eller Rutebåten Utsira AS ville fått til alene. Og vi vant anbudet.

Vi vant anbudet med batterielektrisk RORO ferje. Batterikapasiteten blir omtrent 8000kWh, og blir blant fergene med størst batterikapasitet i Norge. I tillegg vil ferjen ha mulighet til å seile på diesel i perioder dersom det skulle oppstå behov for dette. Ferjen blir 60 meter lang, 14 meter bred og vil ha kapasitet til 29 personbiler og 179 passasjerer.

Det er selskapet og dagens mannskap som vil betjene den nye topp moderne fergen til +/- kr. 400 mill. Det blir en stor ny oppgave for selskapet og mannskapet med å bidra til god ny båt for så å overta drift av denne. Selskapet kan også få tilleggs inntekter med utleie av MS Utsira (eller salg av denne). Samarbeidet med Norled sikrer også en god permanent reservebåt-løsning (som blir en hurtigbåt). For Utsira-samfunnet betyr Rutebåten Utsira /Norled samarbeidet at kommunen ikke påtar seg økonomisk risiko, men allikevel sikrer lokal forankring og sysselsetting.

Kontrakten med Kolumbus gjelder i 20 år, fra kontraktsinngåelsen til og med 30. april 2045. Kolumbus har en ensidig opsjon på å forlenge kontrakten i til sammen 10 år, 5 år av gangen. Kontrakten blir inngått som bruttokontrakt, dvs. at Kolumbus har inntektsansvaret og vi (Norled/Rutebåten Utsira) har kostnadsansvaret.

I brev av 22. desember 2023 fikk Norled/Rutebåten Utsira tildelt kontrakten. Boreal påklaget imidlertid tildelingsbeslutningen den 11. januar 2024. Klagen ble avvist i brev av 26. januar 2024. ~~Boreal begjærte da midlertidig forføyning mot Kolumbus for å stanse kontraktsinngåelse.~~ Begjæringen ble forkynt for Kolumbus slik at Kolumbus adgang til å inngå kontrakt ble suspendert inntil retten har tatt stilling til begjæringen om midlertidig forføyning. Dette vil skje i mars 2024.

Alle «gode krefter» må nå få større fokus på havnene på Utsira mht. utvidelse av molo-inngang, mudring av havbunn etc, både Nordevågen og Søreavågen spesielt mtp at vi skal operere et større fartøy. I det nevnte konkurransegrunnlaget for drift av rutetilbudet med ferje til Utsira var det ikke krav om å benytte Søreavågen.

Selskapet startet i 2021 en vurdering av hvorvidt det er omfattet av regelverket i anskaffelsesloven og forskrift om offentlige anskaffelser. Konklusjonen er klar og styret vil følge opp dette når utfallet med ny konsesjon fra 01.05.2025 er avgjort. Det er fire innkjøp knyttet til ordinær drift som størrelsesmessig en vil gjennomgå: a) innkjøp av mat (Joker Utsira), b) innkjøp av drivstoff (Storesund tankanlegg), c) internasjonal sikkerhetsstyring (ISM) og daglig drift (Karmøy Skipsconsult Management AS) og d) regnskap, kommersiell daglig drift og rådgivning (GL Skipsregnskap AS, GL).

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2023 er satt opp under denne forutsetningen.

Sikkerhetsarbeidet

Daglig drift inkludert ISM (sikkerhetsarbeidet) ivaretas av Karmøy Skipsconsult Management AS. Det er utpekt person for båten som følger opp avvik og observasjoner i tillegg til en person som er utpekt til Daglig leder. Alt som blir observert blir ført opp i systemet og blir behandlet for å unngå tilsvarende hendelser i ettertid.

Arbeidsmiljø og likestilling

Styret takker mannskapet for interessen og ikke minst engasjement med å videreutvikle arbeidsmiljøet. Dette arbeidet vil styret fortsette med, for å videreutvikle det administrative arbeidet ombord med sikte på å opparbeide større tillitt og ansvar til mannskapet, da en er av den oppfatning at dette vil bidra til å styrke arbeidsmiljøet om bord.

Det er ikke påført skader eller ulykker på personell i driftsvirksomheten. Selskapet fører oversikt over sykefravær iht lover og forskrifter.

Selskapets ansatte er vesentlig menn, men det legges opp til lik behandling av begge kjønn ved rekruttering av personell til drift og ledelse.

Styret består av 2 menn og 1 kvinne etter generalforsamling avholdt den 11. desember 2023. Styret har i 2023 hatt 3 styremøter og styrets leder har hatt tett dialog hva angår eiersamtaler med kommunen og 2 driftsmøter med Kolumbus.

Ytre miljø

Selskapet forurensar ikke det ytre miljø utover hva som må påregnes for denne type drift, men viser til avsnittet om miljøsatsing i styrets årsberetning.

Utsira den 11. mars 2024



Styrets leder
Thor Otto Lohne



Styremedlem
Ellen Verona Davies



Styremedlem
Geir Helge Rasmussen

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk. Eiendeler som er knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de forfaller til betaling innen ett år etter transaksjonsdagen. Tilsvarende klassifiseres gjeld som kortsiktig hvis gjelden forfaller til betaling innen ett år. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varebeholdninger

For råvarer er gjenanskaffelseskost vurdert som tilnærming til virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Forøvrig er følgende regnskapsprinsipper anvendt:

Forsikret pensjonsforpliktelse er ikke balanseført - kostnaden er lik premien. Leieavtaler er ikke balanseført. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er verdsatt til kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kurstap i utenlandsk valuta føres som finansinntekt og finanskosnad.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er fastsatt og skattevirkningen er beregnet på nettogrunnlaget.

Selskapet har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2022 til 2023.

RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Note 1 - Lønnskostnader

Spesifikasjon av lønnskostnader	2023	2022
Lønn	9 637 727	9 106 791
Arbeidsgiveravgift	1 299 412	1 099 801
Pensjonskostnader	1 412 288	1 155 939
Andre relaterte ytelser	662 189	577 194
Sum	13 011 616	11 939 725

Note 2 - Antall årsverk

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret: 10

Note 3 - Varige driftsmidler/anleggsmidler

Varige driftsmidler	Driftsløsøre, inventar o.l	Skip, rigger, fly o.l	Sum
Anskaffelseskost pr 01.01	403 110	69 937 120	70 340 230
Tilgang i året	0	0	0
Avgang i året	0	0	0
Anskaffelseskost pr 31.12	403 110	69 937 120	70 340 230
Akkumulert av- og nedskrivninger 01.01	-228 410	-49 149 920	-49 378 330
Akkumulert av- og nedskrivninger 31.12	-275 310	-51 820 920	-52 096 230
Balanseført verdi pr 31.12	127 800	18 116 200	18 244 000
Årets av- og nedskrivninger	46 900	2 671 000	2 717 900
Økonomisk levetid	4,98 - 11,03	4,99 - 25,62	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Mer om varige driftsmidler/anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til bruk for virksomheten i forbindelse med routesambandet. Selskapet kontrakt med RFK avsluttes 31. desember 2024 og selskapet ledelse har valgt å ha en estimert restverdi basert på antatt markedsverdi ved avslutning av kontrakten.

Note 4 - Klassefond

I regnskapet har en avsatt for fremtidig kostnader til klassing av MS Utsira med kr.2 500 000

En forventer lave klassekostnader i 2024, men hovedklasse på fartøy og hovedmotorer i 2025 er estimert til kr. 3 500 000 - kr. 4 000 000.. I 2023 ble kostnader med klasse og vedlikehold som estimert.

I årets regnskap er der kostnadsført kr. 1 118 000 mot fremtidige klassekostnader og en forventer avsetning i 2024 regnskapet med kr. 1 000 000.

Selskapet har valgt å tidsavgrense kostnaden.

RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Note 5 - Spesifisering av skatt

Skattekostnad	2023	2022
Betalbar skatt på alminnelig inntekt	1 913 779	345 558
+/- Endringer i utsatt skatt/utsatt skattefordel	-681 065	-159 543
Skattekostnad	1 232 714	186 015
Skattepliktig inntekt		
Resultat før skatt	5 600 568	845 026
Permanente forskjeller	2 673	494
+/- Endring i midlertidige forskjeller	3 095 754	725 197
Skattepliktig inntekt	8 698 995	1 570 717
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt på årets resultat	1 913 779	345 558
Sum betalbar skatt i balansen	1 913 779	345 558

Note 6 - Midlertidige forskjeller - utsatt skatt/skattefordel

Utsatt skatt/utsatt skattefordel i balansen avsettes på grunnlag av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier i henhold til norsk regnskapsstandard for skatt.

Midlertidige skatteøkende og skattereduserende forskjeller som kan utlignes er nettoført.

Midlertidige forskjeller knyttet til:	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Anleggsmidler	15 795 600	13 811 044	1 984 556
Gevinst- og tapskonto	-34 012	-27 210	-6 802
Kortsiktig gjeld	-1 382 000	-2 500 000	1 118 000
Netto forskjeller	14 379 588	11 283 834	3 095 754
Sum midlertidige forskjeller som påvirker betalbar skatt	14 379 588	11 283 834	3 095 754
Utsatt skatt 31.12.2023 basert på 22 %	3 163 509	2 482 444	681 065

Note 7 - Egenkapital

	Aksjekapital	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12 forrige år	1 200 000	13 936 794	15 136 794
Årsresultat	0	4 367 854	4 367 854
Avsatt utbytte	0	-1 200 000	-1 200 000
Egenkapital 31.12.2023	1 200 000	17 104 648	18 304 648

Note 8 - Bankinnskudd

	31.12.2023
I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetreksmidler med	536 869
Skyldig skattetrekk	-532 726

RUTEBÅTEN UTSIRA AS
984 734 794

Note 9 - Aksjekapital

Aksjeklasse	Antall aksjer	Aksjenes pålydende	Bokført verdi
Ordinære	1 200	1 000	1 200 000

Aksjonærer	Antall aksjer	Eierandel %	Aksjeklasse
Utsira Kommune	1 200	100,00	Ordinære

Note 10 - Gjeld og garantiforpliktelser

Mer om gjeld

Selskapets gjeld er ikke sikret ved pant som følge av endret garanti fra RFK. Endringen skjedde fra 22.11.2019 iht til vedtak i Rogaland Fylkeskommune.

Haugaland Revisjon AS

Medlem av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i Rutebåten Utsira AS

Statsautoriserte revisorer:
Sigve Strand
Sigbjørn Espevold

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2023

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Rutebåten Utsira AS som viser et overskudd på kr 4.367.854. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter frivillig årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Haugesund, 12. mars 2024

Haugaland Revisjon AS



Sigbjørn Espevold
Statsautorisert revisor



Forum for
kontroll og tilsyn

MØTEPROTOKOLL

Møte: Årsmøte 2024
Tid: 4. juni 2024 | kl. 15.45 – 16.30
Sted: Quality Airport Hotel, Gardermoen

Saksliste:

Saknr.	Sak:
ÅS 1/2024	Registrering av årsmøtedelegater
ÅS 2/2024	Konstituering av årsmøte 2024
ÅS 3/2024	Godkjenning av innkalling og saksliste
ÅS 4/2024	Styrets årsmelding 2023
ÅS 5/2024	Årsregnskap og revisjonsberetning 2023
ÅS 6/2024	Handlingsplan 2024-2025
ÅS 7/2024	Fastsetting av kontingent for 2025
ÅS 8/2024	Årsbudsjett 2025
ÅS 9/2024	Innkommne forslag/vedtektsendring
ÅS 10/2024	Valg av styre
ÅS 11/2024	Valg av revisor
ÅS 12/2024	Valg av valgkomite

4. juni 2024

Hogne Haktorson

Vestland fk, sekretariat for kontrollutvalet

Ann-Britt Eira Sara

Ann-Britt Eira Sara (Jun 10, 2024 11:10 GMT+2)

Kontrollutvalget Kautokeino

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / +47 414 71 166 / fkt@fkt.no / www.fkt.no

ÅS 1/2024 REGISTRERING AV ÅRSMØTEDELEGATER

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner registreringen. Den innebærer at ___ av medlemmene var til stede.

Behandling i møte:

Registreringen viste at det var 78 medlemmer til stede på årsmøtet.

Årsmøtet godkjente registreringen.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner registreringen. Den innebærer at 78 av medlemmene var til stede.

ÅS 2/2024 KONSTITUERING AV ÅRSMØTE 2024

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet foretar følgende konstituering for årsmøte 2024:

Dirigent	Tage Pettersen styreleder	
Referenter	Anne-Karin F Pettersen generalsekretær	Audhild Ragni Vie Alme SEKOM sekretariat
Til å underskrive protokollen	Hogne Haktorson Vestland fylkeskommune, sekretariat for kontrollutvalet	Ann-Britt Eira Sara Kontrollutvalget Kautokeino

Behandling i møte:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet foretar følgende konstituering for årsmøte 2024:

Dirigent	Tage Pettersen styreleder	
Referenter	Anne-Karin F Pettersen generalsekretær	Audhild Ragni Vie Alme SEKOM sekretariat
Til å underskrive protokollen	Hogne Haktorson Vestland fylkeskommune, sekretariat for kontrollutvalet	Ann-Britt Eira Sara Kontrollutvalget Kautokeino

ÅS 3/2024 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner innkalling og sakliste

Behandling i møte:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner innkalling og sakliste

ÅS 4/2024 STYRETS ÅRSMELDING 2023

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner styrets årsmelding for 2023.

Behandling i møte:

Styremedlem Terje Engvik orienterte om saken. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner styrets årsmelding for 2023.

ÅS 5/2024 ÅRSREGNSKAP OG REVISJONSBERETING FOR 2023

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner årsregnskap for 2023.

Behandling i møte:

Generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen orienterte om saken. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 godkjenner årsregnskap for 2023.

ÅS 6/2024 HANDLINGSPLAN 2024-2025

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter handlingsplan for 2024-2025 som forelagt.

Behandling i møte:

Nestleder Jane Anita Aspen orienterte om saken. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter handlingsplan for 2024-2025 som forelagt.

ÅS 7/2024 FASTSETTING AV KONTINGENT FOR 2025

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter følgende medlemskontingentsatser for 2025.

Kategori	Kontingent 2025 (Ingen økning fra 2024)
Kommune 0 - 5 000 innb.	4 000
Kommuner 5 001 – 10 000 innb.	8 300
Kommuner 10 001 – 20 000 innb.	10 700
Kommuner 20 001 - 50 000 innb.	14 300
Kommuner 50 001 – 75 000 innb.	18 000
Kommuner over 75 000 innb.	20 000
Fylkeskommuner under 300 000 innb.	22 000
Fylkeskommuner over 300 000 innb.	24 000
Sekretariat 1 – 2 ansatte	12 000
Sekretariat 3 – 5 ansatte	15 000
Sekretariat over 5 ansatte	20 000
Sekretariat som er direkte ansatt i en kommune eller fylkeskommune som er medlem	50 % avslag

Behandling i møte:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter følgende medlemskontingentsatser for 2025.

Kategori	Kontingent 2025 (Ingen økning fra 2024)
Kommune 0 - 5 000 innb.	4 000
Kommuner 5 001 – 10 000 innb.	8 300
Kommuner 10 001 – 20 000 innb.	10 700
Kommuner 20 001 - 50 000 innb.	14 300
Kommuner 50 001 – 75 000 innb.	18 000
Kommuner over 75 000 innb.	20 000
Fylkeskommuner under 300 000 innb.	22 000
Fylkeskommuner over 300 000 innb.	24 000
Sekretariat 1 – 2 ansatte	12 000
Sekretariat 3 – 5 ansatte	15 000
Sekretariat over 5 ansatte	20 000
Sekretariat som er direkte ansatt i en kommune eller fylkeskommune som er medlem	50 % avslag

ÅS 8/2023 ÅRSBUDSJETT 2025

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter FKTs årsbudsjett for 2025.

Behandling i møte:

Generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen orienterte om saken. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 fastsetter FKTs årsbudsjett for 2025.

ÅS 9/2024 INNKOMNE FORSLAG/VEDTEKTSENDRING

Innstilling til vedtak:

Årsmøtet 2024 tar til orientering at det ikke er kommet forslag til saker eller vedtektsendringer fra medlemmene.

Behandling i møte:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmøtet 2024 tar til orientering at det ikke er kommet forslag til saker eller vedtektsendringer fra medlemmene.

ÅS 10/2024 VALG AV STYRE

Forslag fra valgkomiteen

Kandidater:			
KU medlem	Line FUSDahl	2024-2026	Leder av Tromsø kontrollutvalg
Sekr medlem	<i>Jane Anita Aspen</i>	<i>2023- 2025 ikke på valg</i>	<i>Daglig leder kontrollutvalgssekretariatet Romsdal</i>
KU medlem	Sigvald Oppebøen Hansen	2024-2026	Leder av Nissedal kontrollutvalg
KU medlem	Yngve Haugstvedt	2024-2026	Leder av Vestby kontrollutvalg
Sekr medlem	<i>Tom Øyvind Heitmann</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgiver Kusek IKS, Vest-Finnmark</i>
Sekr medlem	<i>Solveig Kvamme</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgjevar Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS</i>
KU 1. vara	Marianne Haukland	2024-2026	Leder av Alta kontrollutvalg
KU 2. vara	Ståle Rud	2024-2026	Leder av Flatanger kontrollutvalg
Sekr 1. vara	Trude Bruket	2024-2025	Rådgjevar Kontrollutvalgssekretariatet Region Nordhordland IKS
Sekr 2. vara	<i>Einar Sandlund</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgiver Konsek Trøndelag IKS</i>

Leder, Line FUSDahl (2024-2025)

Nestleder, Jane Anita Aspen (2024-2025)

Behandling i møte:

Medlem av valgkomiteen, Berit Pauline Pedersen presenterte forslaget. Det var ingen som ønsket skriftlig avstemming. Det ble først votert over medlemmer, deretter ble leder og nestleder valgt. Varamedlemmene ble valgt til slutt.

Forslaget fra valgkomiteen ble enstemmig vedtatt på alle punktene.

Vedtak:

Kandidater:			
KU medlem	Line FUSDahl	2024-2026	Leder av Tromsø kontrollutvalg
Sekr medlem	<i>Jane Anita Aspen</i>	<i>2023- 2025 ikke på valg</i>	<i>Daglig leder kontrollutvalgssekretariatet Romsdal</i>
KU medlem	Sigvald Oppebøen Hansen	2024-2026	Leder av Nissedal kontrollutvalg
KU medlem	Yngve Haugstvedt	2024-2026	Leder av Vestby kontrollutvalg
Sekr medlem	<i>Tom Øyvind Heitmann</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgiver Kusek IKS, Vest-Finnmark</i>
Sekr medlem	<i>Solveig Kvamme</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgjevar Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS</i>
KU 1. vara	Marianne Haukland	2024-2026	Leder av Alta kontrollutvalg
KU 2. vara	Ståle Rud	2024-2026	Leder av Flatanger kontrollutvalg
Sekr 1. vara	Trude Bruket	2024-2025	Rådgjevar Kontrollutvalgssekretariatet Region Nordhordland IKS
Sekr 2. vara	<i>Einar Sandlund</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rådgiver Konsek Trøndelag IKS</i>

Leder, Line FUSDahl (2024-2025)

Nestleder, Jane Anita Aspen (2024-2025)

ÅS 11/2024 VALG AV REVISOR

Forslag fra valgkomiteen

Som revisor for ett år velges Dan Nilsen, leder kontrollutvalget i Nordkapp kommune.

Behandling i møte:

Forslaget fra valgkomiteen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som revisor for ett år velges Dan Nilsen, leder kontrollutvalget i Nordkapp kommune.

ÅS 12/2024 VALG AV VALGKOMITE

Innstilling til vedtak:

Kandidater:			
KU medlem	Åse Forbord	2024-2026	Åmot kommune Innlandet
KU medlem	Per Egil Evensen	2024-2026	Halden kommune
Sekr medlem	<i>Lars Hansen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Salten Kontrollutvalgsservice</i>
Sekr medlem	<i>Berit Pauline Pedersen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>K-sekretariatet</i>
KU vara	Trond Seth	2024-2026	Haram kommune
Sekr vara	<i>Mette Jensen Moen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rogaland fylkeskommune, Kontrollutvalgets sekretariat</i>

Leder, Lars Hansen (2024-2025)

Nestleder, Åse Forbord (2024-2025)

Behandling i møte:

Det ble først votert over medlemmer, deretter ble leder og nestleder valgt. Varamedlem ble valgt til slutt.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kandidater:			
KU medlem	Åse Forbord	2024-2026	Åmot kommune Innlandet
KU medlem	Per Egil Evensen	2024-2026	Halden kommune
Sekr medlem	<i>Lars Hansen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Salten Kontrollutvalgsservice</i>
Sekr medlem	<i>Berit Pauline Pedersen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>K-sekretariatet</i>
KU vara	Trond Seth	2024-2026	Haram kommune
Sekr vara	<i>Mette Jensen Moen</i>	<i>2023-2025 ikke på valg</i>	<i>Rogaland fylkeskommune, Kontrollutvalgets sekretariat</i>

Leder, Lars Hansen (2024-2025)

Nestleder, Åse Forbord (2024-2025)



Velkommen til webinar for kontrollutvalg 1. november

«Kontrollutvalgets møter og det som skjer mellom møter»

Tilbakemeldingene etter FKTs fagkonferanse i juni 2024 tyder på at mange kontrollutvalgsmedlemmer ønsker mer grunnopplæring. Hvordan få til tydelige roller og samspill i møtene? Hvordan kan man unngå konflikt i kontrollutvalget? Hvordan kan enkeltmedlemmer ta initiativ?

Nå kan du melde deg på FKTs webinar 1. november fra 12.00 – 14:00:

Program:

- 12.00 Velkommen v/styreleder Line FUSDahl og generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen
- 12.05 Kontrollutvalgets møter – praktiske og rettslige rammer, v/Bjørn Halvor Wikasteen, K-sekretariatet
- 13.00 Dialogen mellom sekretariatet og kontrollutvalgets leder, case fra Vestre Toten v/Kjetil Solbrækken, Kontrollutvalgstjenester AS
- 13.15 «Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet» v/professor Jan F Bernt, UiB
- 13.30 Tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret, Yngve Haugstvedt, Kontrollutvalget i Vestby kommune
- 14.00 Slutt

Pris:

- Webinaret er gratis for alle medlemmer
- Prisen for andre er kr 500

Lenke til webinaret sendes ut til deltakerne et par dager før arrangementet. Påmelding fra vår hjemmeside: [Webinar for kontrollutvalg 1. november 2024 - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](https://www.fkt.no/webinar-for-kontrollutvalg-1-november-2024)